

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO

Miriam Cerar

ZADOVOLJSTVO STANOVALCEV Z BIVANJEM
IN SPREMEMBA ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V
DOM UPOKOJENCEV NOVA GORICA

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Liljana Rihter

Ljubljana, 2016

ZAHVALA

*Za svetovanje in usmerjanje pri pisanju diplomskega dela se najlepše zahvaljujem
mentorici doc. dr. Liljani Rihtar.*

*Iskrena hvala staršema in bratu Benjaminu za vso podporo in ljubezen. Zahvaljujem se
tudi starim staršem, ki so mi vedno stali ob strani.*

*Za vso pomoč in podporo se želim zahvaliti tudi Aniti Černigoj, Bernardi Pirih ter Mirjam
Sulič.*

*Za sodelovanje in vzpodbudne besede se zahvaljujem tudi vsem stanovalcem in zaposlenim
Doma upokojencev Nova Gorica.*

Univerza v Ljubljani

IZJAVA

Spodaj podpisani/-a **Miriam Cerar**, študentka prvostopenjskega študija Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani, z vpisno številko **6120176**, s svojim podpisom izjavljam, da sem avtorica diplomskega dela z naslovom:

»**Zadovoljstvo stanovalcev z bivanjem in sprememba življenja po sprejemu v Dom upokoencev Nova Gorica**«.

S svojim podpisom zagotavljam:

- da je predloženo diplomsko delo rezultat mojega samostojnega raziskovalnega dela ter da so vsa dela in mnenja drugih avtorjev citirana in navedena v seznamu virov, ki je sestavni del predloženega diplomskega dela;
- da se zavedam, da je plagiatorstvo, ne glede na obliko in način predstavljanja tujega avtorskega dela kot svojega, v nasprotju z akademsko etiko in s pričakovanimi moralnimi prepričanji ter pomeni hujšo kršitev pravil in predpisov, ki urejajo to področje, kot tudi posledic, ki jih ima takšno dejanje za predloženo delo in z njim povezani status;
- da sem seznanjen/-a z določili Pravilnika o diplomskem delu in diplomskem izpitu;
- da je predloženo pisno delo identično elektronski verziji istega dela;
- da v skladu s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 16/07, 68/08 in 110/13) dovoljujem, da se zgoraj navedeno diplomsko delo objavi v digitalni zbirki eGradiva in repozitoriju UL.

V Ljubljani, **07.07.2016**

Podpis avtorja/-ice:

S svojim podpisom:

- dovoljujem knjižnici Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani uporabo svojega rojstnega datuma za namen obdelave diplomskega dela v sistemu COBISS;
- soglašam z objavo svojega diplomskega dela na svetovnem spletu;

V Ljubljani, **07.07.2016**

Podpis avtorja/-ice:

PODATKI O DIPLOMSKI NALOGI

IME IN PRIIMEK: Miriam Cerar

NASLOV NALOGE: Zadovoljstvo stanovalcev z bivanjem in sprememba življenja po sprejemu v Dom upokojencev Nova Gorica

KRAJ: Ljubljana

LETO: 2016

ŠTEV. STRANI: 161 ŠTEV. SLIK: 1 ŠTEV. TABEL: 17 ŠTEV. GRAFOV: 4

ŠTEV. PRILOG: 7

MENTORICA: Doc. dr. Liljana Rihter

DESKRIPTORJI: zadovoljstvo, staranje, starost, dom za stare ljudi, varstvo starih ljudi, socialno delo s starimi ljudmi, socialno delo v domu za stare ljudi

POVZETEK:

V diplomskem delu sem raziskovala, kako se je spremenilo življenje stanovalcev s prihodom v Dom upokojencev in kako so te spremembe vplivale na njihovo sedanje zadovoljstvo z bivanjem v domu. Zanimalo me je, ali so stanovalci zadovoljni z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica, kateri so tisti dejavniki, ki prispevajo k njihovem zadovoljstvu in kateri ne. Na neslučajnostnem priložnostnem vzorcu stanovalk in stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica sem opravila anketiranje o zadovoljstvu z bivanjem, s stanovalkami Doma upokojencev Nova Gorica pa sem o spremembi življenja po sprejemu v dom opravila intervjuje. Ugotovila sem, da so stanovalke in stanovalci Doma upokojencev Nova Gorica z bivanjem v domu na splošno zadovoljni. Bolj so zadovoljni z bivanjem v domu, kot so bili z bivanjem doma, saj imajo tu družbo, pomoč in nego, omogočene pa so jim tudi razne aktivnosti in hobiji.

TITLE: Resident's satisfaction and lifestyle changes after their admission to Dom upokojencev Nova Gorica

DESCRIPTORS: satisfaction, old age, elderly care, retirement home, social work with old people, social work at retirement home

ABSTRACT:

In this Graduation Thesis, I researched the Resident's lifestyle changes after their admission to Dom upokojencev Nova Gorica and how this changes affected their current satisfaction with living in the retirement home. I wanted to find out whether the residents are satisfied with living in Dom upokojencev Nova Gorica and to discover, what are the contributing factors to their satisfaction, and what are not. I did a survey on a nonrandom convenience sample of the male and female residents about their satisfaction with living in the retirement home, and interviews with female residents about their lifestyle changes after their admission to Dom upokojencev Nova Gorica. I concluded that the male and female residents of Dom upokojencev Nova Gorica are generally satisfied with living in Dom upokojencev. They are more satisfied with living in the retirement home, then they are with living at home, as they have company, receive care and help, and are provided various activities and hobbies.

KAZALO

Vsebina

0. UVOD	1
1. TEORETIČNI DEL	2
1.1 Starost in staranje	2
1.1.1 Spremembe v starosti	3
1.1.2 Potrebe starih ljudi	5
1.1.3 Socialne mreže	6
1.1.4 Demografske spremembe	8
1.2 Institucionalno varstvo	10
1.2.1 Dom za stare ljudi kot totalna institucija	12
1.2.2 Dom za stare ljudi danes	13
1.3 Predstavitev Doma upokojencev Nova Gorica	14
1.4 Socialno delo s starimi ljudmi	17
1.4.1 Socialno delo v domovih za stare ljudi	18
2. OPIS PROBLEMA	21
3. METODOLOGIJA	24
3.1 Vrsta raziskave	24
3.2 Merski instrument	26
3.3 Populacija in vzorec	26
3.4 Zbiranje podatkov	27
3.5 Obdelava in analiza podatkov	28
4. REZULTATI	34
4.1 REZULTATI KVANTITATIVNE RAZISKAVE	34
4.1.1 Splošni podatki anketiranih	34
4.1.2 Rezultati podatkov po kazalcih	36
4.1.3 Preverjanje hipotez	42
4.2 REZULTATI KVALITATIVNE RAZISKAVE	45
4.2.1 BIVANJSKE RAZMERE V DOMAČEM OKOLJU	45
4.2.2 PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA DOMA	46
4.2.3 ODLOČITEV ZA ODHOD V DOM	47
4.2.4 PRIČAKOVANJA	48

4.2.5 SOCIALNE MREŽE	48
4.2.6 OSAMLJENOST.....	49
4.2.7 VLOGA SOCIALNEGA DELA	50
4.2.8 PREŽIVALJANJE PROSTEGA ČASA V DOMU	50
4.2.9 SPREMEMBA ŽIVLJENJA PO PRIHODU V DOM	51
4.2.10 ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU	51
4.2.11 ŽELJE	52
4.2.12 ODGOVORI NA RAZISKOVALNA VPRAŠANJA.....	53
5. RAZPRAVA.....	56
6. SKLEPI.....	63
6.1 SKLEPI ZA KVANTITATIVNO RAZISKAVO	63
6.2 SKLEPI ZA KVALITATIVNO RAZISKAVO.....	64
7. PREDLOGI.....	66
8. UPORABLJENA LITERATURA	67
9. PRILOGA.....	70
9.1. Priloga kvantitativne raziskave	70
9.1.1 Zbirnik podatkov.....	70
Tabela 9. 1: Zbirnik podatkov	70
9.1.2 Hi-kvadrat testi.....	73
9.1.3 Računanje povprečne ocene	76
9.1.4 Anketni vprašalnik	79
9.2 Priloge kvalitativne raziskave.....	82
9.2.1 Vprašalnik o spremembi življenja po sprejemu v DUNG.....	82
9.2.2 Tabela kodiranja	119
9.2.3 Osno kodiranje	143

Kazalo tabel

Tabela 4. 1: Povprečne ocene kazalcev splošnega zadovoljstva	36
Tabela 4. 2: Povprečna ocena zadovoljstva z bivalnimi pogoji.....	37
Tabela 4. 3: Povprečne ocene zadovoljstva z medosebnimi odnosi	38
Tabela 4. 4: Povprečna ocena zadovoljstva z avtonomijo	39
Tabela 4. 5: Povprečna ocena zadovoljstva s storitvami doma	40
Tabela 4. 6: Splošno zadovoljstvo stanovalcev glede na njihov čas bivanja v domu.....	41
Tabela 4. 7: Ocena splošnega zadovoljstva z bivanjem v domu	42
Tabela 4. 8: Zadovoljstvo stanovalcev, ki bivajo v domu leto in manj, ter stanovalcev, ki bivajo več kot 4 leta	43
Tabela 4. 9: Zadovoljstvo z bivanjem v domu 1 leto in manj in z bivanjem od 1 do 2 leti.....	43
Tabela 4. 10: Ocena zadovoljstva stanovalcev enoposteljnih in dvoposteljnih sob	44
Tabela 9. 1: Zbirnik podatkov	70
Tabela 9. 2: Čas bivanja v domu anketiranih stanovalcev	73
Tabela 9. 3: Splošno zadovoljstvo stanovalcev glede na njihov čas bivanja v domu.....	73
Tabela 9. 4: Splošna ocena zadovoljstva bivanja v domu manj kot 1 leto in več kot 4 leta.....	73
Tabela 9. 5: Ocena časa bivanja v domu in zadovoljstvo z bivanjem	74
Tabela 9. 6: Splošna ocena zadovoljstva stanovalcev glede na vrsto sobe, v kateri bivajo	75
Tabela 9. 7: Tabela kodiranja kvalitativnih podatkov	119

Kazalo grafov

Graf 4. 1: Struktura stanovalcev po spolu v %	34
Graf 4. 2: Starostna struktura stanovalcev v %.....	35
Graf 4. 3: Struktura stanovalcev glede na čas bivanja v domu v %	35
Graf 4. 4: Struktura stanovalcev glede na sobo, v kateri bivajo v %.....	36

Kazalo slik

Slika 1.1: Prebivalstvena piramida Slovenije, Slovenija, 2016.....	9
--	---

0. UVOD

Že kot otrok sem veliko časa preživela v družbi starih ljudi. To so bile sosede, pri katerih sem bila v varstvu, moji stari starši, s katerimi sem se igrala, in mimoidoča gospa, s katero sem poklepetala. Vsi ti ljudje so mi in mi še vedno, vlivajo znanje in neskončno modrost, ki jo pozna lahko le star človek. Poleg tega mi je bilo v njihovi družbi prijetno, zelo zanimive pa so bile tudi njihove pripovedi in življenjske zgodbe. Zaradi zanimanja za obdobje človekove starosti sem večino študijske prakse opravljala ravno na tem področju. Tako sem se letos odločila opravljati študijsko prakso v svojem domačem kraju, v Domu upokojencev Nova Gorica (v nadaljevanju DUNG). Na idejo za raziskovanje zadovoljstva stanovalcev z bivanjem v domu sem prišla, ko sem na spletni strani doma prebrala, da so stanovalci z bivanjem zelo zadovoljni. Z lastno raziskavo sem želela preveriti, ali ta trditev drži. Hkrati sem dobila spodbudo za raziskovanje tudi s strani samega doma, saj so prav v času opravljanja moje prakse, izvajali anketiranje o zadovoljstvu zaposlenih in stanovalcev. Poleg zadovoljstva stanovalcev z bivanjem v domu me je zanimalo tudi, kako se je pravzaprav spremenilo njihovo življenje po sprejemu v dom in katere spremembe so tiste, ki prispevajo k njihovemu sedanjemu zadovoljstvu ali nezadovoljstvu z bivanjem, zato sem se odločila, da bom svojo raziskavo razširila.

S svojim diplomskim delom želim prispevati k boljšemu razumevanju sveta starega človeka in k temu, da bi dobila tako socialna služba kot tudi DUNG smernice o tem, kako se pripraviti na prihod starega človeka v dom, kako se pripraviti na prihod uporabnika samega, na kaj paziti, da je ta prehod čim manj stresen, katere spremembe so bile pozitivne, na katerih bi moral dom še delati, da bi bil stanovalec z bivanjem v domu zadovoljen, njegovo življenje pa kakovostno.

1. TEORETIČNI DEL

1.1 Starost in staranje

Accetto (1968) opredeljuje starost kot obdobje v človekovem življenju, ki se dogaja v procesu in času staranja. Razlika med starostjo in staranjem je v tem, da je prvi pojem statičen, drugi pa je proces. Ker je staranje naravni proces, ga ne smemo enačiti z boleznijo in ga ne kot takega obravnavati. Čeprav poteka proces staranja že od rojstva dalje, pa tega, zaradi gradnje novih tkiv pri živem organizmu, ne opazimo. Znamenja staranja nastopijo takrat, ko procesi propadanja tkiv prevladajo nad gradnjo novih.

Starost, ki jo opredeljujemo kot t.i. »tretje življenjsko obdobje«, nastopi po obdobju zrelosti. Od družbene definicije pa je odvisno, od kdaj dalje štejemo nastop posameznikove starosti. Po priporočilu Svetovne zdravstvene organizacije je njen nastop opredeljen po 60. letu, v geriatričnih raziskavah pa po 65. Maksimalna človekova življenjska doba je ocenjena na 120 let (Cijan 2003: 22).

Gledano z biološkega vidika deli Ramovš (2003: 74, 75) starost na:

- Zgodnje starostno obdobje:

Poteka od 66. do 75. leta starosti. Človek je v tem obdobju še zelo dejaven in dokaj zdrav, privaja se na upokojsko življenje;

- Srednje starostno obdobje:

Poteka med 76. in 85. letom starosti. V tem obdobju se človek privaja na upadanje svojih moči in zdravja. Večini v tem času umre zakonec;

- Pozno starostno obdobje:

Obdobje, ki poteka po 85. letu starosti. Človek v tem obdobju opravlja zadnje naloge v svojem življenju.

Cijan (2003: 33) opozarja, da se staranje in starost danes opazujeta v dveh vsebinsko različnih oblikah, in sicer kot staranje posameznika in staranje družbe. Pri prvem gre za življenjsko dobo, pri drugem pa za demografsko staranje oz. staranje prebivalstva, kar pomeni povečanje deleža prebivalstva, ki je starejše od 65 let.

Ramovš (2003: 69) pravi, da pri vsakem človeku razlikujemo tri vrste starosti:

- kronološka starost: določena je s koledarjem, natančneje z rojstnim datumom. Je nezanesljiv podatek, saj se človekov videz ne sklada nujno z njegovo kronološko starostjo. Poteka pri vseh ljudeh enako hitro, nanjo pa človek nima vpliva.
- funkcionalna ali biološka starost: je objektivno človekovo stanje, ki se kaže v tem, koliko je človek zdrav in zmožen za samostojno življenje. Pri različnih ljudeh poteka različno hitro, nanjo pa lahko človek vpliva z načinom svojega življenja.
- doživljajska starost: je osebno doživljanje lastne starosti, ki se kaže v tem, kako človek sprejema in doživlja starost in vse, kar je z njo povezano. To staranje je povsem odvisno od človeka samega.

1.1.1 Spremembe v starosti

V procesu staranja se dogajajo razne biofizične, biokemične in fiziološke spremembe. Te ne nastopijo pri vseh ljudeh v enakem času in življenjskem obdobju. Prav tako pa se različno odražajo in imajo različno intenziteto. Na to vplivajo razni dejavniki, kot je življenjski slog, genetika, življenjsko okolje (Accetto 1968: 66–68).

- **Fiziološke spremembe:**

Kot tipične spremembe, ki se dogajajo v procesu staranja, Accetto (1968:68) navaja: upadanje telesne teže, telesne višine, manjšanje mišičja, gubanje kože in sprememba barve, zmanjšanje funkcijskih sposobnosti organov in organskih sistemov. Tako lahko starega človeka prepoznamo že po videzu njegove kože, las, hitrosti gibanja, načinu hoje, položaju telesa in stopnji izgubljene vitalnosti.

Zaradi zmanjšanja ustreznega funkcioniranja organskega sistema, t. i. funkcionalne sposobnosti, se staremu človeku zmanjša sposobnost zadovoljevanja lastnih potreb. To pa posledično ogroža njegovo samostojnost. Velikokrat se tudi izkaže, da je neki problem, ki se pojavlja v funkcionalni sferi, pravzaprav medicinskega izvora. Tako ima kar 70 % starih ljudi težave z gibljivostjo, predvsem pri opravljanju gospodinjskih opravil, kopanju in gibanju (Cijan 2003: 52, 53).

Fiziološke spremembe običajno spremljajo mentalne spremembe, kamor večinoma sodijo intelektualne in emocionalne dejavnosti, kot npr. pomnjenje, zmanjševanje pozornosti in koncentracije, upad interesa (Cijan 2003: 85).

- **Psihološke spremembe:**

Poleg fizioloških sprememb pa s starostjo prihaja tudi do kognitivnih, emocionalnih in osebnostnih sprememb. Kot pravi Pečjak (2007), doživijo ženske te spremembe ob koncu srednjih let, pri 50. letu starosti, in sicer v povezavi z menopavzo. Moški pa doživijo te spremembe postopoma med 40. in 50. letom starosti.

Z vidika psihiatričnih opažanj se osebnost starih ljudi največkrat opisuje v povezavi z nekaterimi negativnimi nagnjenji, kot so prepirljivost, ravnodušnost, nagnjenost k hipohondriji, pretirano ali zmanjšano čustvovanje in netolerantnost v stiku z drugimi ljudmi. Vendar pa so rezultati številnih raziskav pokazali, da takšna slika ne ustreza realnosti, saj nekega splošnega načina vedenja, ki bi ga lahko označili kot značilnega za stare ljudi, ni mogoče ugotoviti (Cijan 2003: 25).

Tipični emociji, ki jih kot posledico raznih sprememb in hudih življenjskih stresov ter pretresov doživi človek v starosti, sta osamljenost in depresija. Med najpogostejše spremembe in strese sodijo: upokojitev, odhod zadnjega otroka od doma, smrt bližnjih, upad telesnih in kognitivnih funkcij, socialna izolacija in stigmatizacija, razne bolezni, zmanjšan dohodek. Nanje se starejši ljudje težje prilagodijo, zato jih največkrat spremljajo hude in dolgotrajne negativne emocije, ki poslabšajo njihovo telesno ter duševno zdravje (Pečjak 2007: 148).

Depresija je opredeljena kot negativno emocionalno stanje, ki se ponavlja ali traja daljše obdobje, pri tem pa ovira normalne aktivnosti starega človeka (King 1996, v Pečjak 2007: 149). Najhujša posledica depresije je samomor. S starostjo ljudi število samomorov narašča. Tako so samomori pri slovenskih upokojencih najpogostejši od 55. do 65. leta in od 75. leta naprej, največkrat pa so storjeni zaradi osamljenosti ali nevarnosti telesnih obolenj (Pečjak 2007: 149–152).

Naslednja pogosta reakcija na starostne strese je osamljenost, ki je največkrat posledica izgube bližnjih. Osamljenost občutijo zaradi krčenja socialne mreže – smrt partnerja, prijateljev, odhod otrok od doma, stigmatizacija; odsotnosti delovnih in socialnih obveznosti. Poleg tega doživlja star človek tudi strah pred prihodnostjo in pred nastopom lastne smrti (Pečjak 2007: 152, 153).

Občutek nemoči in nebogljenosti je pogost predvsem pri onemoglih ljudeh, ki ga največkrat izzove pretirana oskrba in skrb bolniškega osebja ali svojcev. Nanje se začnejo

zanašati tudi za opravila, ki jih lahko storijo sami in tako postanejo še bolj odvisni od njih in nemočni (Pečjak 2007: 153).

Na doživljanje pozitivnih emocij starega človeka vplivajo predvsem zdravje, družinski člani in pretekle izkušnje. Pozitivna čustva pri starih ljudeh izzovejo predvsem njihovi potomci in vnuki, saj v stiku z njimi doživljajo veselje in ponos. Veselje jim povzročajo tudi razni »konjički« in hobiji, ukvarjanje z dejavnostmi, za katere pred upokojitvijo niso imeli časa (Pečjak 2007: 153).

- **Socialne spremembe:**

Na temelju proučevanja in pojasnjevanja interakcij med starimi ljudmi in družbo sta nastali dve sociološki teoriji staranja: teorija umika in teorija aktivnosti. Pri prvi teoriji se človek z napredovanjem procesa staranja začne počasi umikati iz družbe na način opuščanja nekaterih družbenih vlog. Star človek se umika z namenom, da pripravi sebe in okolico na svojo bližajočo se smrt. Svoji aktivni vlogi pa se odreče tudi zaradi pritiska, ki ga nad njim izvaja družba. Ker se v procesu staranja zmanjšujejo njegove sposobnosti, spretnosti in znanja, se mora umakniti ter prepustiti prostor mlajšim generacijam (Cijan 2003: 26–28).

Po teoriji aktivnosti se star človek v družbeni sistem vključuje in se mu prilagaja z namenom ohranjanja aktivnosti ter medsebojnih odnosov. Njegov cilj je najti novo vlogo, s katero bi kompenziral lastno izgubo in si omogočil uspešno staranje (Hajdinjak Žnidaršič 2011: 16).

1.1.2 Potrebe starih ljudi

Ramovš (2003: 87) opredeljuje potrebe kot »temeljni mehanizem živih bitij, da se ohranjajo in napredujejo. Vsaka potreba je informacija, kaj živo bitje trenutno potrebuje za svoj obstoj in napredek, obenem pa daje motivacijsko energijo za doseg ali uresničitev tega cilja. Živo bitje občuti svoj notranji energetski potencial kot napetost, stisko ali nujno, dokler energija ni porabljena oziroma potreba zadovoljena«.

Maslow (1954, v Ramovš 2003: 88) je hierarhično razvrstil človeške potrebe na osnovne ali biološke in na višje potrebe, kamor je prištel potrebe: po varnosti, po ljubezni in pripadnosti, po ugledu in samospoštovanju ter po samouresnitvi. Višje potrebe lahko človek običajno zadovoljuje šele potem, ko so zadovoljene nižje. Za biološke potrebe je značilno, da so neodložljive in nujne, kot sta na primer dihanje in uživanje hrane.

Nasprotno pa so višje potrebe bolj fleksibilne in nadomestljive. Kakovost človekovega življenja se meri glede na medsebojno skladnost zadovoljevanja njegovih potreb. V obdobju starosti je posebno značilno in pomembno zadovoljevanje višjih potreb.

Najznačilnejše potrebe starih ljudi so:

- »potreba po materialni preskrbljenosti,
- potreba po ohranjanju telesne, duševne in delovne svežine,
- potreba po osebnem medčloveškem odnosu,
- potreba po predajanju svojih življenjskih izkušenj in spoznanj mladi in srednji generaciji,
- potreba po doživljanju smisla starosti,
- potreba po negi v starostni onemoglosti,
- potreba po nesmrtnosti«.

(Ramovš 2003: 88-120)

Nastete potrebe starih ljudi dopolnjujejo Flaker in sodelavci (2008, v Ramovš 2010: 59) s katalogom potreb, ki so jih izdelali na področju dolgotrajne oskrbe. Sem uvrščajo: potrebo po življenju v skupnosti, potrebo po stanovanju, potrebo po delu in denarju, potrebe vsakdanjega življenja (potek dneva in rutine, prosti čas, opravki, gospodinjstvo), nelagodje v interakciji, življenjski dogodki, potrebo po institucionalni karieri, stikih in družabnosti ter potrebo po umeščenosti in pripadnosti.

1.1.3 Socialne mreže

Ramovš (2003) opredeljuje socialno mrežo kot strokovni izraz, ki kaže človekovo vpetost v socialne skupine in primerja medčloveška razmerja z ribiško mrežo, v katero je človek vse življenje ujet. Ker je človek družbeno bitje, potrebuje za svoje preživetje medčloveške odnose in razmerja. Ti sestavljajo socialno mrežo, ki človeku:

- »pomaga uspeti, zadovoljiti svoje potrebe, ustvarjati in napredovati,
- postaviti v življenju pravila igre za družbeno sožitje,
- preseje njegovo vedenje in ravnanje v družbeno sprejemljive in nesprejemljive vloge,
- nudi varstvo pred pomanjkanjem in nevarnostmi,
- v trenutku njegove težave pomaga, da ne propade«.

(Ramovš 2003: 189)

Mali (2008b: 75) loči človekove socialne mreže na neformalne socialne mreže, ki jo sestavljajo socialni stiki z družino, sorodniki, sosed; ter formalne socialne mreže, ki zajemajo vse formalne stike posameznika z okoljem.

Höpflinger (2008, v Pihlar 2010: 58) je z raziskavami dokazal, da je za stare ljudi pomembnejša kvaliteta kot pa kvantiteta socialnih odnosov. Prav tako pa je odločilnega pomena, da imajo stari ljudje vsaj eno zaupno osebo. Avtor je pokazal tudi, da razširjena stereotipa o odsotnosti medgeneracijske solidarnosti v družini in značilni starostni osamljenosti ne držita.

S formalnega vidika gledano, se socialni odnosi v starosti delijo na:

- »skupno življenje v istem gospodinjstvu in življenje v različnih gospodinjstvih,
- družinsko-sorodstveni in ne-družinski odnosi,
- odnosi, ki so dani, in odnosi, ki jih izberemo,
- pripadnost k isti starostni skupini (generaciji) in pripadnost starejšim oz. mlajšim starostnim skupinam (generacijam)«.

(Pihlar 2010: 58)

Kakovostna socialna opora je pomemben dejavnik dobrega počutja ljudi, kar je pokazalo več raziskav. Nasprotno pa nezadostnost socialne opore ali prevlada negativnih interakcij, ki jih ima človek s pomembnimi drugimi, močno vplivajo na njegovo zdravje in dobro počutje (Ferligoj, Kogovšek 2003: 129).

Velik problem v starosti predstavlja osamljenost starega človeka, ki je posledica izolacije od družbe in družine. Zaradi pomanjkanja zadostnega števila primerno urejenih domov in drugih socialnih ustanov za zaščito starih ljudi je velik del teh izoliran in osamljen (Cijan 2003: 86).

K osamljenosti starega človeka pa prispeva tudi njegov umik iz družbe in zaprtost vase. Razumljeni sta kot posledici socialne izolacije, saj se jih po eni strani izogibajo mlajši ljudje, po drugi strani pa se stari ljudje z omejevanjem lastnih stikov izogibajo družbi sami. Tako imajo čedalje manj prijateljev, s katerimi si delijo podobne interese in intimne emocije (Pečjak 2007: 156).

Pečjak (2007) pravi, da imata po upokojitvi zakonca več časa zase, ki ga največ preživita drug z drugim. Manjše možnosti zunanjega, družbenega udejstvovanja namreč povzročijo, da se več časa zadržujeta doma. To pa lahko povzroči njuno naveličanost in spore.

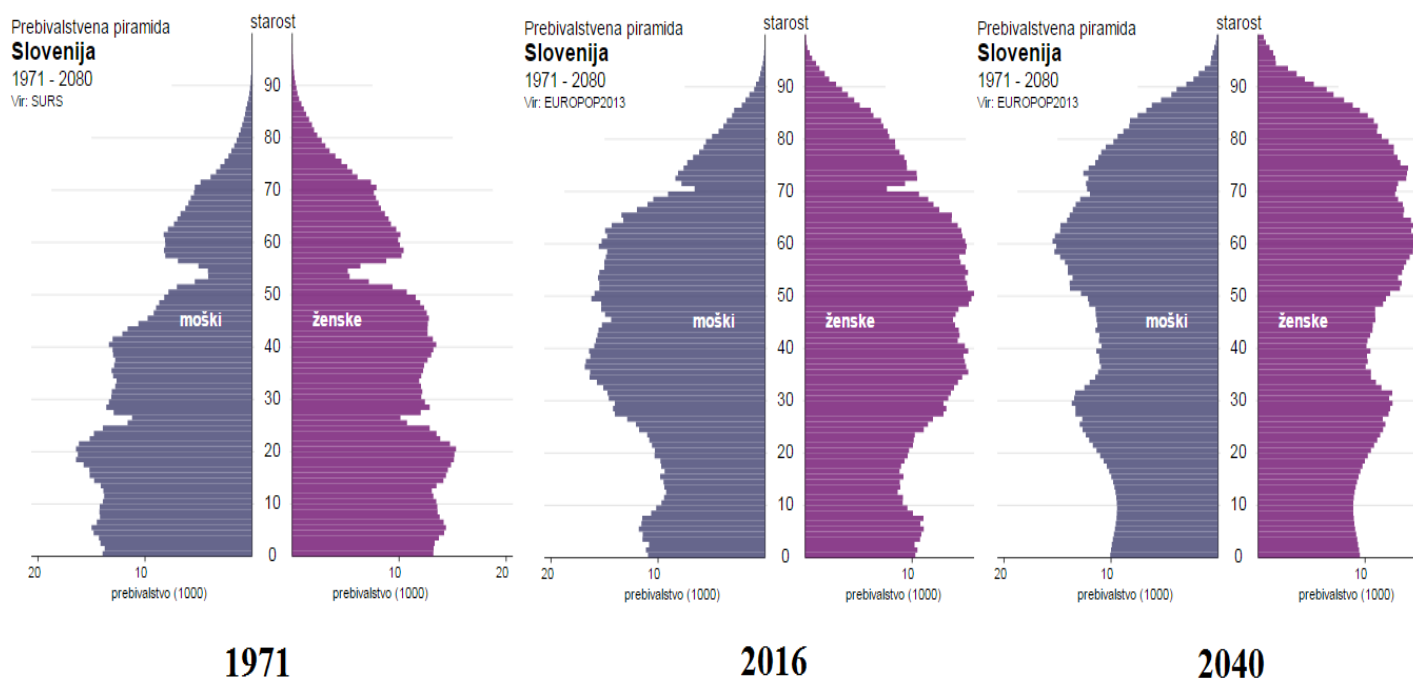
Najbolj stresna dogodka v življenju starega človeka sta bolezen in smrt zakonca ter osamosvojitvev otrok. Odhod zadnjega otroka predstavlja zanje hud stres, ker se s tem njihova starševska vloga prekine. Osvežitev pa prinašajo v njihovo življenje vnuki, v katerih vidijo svoje potomce. Drugi najhujši stres starega človeka predstavlja smrt njegovega zakonca. Pri večini se zato pojavi huda in dolgotrajna depresija. Pri tem jim nudijo veliko opore skupine za samopomoč in otroci, ki pa staršu zaradi lastnih skrbi pomagajo le krajši čas. Poleg depresije pa vdovstvo lahko pogosto spremlja tudi osamljenost, saj se jih veliko prijateljev in znancev izogiba (Pečjak 2007: 88–90).

1.1.4 Demografske spremembe

Že nekaj let se soočamo s staranjem družbe, kar pomeni, da se povečuje število in delež starejših prebivalcev ob hkratnem upadu števila živorojenih otrok. Tako prihaja do slabšanja razmerja med delovno sposobnimi in delovno nesposobnimi/nezmožnimi, kamor štejemo otroke in starejše prebivalce (Vertot 2009: 49).

Kot lahko razberemo iz grafičnega prikaza starostne strukture prebivalstva Slovenije – tako imenovane »prebivalstvene piramide« (slika 1.1), se je starostna sestava prebivalstva skozi leta precej spremenila. Leta 1971 je imela prebivalstvena piramida Slovenije značilno obliko piramide. V tistem obdobju je prevladovalo število mladega prebivalstva in otrok, najmanj pa je bilo starejšega prebivalstva, zato se piramida proti vrhu oži. Na to obliko sta neposredno in posredno vplivali prva in druga svetovna vojna. V tistem obdobju je bilo manj rojstev zaradi negotovih življenjskih razmer in udeležbe moških v vojni – tako zaradi njihove odsotnosti kot tudi zaradi večje umrljivosti. Tako je bila spolna struktura prebivalstva porušena in prevladovalo je število žensk. Po 2. svetovni vojni je Slovenija doživela t. i. »Baby boom«, za katerega je značilno izrazito povečanje rojstev. Razlog za to so bile spremenjene ekonomske in socialne razmere ter prelaganje rojstev na čas po vojni (Žnidaršič, Šnuderl 2009).

slika 1.1: Prebivalstvena piramida Slovenije, Slovenija, 2016

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Prebivalstvena piramida Slovenija

Poleg vojne pa so na povečanje števila starih ljudi vplivali tudi migracijski procesi, hiter razvoj industrializacije in urbanizacija. Razvil se je sistem zdravstvene zaščite in socialne politike, posledično pa se je zvišal življenjski standard, ki je bistveno pripomogel k podaljšanju človekovega življenja (Cijan 2003: 33).

Prebivalstvena piramida za leto 2016 nima več oblike piramide temveč nekakšno obliko vaze. V Sloveniji prevladujejo sedaj predvsem prebivalci srednjih let. Med njimi izstopa povojna »Baby boom« generacija, ki jo lahko najdemo med prebivalci, starimi od 51 do 55 let. Poleg te pa izstopa tudi izboklina prebivalstva, starega med 34 in 40, ki ga sestavljajo potomci »Baby boom« generacije. Do 59. leta starosti v prebivalstveni strukturi prevladujejo moški, nato pa začne naraščati delež žensk, saj je njihova življenjska doba v povprečju daljša (Žnidaršič, Šnuderl 2009).

Po predvidevanjih naj bi se do leta 2060 prebivalstvena piramida obrnila na glavo. Zaradi staranja številčno močne srednje generacije (ki jo lahko vidimo na piramidi za leto 2016), se bo povečalo število starih ljudi. Z daljšanjem življenjske dobe in manjšanjem rojstev, pa se bo srednji del piramide predvidoma vedno bolj ožil. Tako se bo povečalo število prebivalcev v starosti, ko se upokojuje, zmanjšalo se bo pa število mladih (Vertot 2009: 45).

1.2 Institucionalno varstvo

Pomoč starim ljudem delimo na: institucionalno varstvo in na mrežo organiziranih storitev v domačem okolju.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS (2016, Opredelitev institucionalnega varstva) opredeljuje institucionalno varstvo kot: »obliko obravnave v zavodu, drugi družini ali drugi organizirani obliki, ki upravičencem nadomešča, dopolnjuje, ali zagotavlja funkcijo doma ali lastne družine. Obsega osnovno oskrbo in socialno oskrbo v skladu s predpisi s področja socialnega varstva ter zdravstveno varstvo po predpisih s področja zdravstvenega varstva«.

Namen institucionalnega varstva je v največji možni meri zadovoljiti potrebe, ki si jih posameznik ni več zmožen zagotoviti individualno bodisi zaradi bolezni ali splošne fizične oslabelosti (Hojnik Zupanc 1994).

Formalne oblike pomoči za stare ljudi obstajajo v treh sektorjih: javnem, zasebnem in prostovoljnem (Hlebec, Mali 2013). V javnem sektorju izvajajo pomoč centri za socialno delo, domovi starejših občanov, centri za pomoč na domu in nosilci drugih javnih storitev v bivalnem okolju, denimo oskrbovana stanovanja, v zasebnem sektorju domovi za stare in socialni servisi ter v nevladnih in prostovoljskih organizacijah, denimo v društvih upokojencev, skupinah starih ljudi za samopomoč (Mali 2011: 59).

Za Slovenijo je značilna izrazito institucionalna usmeritev varstva starejših ljudi (Mali 2008b: 9).

V Sloveniji imamo zasebne in državne oz. javne domove za stare ljudi. Prevladujejo javni domovi, o čemer pričajo naslednji podatki.

»Ob začetku leta 2015 je bilo v Sloveniji na voljo 20.224 mest v 98 domovih in posebnih zavodih. Od tega je v:

- javnih domovih za starejše 13.823 mest v 54 zavodih,
- zasebnih domovih za starejše 4.849 mest pri 39 izvajalcih s koncesijo,
- posebnih zavodih za odrasle 1.552 mest v 5 zavodih«.

(Skupnost socialnih zavodov Slovenije 2016. Splošno o domovih in posebnih zavodih)

»Vse storitve v okviru osnovne dejavnosti doma so standardizirane. Osnovne storitve, ki jih morajo domovi zagotavljati, obsegajo:

- bivanje oziroma namestitev v eno-, dvo- ali večposteljnih sobah;
- vzdrževanje prostorov in perila;
- organizirano in zdravstvenemu stanju primerno prehrano ter tehnično oskrbo;
- osebno pomoč, socialno oskrbo in varstvo;
- zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo;
- osnovno zdravstveno in specialistično konziliarno dejavnost, ki jo v domovih izvajajo zdravstveni domovi ali zasebni zdravniki«.

(Skupnost socialnih zavodov Slovenije 2016. Splošno o domovih in posebnih zavodih)

Dodatne storitve so lahko:

- različne dodatne oskrbne ali druge storitve za stanovalce domov, ki niso zajete v standardiziran obseg posamezne kategorije oskrbe;
- dnevno varstvo za starejše, ki živijo doma in vključuje oskrbne ter zdravstvene storitve;
- oskrbne in zdravstvene storitve za stanovalce oskrbovanih stanovanj;
- zagotavljanje ustrezne prehrane in zdravstvene nege ter drugih oblik pomoči posamezniku in družini na domu;
- storitve socialnega servisa na domu za starejše oziroma druge, ki takšno pomoč potrebujejo;
- sodelovanje z drugimi sorodnimi organizacijami, društvi in posamezniki za izvajanje različnih oblik dejavnosti, namenjenih starejšim ljudem zunaj doma;
- opravljanje drugih storitev za starejše v njihovem domačem okolju. Domovi lahko po zakonu opravljajo tudi tako imenovane tržne dejavnosti, pridobljena sredstva pa namenjajo za izboljševanje pogojev za izvajanje svoje osnovne dejavnosti.

(Skupnost socialnih zavodov Slovenije 2016. *Splošno o domovih in posebnih zavodih*)

Ramovš (2016) navaja, da je: »kakovost doma za stare ljudi odvisna od:

- organizacijskih zmožnosti vodstva,
- kakovosti dela in etičnosti vseh zaposlenih,
- koliko so stanovalci osebno pripravljeni na sprejemanje starostnega pešanja in pomoči,
- sodelovanja med domom, svojci in prostovoljci,
- vpetosti doma v življenje krajevne skupnosti«.

(Ramovš 2016)

Polna domska oskrba vključuje programe: dnevno varstvo, nočno varstvo, začasna oskrba za oddih družinskih oskrbovalcev, pa tudi oskrba in nega na domu, servisni razvoj hrane na dom in usposabljanje družine za oskrbovanje onemoglega svojca (Ramovš 2016).

1.2.1 Dom za stare ljudi kot totalna institucija

Totalno institucijo definira Mali (2006: 17) kot »prostor za bivanje in delo, kjer veliko število posameznikov s podobnim položajem, za precejšnje časovno obdobje odrezanih od širše družbe, živi skupaj prisilno, formalno vodeno življenje«.

Zaobjema vse vidike posameznikovega življenja in podreja vse njegove aktivnosti ciljem institucije. Vse aktivnosti rutinsko opravlja več enakovrednih ljudi skupaj. Značilno je, da določeno število ljudi dela (osebje), istočasno pa določeno število ljudi v njih živi (bivalna skupnost uporabnikov). Med njimi je formalno predpisana socialna distanca, pri čemer se osebje počuti nadrejeno, uporabniki pa podrejeno, brez moči odločati o svojem življenju. Življenje slednjih je regulirano in sankcionirano s strani osebja, saj je v instituciji prisoten sistem kazni in privilegijev (Mali 2008b: 133). Tak hierarhičen odnos med uporabnikom in osebjem je nujen za vzdrževanje institucionalnega sistema (Flaker *et al* 2008: 314). Značilna je tudi zaprtost institucije in izolacija uporabnikov, mortifikacija (razlastitev vloge, identitete človeka) ter disciplinski sistem (Mali 2008b: 135). Večina uporabnikov totalnih institucij preživlja prosti čas z opravljanjem raznih del, za katera prejemajo simbolično plačilo. Namen tega je zmanjševanje pomena in pomembnosti dela, s čimer se človeka podreja in infantilizira (Mali 2006: 22).

Na Slovenskih tleh najdemo zametke domskega varstva že v 13. stoletju, ko je nemški viteški red ustanovil Zavod za neozdravljive bolnike v Ljubljani. Ustanavljati so se začele razne zaprte ustanove, ki so bile namenjene različnim depriviligiranim družbenim skupinam, kot so romarji, potniki, sirote, stari ljudje, kronično bolni in umirajoči. Zaprte ustanove, ki so zaznamovale današnje institucionalno varstvo starih ljudi, so: špitali, ubožnice in hiralnice (Mali 2008b: 9, 10).

- Špitali: njihova vloga se je skozi stoletja spreminjala. V 14. in 15. stoletju so bila to preprosta zavetišča za reveže in romarje, v poznem srednjem veku pa so opravljali funkcijo ubožnice, hiralnice, zatočišča ali preskrbovalnice za reveže, najdenčke in sirote. Oskrbovancem so poleg strehe nad glavo in hrane občasno nudili tudi zdravstveno oskrbo.
- Ubožnice: so bili zavodi, ki so nudili oskrbo ljudem, ki si z delom niso mogli preskrbeti osnovnih življenjskih potrebščin. Tem ljudem so nudili prenočišče in hrano.
- Hiralnice: nudile so oskrbo onemoglim in neozdravljivo bolnim ljudem.

(Mali 2008b: 10–16)

1.2.2 Dom za stare ljudi danes

K razvoju varstva starih ljudi, kot ga poznamo danes, je prispevalo več dejavnikov. Prvi je tradicija institucionalnega varstva. Že pred drugo svetovno vojno so stari ljudje živeli v ustanovah, ki so bile predhodnice današnjih domov za stare ljudi. Drugi dejavnik so posledice druge svetovne vojne, kot so nizek življenjski standard prebivalstva, neurejena stanovanjska vprašanja, neurejene pravice iz socialnega in pokojninskega zavarovanja. Tretji dejavnik, ki je vplival na razvoj varstva starih ljudi, je pospešena industrializacija in modernizacija, četrti pa razvoj medicine in gerontologije (Mali 2008b: 16).

Osnovna dejavnost današnjih domov je izvajanje institucionalnega varstva za stare ljudi (Skupnost socialnih zavodov Slovenije 2016. Splošno o domovih in posebnih zavodih). Zakon o socialnem varstvu (ZSV, Ur. l. RS 3/2007 - UPB2) jo v 16. členu uvršča v javno službo in jo opredeljuje kot obliko socialnovarstvene storitve, ki je namenjena odpravljanju osebnih stisk in težav starejših od 65 let in drugih oseb, ki zaradi starosti, bolezni ali drugih razlogov ne morejo živeti doma. Osnovni namen teh institucij je, da kar najbolj zadovoljijo potrebe, ki si jih posameznik sam ni več zmožen zadovoljiti. Sem sodi

zagotavljanje zdravstvene in medicinske oskrbe, prav tako pa tudi socialna in moralna pomoč. V njih lahko dobijo zdravi in bolni ljudje možnost za prehrano, razvedrilo in zdravstveno pomoč (Mali 2006: 19).

Današnje institucije za stare povezuje mnogo ljudi z ubožnicami. To pa zato, ker se jih je veliko le preimenovalo v domove za stare ljudi, življenjske razmere v njih pa so ostale enake – tj. zelo slabe. Zato navkljub izboljšanim bivalnim razmeram, domovi dandanes še vedno nosijo negativen prizvok ubožnic in hiralnic. Po drugi svetovni vojni je nastala še ena večja skupina domov, ki je bila umeščena v adaptirane, za silo vzdrževane stare gradove in graščine, v katerih pa so bile življenjske razmere precej slabe. Ker so bili ti domovi izven mest, na podeželju, so bili stari ljudje povsem ločeni od družbenega dogajanja in od stikov s svojci. To pa je stare ljudi potisnilo na družbeni rob (Mali 2008b: 28, 29).

Današnji domovi za stare ljudi niso totalne institucije, ker ne vsebujejo vseh značilnosti. V domovih so danes stari ljudje sodelujoči, so del odločanja (npr. o raznih krožkih v domu). Ločnica med osebjem in uporabniki se manjša zaradi emocionalnega dela osebja in institucionalnih ceremonij. Tudi med samim zunanjim svetom in institucijo ni tolikšne ločenosti, saj so obiski v domovih in odhodi uporabnikov v domače okolje dovoljeni, dovoljeno je ohranjanje prejšnjih navad, načina življenja. Znotraj okvira pravil hišnega reda doma so dejavnosti prilagojene individualnim zahtevam in potrebam (npr. o času prehranjevanja). Spodbuja se samostojnost uporabnikov, medsebojna pomoč in konstruktivno reševanje konfliktov (Mali 2006: 23).

1.3 Predstavitev Doma upokoencev Nova Gorica

Dom upokoencev Nova Gorica je bil zgrajen leta 1973, leta 1993 pa je bil s sklepom Vlade Republike Slovenije ustanovljen kot javni socialnovarstveni zavod. Dom se nahaja v Gregorčičevi ulici 16 v Novi Gorici, v mestni občini Nova Gorica. Dom upokoencev Nova Gorica sestoji iz matičnega zavoda, ki se nahaja v Novi Gorici, in poslovne enote Podsabotin, ki se nahaja v Podsabotinu, v Goriških Brdih. Na osnovi Zakona o socialnem varstvu opravlja javno službo na socialno varstvenem in zdravstvenem področju (Statut Doma upokoencev Nova Gorica, 2008).

Osnovna dejavnost Doma je storitvena dejavnost institucionalnega varstva starejših in dejavnost zdravstvenega varstva. Pri izvajanju svoje dejavnosti se povezuje s širšim in

ožjim okoljem, v katerem deluje, z lokalnimi skupnostmi ter z drugimi ustanovami civilne družbe. Sodeluje tudi z organizacijami, ki izvajajo storitveno dejavnost v javnem in zasebnem sektorju. Leta 2001 se je odprl Dnevni center, v katerem je organizirano dnevno varstvo starejših občanov za dvanajst oseb (Katalog informacij javnega značaja Doma upokojencev Nova Gorica, 2016).

Temeljna načela Doma upokojencev Nova Gorica so:

- »zadovoljstvo stanovalcev s storitvami doma,
- zagotavljanje varnega in prijetnega okolja, v katerem stanovalci preživljajo svoja pozna leta,
- spoštljiv odnos do stanovalcev in ohranjanje njihovega dostojanstva,
- stalno prilagajanje načina dela potrebam in željam stanovalcev ter ažurno uvajanje novosti, ki sledijo sodobnim smernicam in dobri praksi oskrbe starostnikov,
- izobraževanje in motiviranje zaposlenih za kvalitetno opravljene storitve, ob doseganju zadovoljstva ob delu,
- odgovorno izvajanje vloge doma kot nosilca razvoja skrbi za starejše v lokalni skupnosti,
- racionalno poslovanje«.

(Katalog informacij javnega značaja Doma upokojencev Nova Gorica, 2016)

Dom upokojencev je vključen v več projektov, kot so:

- Linkedage: je projekt, pri katerem se lahko prebivalci Slovenije ali tujine, starejši od 65 let, odločijo za mednarodno izmenjavo ali izmenjavo v Republiki Sloveniji;
- Društvo GO-Spominčica za pomoč pri demenci: namenjeno je osveščanju, izobraževanju, nudenju opore in pomoči za področje demence. Organizira srečanja skupine za samopomoč, tečaj Spomni se me, ki je namenjen izobraževanju svojcev ljudi z demenco, usposabljanju prostovoljce, nudijo svetovalne pogovore, organizirajo Alzheimer caffe in Sprehod za spomin;
- Terapija s kužki: namenjena pomoči pri rehabilitaciji, lajšanju težav in motoričnih ter kognitivnih sposobnosti ljudem z motoričnimi okvarami in stanovalcem z demenco.

(O nas: Projekti. Dom upokojencev Nova Gorica, 2016)

Storitve in službe, ki jih izvaja Dom upokojencev Nova Gorica, so naslednje: fizioterapija, delovna terapija, splošna tehnična služba, služba zdravstvene nege in oskrbe ter socialna služba.

- Fizioterapija je namenjena rekreaciji in rehabilitaciji, pri tem pa uporablja različne tehnike razgibavanja in drugih terapij.
- Delovna terapija je namenjena ohranjanju aktivnega življenja, druženju, ustvarjanju in na splošno ohranjanju psihofizične aktivnosti. Izvajajo se aktivnosti, kot so: pevske vaje, razne delavnice, skupinske vadbe in treningi, skupine za samopomoč, tombole, organizacija prireditev itn.
- Splošna tehnična služba se deli na: enoto prehrana, enoto pralnica in enoto vzdrževanje.
- Služba zdravstvene nege in oskrbe se izvaja 24 ur na dan, vse dni v letu. Dvakrat mesečno prideta v dom tudi specialist psihiater in diabetolog, trikrat tedensko pa v Domu obratuje stomatološka ambulanta, kjer so stanovalci obravnavani prednostno. Nudijo tudi študentsko prakso na področju socialnega dela, zdravstvene nege, delovne terapije, fizioterapije in administracije.

(Storitve. Dom upokojencev Nova Gorica, 2016)

Socialna služba je prva vez med prosilcem in domom. Vloga socialne službe v domu je:

- »delo s prosilci in njihovimi svojci pred sprejemom v dom,
- urejanje sprejema v dom, premestitev in odpustov,
- pomoč stanovalcem in svojcem pri vključevanju in prilagajanju na novo življenjsko okolje v domu,
- svetovanje pri reševanju stisk in težav stanovalcev ter medsebojnih odnosov,
- svetovanje in zastopanje pri urejanju pravic stanovalcev,
- delo s svojci (individualni razgovori, skupna srečanja),
- sodelovanje s strokovnimi službami znotraj doma in širšim lokalnim okoljem ter z drugimi strokovnimi organizacijami, posamezniki in društvi«.

(Socialna služba. Dom upokojencev Nova Gorica, 2016)

1.4 Socialno delo s starimi ljudmi

Socialno delo s starimi ljudmi je specifično področje socialnega dela, ki je neposredno povezano z gerontologijo (Mali 2008b: 59). Specifično je v tem, ker razume staranje kot kombinacijo bioloških, psiholoških in družbenih procesov. Pri tem potrebuje socialni delavec specifična znanja (o procesu staranja, socialni politiki do starih ljudi, o praktičnih pristopih in metodah) in strokovne spretnosti (sposobnost presojanja, sposobnost komuniciranja, povezovanja različnih generacij) (Mali 2008b: 64).

Pri socialnem delu upoštevamo nekatera načela, kot so, mobilizacija moči in sposobnosti starih ljudi, maksimalno funkcioniranje, zagotavljanje okolja, ki človeka ne bo omejevalo, etičnost pri delu, spoštovanje etničnih razlik, sistemske perspektive, ter postavljanje ustreznih ciljev (Burack-Weiss, Brennan 1991: 5–14, v Mali 2008b: 66–68).

Načela socialnega dela s starimi ljudmi temeljijo na celostnem razumevanju človeka in njegovih potreb. Pri tem poudarjajo uveljavljanje uporabnika kot partnerja v procesu pomoči (Mali 2008b: 70).

Stari človek je pri tem partner v procesu pomoči, saj se postavlja v ospredje njegovo pravico do izbire različnih vrst pomoči, poudarja se njegovo aktivno vlogo pri iskanju rešitev in soustvarjanju odgovorov s podporo socialnega delavca. Socialno delo s starimi ljudmi deluje na treh ravneh: mikroravni (ravni posameznika), na mezoravni (ravni skupnosti in institucij) in na makroravni (družbeni ravni) (Mali 2012: 129).

Mali (2012: 129) pravi, da »socialni delavci s takšnim prizadevanjem odpravljajo predsodke do starih ljudi kot zgolj zajedavcev družbene blaginje, in opozarjajo na morebitne nove oblike sožitja različnih starostnih skupin v družbi«.

Pri socialnem delu s starimi ljudmi uporabljamo koncepte: partnerstvo, perspektiva moči, zagovorništvo, antidiskriminacijska usmeritev, skupine za samopomoč, socialne mreže ter skupnostna skrb.

- Partnerstvo: socialni delavec verjame v uporabnikove sposobnosti in zmožnosti spoprijemati se s problemi. Skupaj z uporabnikom gradita sodelovalni odnos in medsebojno zaupanje, pri tem pa socialni delavec upošteva njegove pravice in mu

jih pomaga uveljavljati. Na ta način pridobi uporabnik moč in nadzor nad lastnim življenjem;

- Perspektiva moči: socialni delavec mobilizira uporabnikove moči (sposobnosti, znanja in vire), s katerimi bi dosegel svoje cilje in vizije ter tako imel kvalitetnejše življenje;
- Zagovorništvo: Mali (2008b: 73) ga opredeljuje kot »... dejavnost, ki vključuje osebe ali skupine, ki se zavzemajo za uresničevanje svojih potreb in želja ali za skupen cilj pri vplivnih osebah, da bi dobili dostop do storitev, ki jih potrebujejo«;
- Antidiskriminacijska usmeritev: socialno delo deluje proti predsodkom, negativnemu odnosu in neustrezni obravnavi ljudi na podlagi njihovih značilnosti. Diskriminacija starih ljudi se imenuje »ageism«;
- Skupine za samopomoč: opredeljuje Mali (2008b: 75) kot »... skupina, v kateri se zberejo ljudje zaradi skupne potrebe ali stiske in deluje kot demokratična ali tovariška skupina na temelju energije osnovnega socialnega imunskega vzgiba samopomoči«. Najbolj razširjene so skupine starih ljudi za samopomoč, katerih namen je reševati osebno osamljenost starih ljudi. Za njihov nastanek je pobudnik največkrat socialna stroka;
- Socialne mreže: pomenijo povezovanje posameznika z drugimi ljudmi v njegovem življenjskem okolju, ki jih razvrščamo v neformalne (družina, prijatelji, sosedje) in formalne socialne mreže (delodajalci, učitelji);
- Skupnostna skrb: skupnostne oblike pomoči so še precej nerazvite. Čeprav je prevladovalo institucionalno varstvo, pa se je v zadnjih letih težišče varstva preusmerilo na skupnostno oskrbo. Do teh sprememb je prišlo iz etičnih, ekonomskih razlogov, stigmatizacije uporabnikov, nezadovoljstva zaposlenih in uporabnikov.

(Mali 2008b: 70–76)

1.4.1 Socialno delo v domovih za stare ljudi

Milošević Arnold (2004, v Mali 2008b: 83) opredeli kot bistvo socialnega dela v domovih za stare: »... zagotavljanje vsega, kar stanovalec kot posameznik potrebuje za kvalitetno preživetje v domu, in to vse od svojega prihoda v dom do odhoda«.

Vloge domskih socialnih delavcev so: pomoč pri reševanju problemov stanovalcev, delo s sistemi, ki bi ljudem zagotovili potrebne vire in storitve, povezovanje ljudi z ustreznimi sistemi, ki podpirajo njihovo funkcioniranje (Milošević Arnold 2006: 31, v Mali 2008b: 82).

Čeprav so socialni delavci prisotni v domovih za stare ljudi že od nastanka socialnega dela kot poklica, je njihova zastopanost v domovih dokaj skromna. Poleg tega pa je njihova strokovna vloga v domovih slabo zastavljena, saj ne upošteva znanja za neposredno delo z ljudmi. Prav tako pa so socialni delavci preobremenjeni z raznimi administrativnimi postopki (Mali 2008b: 82).

Naloge in vloge socialnih delavcev v domovih za stare se razlikujejo glede na časovno obdobje, v katerem vstopi star človek v institucijo. Pri tem navaja Mali (2008b: 83) naslednje naloge:

- Naloge socialnega delavca pred prihodom stanovalca v dom:

Pred prihodom uporabnika v dom je socialni delavec vezan urejati formalnosti, ki so povezane z njegovim sprejemom v dom. Poleg tega pa je socialni delavec že v začetni fazi vzpostavitve odnosa z uporabnikom postavljen v dvojno vlogo: v nadzorno vlogo in vlogo pomočnika. Takšen položaj pa ima za kasnejše sodelovanje z uporabnikom, po njegovem prihodu v dom, pomembne posledice. Pomembne funkcije, ki jih opravlja socialno delo pred sprejemom uporabnika v dom, so: sodelovanje z bodočim stanovalcem, sodelovanje z drugimi strokovnjaki, sodelovanje s svojci in informiranje.

- Naloge socialnega delavca v času bivanja stanovalca v domu:

Glavna naloga, ki jo ima socialni delavec v tem obdobju, je zagotavljati optimalne pogoje z namenom, da se stanovalec lažje vživi v novo življenjsko okolje. Ker je socialni delavec že predhodno vzpostavil delovni odnos s stanovalcem in njegovimi svojci, se nekatere njegove naloge nadaljujejo še iz prejšnje faze. Milošević Arnold (2004, v Mali 2008b: 86) tako navaja: podpora stanovalcu v procesu prilagajanja na življenje v domu, podpora svojcem in njihovo angažiranje za sodelovanje pri dejavnostih doma, posredovanje v konflikatih med stanovalci in med stanovalci ter delavci, razvijanje prostovoljnega dela in sodelovanje pri organizaciji različnih

interesnih dejavnosti ter prireditvev. Kako učinkovit bo socialni delavec v tej fazi, je odvisno predvsem od predhodnega sodelovanja s starim človekom.

- Naloge socialnega delavca ob odhodu stanovalca iz doma:

Za ta korak se lahko stanovalec odloči iz različnih razlogov, pri tem pa ima socialni delavec naloge: priprava odpusta stanovalca v novo okolje, obravnava predloga za premestitev v drugo institucijo in urejanje prenehanja bivanja stanovalca zaradi smrti.

- Naloge socialnega delavca za zagotavljanje dobre klime v domu:

Pomembno je omogočanje dialoga med stanovalci, svojci in zaposlenimi. To pa je ob le enem socialnem delavcu in v medicinski model usmerjenimi zaposlenimi težko uresničljivo.

- Naloge socialnega delavca kot spremljevalca institucionalnega življenja stanovalcev:

Ta naloga temelji, kot pravi Mali (2008b: 88) »na časovni dimenziji življenja stanovalca v instituciji«. Socialni delavec spremlja stanovalca celoten čas njegovega bivanja v domu in pri tem izpolnjuje prej naštete socialnodelovne naloge.

(Mali 2008b: 84–88)

2. OPIS PROBLEMA

V današnjem času se srečujemo s pojavom staranja družbe, kar pomeni, da se povečuje število starih ljudi. Ta starostna skupina prebivalstva ima specifične interese in potrebe, zato se pri izpolnjevanju teh srečuje z določenimi izzivi. Ti so predvsem zdravstvene, finančne in socialne narave, pri katerih potrebuje star človek pomoč. Ena od pomembnih oblik pomoči za veliko starih ljudi je institucionalno varstvo, kamor prištevamo tudi domove za stare ljudi. Osnovni namen teh institucij je, kot pravi Mali (2006), da kar najbolj zadovoljijo potrebe, ki si jih posameznik sam ni več zmožen zadovoljiti. Kot pove že sam izraz, ima institucija vlogo »doma«. Kot taka naj bi skrbela za zadovoljevanje potreb starih ljudi, skrbela za njihovo varnost, podporo in oskrbo, ter igrala vlogo nekakšne »nadomestne družine«. Svojo nalogo pa izpolni dom za stare ljudi le, če skrbi za zadovoljstvo starega človeka. Zadovoljstvo v posameznih domovih za stare ljudi (v mojem konkretnem primeru v DUNG) se mi zdi pomembno raziskati iz zgoraj naštetih razlogov, in zato, da se ugotovi, kateri so tisti dejavniki, ki prispevajo k zadovoljstvu starega človeka in kateri ne. Na takšen način dobi dom smernice za delo na rešitvah, za odpravo potencialnih pomanjkljivosti in za spodbujanje dejavnikov, ki prispevajo k zadovoljstvu stanovalcev. Poleg raziskovanja zadovoljstva pa se mi zdi smiselno raziskati tudi spremembe življenja stanovalcev po sprejemu v dom. Želim namreč ugotoviti, kako se je spremenilo življenje stanovalcev po sprejemu v dom upokojencev in kako so te spremembe vplivale na njihovo sedanje zadovoljstvo z bivanjem v domu. Izvedeti želim, zakaj so se odločili za odhod v dom in na čigavo pobudo, in ugotoviti, kakšno je bilo njihovo življenje pred prihodom. Spoznati želim, kakšna so bila njihova pričakovanja pred sprejemom v dom, ali so bila izpolnjena in kakšna pričakovanja imajo za prihodnost. Pričakovanja človeka in sprememba okolja iz domačega in znanega, v novo in neznano, sta namreč pomembna gradnika njegovega zadovoljstva. Spoznati pa želim tudi, kako je socialno delo prispevalo k privajanju stanovalcev na življenje v domu. Tako je cilj mojega diplomskega dela ugotoviti, ali so stanovalci in stanovalke Doma upokojencev Nova Gorica zadovoljni z bivanjem ali ne, spoznati, kako se jim je spremenilo življenje po sprejemu v dom in ugotoviti, katere spremembe so prispevale k njihovemu sedanjemu zadovoljstvu.

S kvantitativno raziskavo bom poskušala odgovoriti na naslednja vprašanja:

Kakšno je splošno zadovoljstvo stanovalcev z bivanjem v DUNG?

Kako so stanovalci DUNG zadovoljni z bivalnimi pogoji v domu?

Kako so stanovalci DUNG zadovoljni z odnosi med njimi in zaposlenimi?

Kako so stanovalci DUNG zadovoljni z odnosi med njimi in sostanovalci?

Kako so stanovalci DUNG zadovoljni z odnosi med njimi in socialno službo?

Kako so stanovalci zadovoljni s storitvami doma?

Kako je čas bivanja v DUNG povezan z njihovim zadovoljstvom z bivanjem v DUNG?

Na podlagi naštetih raziskovalnih vprašanj sem zastavila naslednje hipoteze:

H1: Večina stanovalcev je z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica na splošno zadovoljna.

H2: Stanovalci, ki bivajo v Domu upokojencev Nova Gorica več kot 4 leta, so bolj zadovoljni z bivanjem v domu kot tisti stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto.

H3: Vprašani stanovalci, ki bivajo v domu 1 leto in manj, slabše ocenjujejo svoje zadovoljstvo z bivanjem v domu kot stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti.

H4: Večina stanovalcev, ki biva v enoposteljni sobi, je na splošno bolj zadovoljna z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica, kot tisti, ki bivajo v dvoposteljni sobi.

S kvalitativno raziskavo bom skušala odgovoriti na naslednja raziskovalna vprašanja:

Kakšno je bilo življenje pred prihodom v dom?

Kateri so bili razlogi za prihod v dom upokojencev?

Kako so bila izpolnjena pričakovanja stanovalcev ob prihodu v dom?

Kako se je stanovalcem spremenilo življenje ob prihodu v dom?

Kakšne so bile po prihodu v DUNG spremembe v odnosih med svojci in stanovalci?

Kaj v Domu upokojencev Nova Gorica stanovalci pogrešajo in kaj bi želeli spremeniti?

Kakšen je prispevek socialnega dela pri privajanju stanovalcev na spremembe življenja po prihodu v DUNG?

3. METODOLOGIJA

3.1 Vrsta raziskave

Moja raziskava je kombinirana. V prvem delu sem izvedla kvantitativno vrsto raziskave, saj sem zbirala številčne podatke s pomočjo vnaprej pripravljenega anketnega vprašalnika.

Preučevala sem naslednje spremenljivke:

- Splošni podatki anketiranca:
 - spol
 - starost
 - čas bivanja v domu
 - vrsta sobe

- Splošno zadovoljstvo:
 - z bivanjem v domu
 - z domskimi dejavnostmi
 - z odnosom s strani zaposlenih
 - z nudenjem pomoči s strani zaposlenih
 - z upoštevanjem pritožb
 - z upoštevanjem želja

- Bivalni pogoji:
 - lokacija doma
 - urejenost okolice doma
 - čistoča in vzdrževanje prostorov
 - opremljenost
 - hrana

- Medosebni odnosi:
 - med stanovalci
 - med stanovalci in zaposlenimi
 - med stanovalci in negovalci
 - med socialno službo in stanovalci

- Avtonomija stanovalcev:
 - soba
 - zasebnost
 - svoboda preživljanja prostega časa

- Storitve doma:
 - število izvajanih storitev
 - kakovost izvajanih storitev
 - domske dejavnosti
 - zanimivost prireditev in zabav
 - nudenje pomoči s strani zaposlenih
 - kakovost izvajane nege

V drugem delu sem izvedla kvalitativno raziskavo, za katero je značilno, da jo sestavlja izkustveno gradivo, besedni opisi ali pripovedi (Mesec 2013: 11).

Teme:

- bivanjske razmere
- preživljanje prostega časa
- odločitev za odhod v dom
- pričakovanja
- socialne mreže
- osamljenost
- vloga socialnega dela
- sprememba življenja po prihodu v dom
- zadovoljstvo z bivanjem v domu
- želje

3.2 Merski instrument

Pri kvantitativni raziskavi je moj izbrani merski instrument vprašalnik, ki je sestavljen iz ocenjevalnih lestvic. Vprašalnik vsebuje dva sklopa vprašanj: prvi sklop so splošni podatki anketiranca, ki vsebuje štiri vprašanja zaprtega tipa, kot so: spol, starost, čas bivanja v domu in vrsta sobe. Drugi sklop pa vsebuje 22 trditev o zadovoljstvu z bivanjem v DUNG. Vsako trditev anketirani oceni z oceno od 1 do 5, pri čemer ocena 1 pomeni zelo nezadovoljen, 2 nezadovoljen, 3 niti zadovoljen, niti nezadovoljen, 4 zadovoljen in 5 zelo zadovoljen.

Pri kvalitativni raziskavi sem zbrala podatke z delno strukturiranim intervjujem na podlagi predhodno zastavljenih bistvenih vprašanj, ki pa sem jih glede na potek pogovora prilagodila. Vprašalnik vsebuje 15 vprašanj odprtega tipa, ki so razdeljena na dva dela: življenje starejšega človeka pred prihodom v dom in življenje starejšega človeka po sprejemu v dom. Prvi sklop obsega vprašanja od 1 do 7, drugi pa od 8 do 15. Začetek intervjuja vsebuje vprašanja o splošnih podatkih stanovalca ali stanovalke, kot so: spol, starost, čas bivanja v domu, tip sobe in enota ter kraj bivanja pred prihodom v dom.

Vprašalnika obeh raziskav sta dodana v prilogi.

3.3 Populacija in vzorec

Moja populacija proučevanja so bili stari ljudje Doma upokojencev Nova Gorica. V času opravljanja kvantitativne raziskave je v domu bivalo 224, v času opravljanja kvalitativne raziskave pa 221 stanovalcev in stanovalk.

Pri kvantitativni raziskavi je moj vzorec štel 40 stanovalk in stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica, ki so bili zmožni podati svojo oceno zadovoljstva z bivanjem v domu. Vzorec je bil neslučajnostni, in sicer priložnostni, saj sem ga pridobila na podlagi seznama stanovalcev, ki so zmožni odgovarjati in podati oceno. Seznam je pripravila socialna služba Doma upokojencev Nova Gorica, kjer sem letos opravljala prakso. Med raziskavo je prišlo do osipa 10 stanovalcev in stanovalk, zato je bila realizacija vzorca 30 stanovalk in stanovalcev DUNG iz enot 3A in 4A, ki so bili zmožni podati svojo oceno zadovoljstva z bivanjem v domu. Domnevam, da je prišlo do osipa zato, ker stanovalci oz.

stanovalke ne zaupajo v anonimnost raziskave in zato, ker so v raziskavah o zadovoljstvu predhodno že večkrat sodelovali.

Pri kvalitativni raziskavi je moj vzorec štel 11 stanovalk in stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica, ki bivajo v domu najmanj 1 leto. Vzorec je bil neslučajnostni, in sicer priložnostni, saj sem ga pridobila na podlagi seznama stanovalcev, ki so bili zmožni odgovarjati na zastavljena vprašanja. Tudi ta seznam je pripravila socialna služba Doma upokojencev Nova Gorica. Med raziskavo je prišlo do osipa dveh stanovalcev, zato je bil končni vzorec sestavljen iz devetih stanovalk DUNG iz enot 4A in 2A. Domnevam, da je prišlo do osipa zato, ker vprašanih raziskovalna tema ni zanimala.

3.4 Zbiranje podatkov

Pri kvantitativni raziskavi so sodelovali štirje stanovalci moškega spola, 26 sodelujočih pa je bilo ženskega spola. Vprašani so bili stari med 72 in 87 let. Zbiranje podatkov je potekalo v mesecu decembru 2015, v dopoldanskem in popoldanskem času. Z intervjuvanjem stanovalcev sem začela najprej v enoti 3A. Do vsakega stanovalca/stanovalke sem pristopila tako, da sem se jim predstavila, jim pojasnila svoj namen in jih povabila k sodelovanju pri raziskavi. Podatke sem zbrala tako, da sem z vsakim vprašanim stanovalcem individualno izpolnila vprašalnik. Pri tem sem uporabila metodo spraševanja, natančneje intervju. Na njihovo željo sem odgovore zapisovala sama. Stanovalci so bili tako intervjuvani osebno s spraševanjem, kjer sem trditve postavljala jaz, vprašani pa so mi podali ustne ocene. Če je bilo potrebno, sem tekom intervjuja stanovalcu/stanovalki ponovila kriterij ocenjevanja zadovoljstva. Pogovori so potekali v lastnih sobah sodelujočih. Pri nekaterih pogovorih je bil/bila v sobi prisotna tudi sostanova/sostanovalec. Celoten pogovor je povprečno trajal pol ure. Pri nekaterih stanovalcih je pogovor trajal tudi dlje, saj so prehajali na druge teme.

Pri kvalitativni raziskavi sem s stanovalkami DUNG opravila intervjuje v dveh terminih, in sicer 18. 3. 2016 ter 24. 3. 2016 v dopoldanskem času. Podatke sem začela zbirati tako, da sem pristopila k stanovalcu ali stanovalki in jo/ga povabila k sodelovanju v raziskavi. Povabila sem jih tako, da sem se jim predstavila, povedala, kaj raziskujem in s kakšnim namenom. Če so v sodelovanje privolili, sem jih povabila, naj izberejo prostor, kjer bi lahko opravili pogovore. Pri tem so sodelovanje zavrnili trije moški, vse vprašane ženske pa so v sodelovanje privolile. Vse vprašane stanovalke so za kraj opravljanja intervjuja

izbrale lastne sobe, saj jim je bilo tam prijetno in varno. Pri petih sodelujočih sva bili v sobi sami, pri štirih pa je bila prisotna še sostanovalka intervjuvanke. Intervjuji so potekali tako, da sva z intervjuvanko sedeli ena nasproti druge – jaz na stolu, ona pa na svoji postelji. Intervjuvanje je potekalo tako, da sem stanovalki postavila predhodno zastavljeno vprašanje, na katero je nato odgovorila. Pogovori s stanovalkami so trajali 10–20 minut. Pogovore sem z njihovim privoljenjem zapisovala sproti.

3.5 Obdelava in analiza podatkov

KVANTITATIVNA ANALIZA:

Pri kvantitativni analizi sem podatke, ki sem jih pridobila z anketiranjem, obdelala v programu Microsoft Excel. Najprej sem označila vsak anketni vprašalnik s številko od 1 do 30. Nato sem v programu izdelala tabelo, kjer sem v glavo tabele vpisala dejavnike, o katerih sem spraševala stanovalce. V levi prvi stolpec pa sem vnesla številke vprašalnikov od 1 do 30. Nato sem vanjo vnesla vse pridobljene podatke.

S pomočjo zbirnika podatkov sem izdelovala grafe. Najprej sem izdelala tortne ali stolpične grafe za splošne podatke anketiranega, ki vključujejo vprašanja od 1 do 4. Grafe sem izdelala s pomočjo prej izdelanega zbirnika podatkov.

Sledila je analiza podatkov, ki sem jih razbrala iz grafa. Nato pa sem izdelala palične grafe še za vsak posamezni kazalec iz podatkov, ki sem jih pridobila iz zbirnika podatkov. Za vsako vprašanje sem najprej izračunala povprečno oceno vseh stanovalcev od 1 do 5, ki sem jo nato vnesla v graf. Nato sem dobljene podatke iz izdelanih grafov analizirala. Kot zadnjo točko sem za potrebe preverjanja hipotez naredila tudi analizo vpliva časa bivanja v domu na splošno zadovoljstvo stanovalcev. Izdelala sem dva grafa: enega za prikaz števila stanovalcev glede na čas bivanja v domu in drugega za primerjavo časa bivanja stanovalcev z njihovim zadovoljstvom. V obe tabeli sem vnesla podatke s pomočjo zbirnika podatkov. Tabeli sem analizirala. Za preverjanje vsake zastavljene hipoteze sem uporabila izračun hi-kvadrata, razen za prvo hipotezo, ki sem jo preverila z izračunom povprečij ocen zadovoljstva.

Podatke, ki sem jih pridobila z intervjuji, sem analizirala na besedni način, po metodi kvalitativne analize. To sem storila tako, da sem zapisane intervjuje najprej natipkala na računalnik, pri tem pa sem zapise ohranila v pogovornem slovenskem jeziku. Natipkano

sem uredila v čitljivo obliko, vsak intervju označila z oznako O (ki predstavlja oznako za »osebo«), in ji pripisala ustrezno zaporedno številko intervjuja od 1 do 9: O1, O2 ... O9.

KVALITATIVNA ANALIZA

Nato sem začela s kvalitativno analizo intervjujev, ki sem jo izvedla na naslednji način:

- Izbor in oznaka relevantnih delov besedila:

Najprej sem v intervjujih izbrala in označila besede ter stavke, ki se nanašajo na raziskovalno vprašanje in na samo področje raziskovanja. Podčrtane enote kodiranja sem ustrezno oštevilčila in izpisala v izdelano tabelo.

Primer:

OSEBA B (OS_B)

Rada si najdem družbo, se kaj pogovarjam (25). Ja, zdaj mi ni potrebno več delat po hiši (26), je za vse poskrbljeno.

B25: si najdem družbo, se kaj pogovarjam

B26: ni potrebno več delat po hiši

- Odprto kodiranje:

Izpisane izjave sem zaradi boljše preglednosti razvrstila skupaj glede na zastavljeno vprašanje intervjuja. Izjave sem v tabeli odprto kodirala tako, da sem jim določila številko in izpisanim izjavam določila pojme, podkategorije, kategorije ter teme.

Primer:

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA	TEMA
OS_A	5 je pršlo ogromno, kar je otrok in žlahte. Tisto smo bili tako bolj skupaj	Druženje s sorodniki	Druženje	Družabne dejavnosti	Preživljanje prostega časa
	6 Nč tazga. Sem imela okoli hiše dosti dela z opravki	Hišna opravila		Gospodinjska opravila	Preživljanje prostega časa
	7 Bolj doma sem bila	Doma		Doma	Preživljanje prostega časa
OS_B	4 Kar je doma: čistit, pospravljat	Hišna opravila		Gospodinjska opravila	Preživljanje prostega časa
	5 Ne, nisem hodila nikamor	Doma		Doma	Preživljanje prostega časa
OS_C	4 Sem pazila otroke	Varstvo otrok		Varstvo otrok	Preživljanje prostega časa
	5 Bila sem gospodinja	Hišna opravila		Hišna opravila	Preživljanje prostega časa

- Osno kodiranje:

Pridobljene pojme sem nato kodirala osno. Izpisane pojme, ki sem jih odprto kodirala, sem razporedila hierarhično, na način od najsplošnejših – tema, do najkonkretnjših pojmov – pojem.

Kodiranje poteka na naslednji strukturni način:

TEMA

-Kategorija

- Podkategorija
 - Pojem

Primer:

PRIČAKOVANJA

-Pred prihodom v dom

- Zaposleni
 - Nudenje pomoči (OS_A14), (OS_G10), (OS_F12)
- Medosebni odnosi
 - Medsebojno razumevanje (OS_B9)
 - Družba (OS_F13)
- Lepa pričakovanja (OS_E12)
- Varnost (OS_F11)
- Brez pričakovanj
 - O tem ni razmišljala (OS_C10)
 - Treba se je privaditi (OS_D10)
 - Ni pričakovanj (OS_H9), (OS_I11)

-Izpolnitev pričakovanj

- Izpolnitev
 - pomoč zaposlenih (OS_A15), (OS_E14), (OS_F14), (OS_G11)
 - postrežba (OS_B10)
 - prijaznost zaposlenih (OS_E14)

- družba (OS_E15), (OS_F15)
- Neizpolnitev
 - hitra pomoč (OS_B11)
- privaditi se (OS_D11)

Definiranje ključnih pojmov:

BIVANJSKE RAZMERE: pojem vključuje opis okolja, v katerem je prebival star človek:

kraj prebivanja; bivanjska enota; osebe, s katerimi je prebival; podatki o družini;

PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA: temo sem razdelila na čas pred prihodom starega človeka v dom in čas po sprejemu starega človeka v dom:

Čas pred prihodom v dom: pojem zajema različne aktivnosti in hobije, ki jih je opravljal star človek pred prihodom v dom.

Čas po sprejemu v dom: zajema aktivnosti in hobije, ki jih opravlja star človek sedaj, ko prebiva v domu in kako so se ti po prihodu v dom spremenili.

ODLOČITEV ZA ODHOD V DOM: gre za razloge, zaradi katerih se je star človek odločil priti v dom za stare ljudi; kdo je dal pobudo za to odločitev in zakaj so se stari ljudje odločili priti prav v Dom upokojencev Nova Gorica.

PRIČAKOVANJA: pojem zajema pričakovanja, ki jih je imel star človek pred prihodom v dom; ali so se ta pričakovanja po prihodu v dom uresničila in natanko katera so se uresničila oz. se niso uresničila.

SOCIALNE MREŽE: gre za prikaz oseb, s katerimi se je star človek družil pred prihodom v dom in s katerimi je po prihodu v dom za stare ljudi ohranil stike; njegovih odnosov s svojci, in sicer: kakšni so bili ti pred prihodom v dom, ali je prišlo po sprejemu v dom do sprememb v odnosih, ali še vedno vzdržujejo stike, koliko je teh stikov; odnosov, ki jih ima star človek s svojimi sostanovalci in odnosov, ki jih ima z zaposlenimi.

OSAMLJENOST: pojem zajema vprašanja o tem, ali je bil star človek osamljen, preden je prišel v dom za stare ljudi in vprašanja o tem, ali je v domu osamljen.

VLOGA SOCIALNEGA DELA: s temo raziskujem, kako je socialna služba v Domu upokojencev Nova Gorica pomagala staremu človeku pri privajanju na življenje v domu

pred sprejemom v dom in kako mu pomaga v času bivanja. Sprašuje tudi o tem, kaj bi stanovalec še potreboval, da bi bilo njegovo privajanje na življenje v domu lažje.

SPREMEMBA ŽIVLJENJA PO PRIHODU V DOM: zajema vprašanje o tem, ali se je življenje starega človeka po prihodu v dom spremenilo, in kako se je spremenilo. Raziskuje, katere spremembe so bile zanj pozitivne in katere negativne.

ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU: vključuje, kaj je staremu človeku najbolj všeč, kaj prispeva k njegovemu zadovoljstvu z bivanjem v domu in ali je star človek bolj zadovoljen z bivanjem v domu za stare ljudi kot z bivanjem doma. Zajema tudi vprašanje o tem, kaj v domu prispeva k občutku domačnosti.

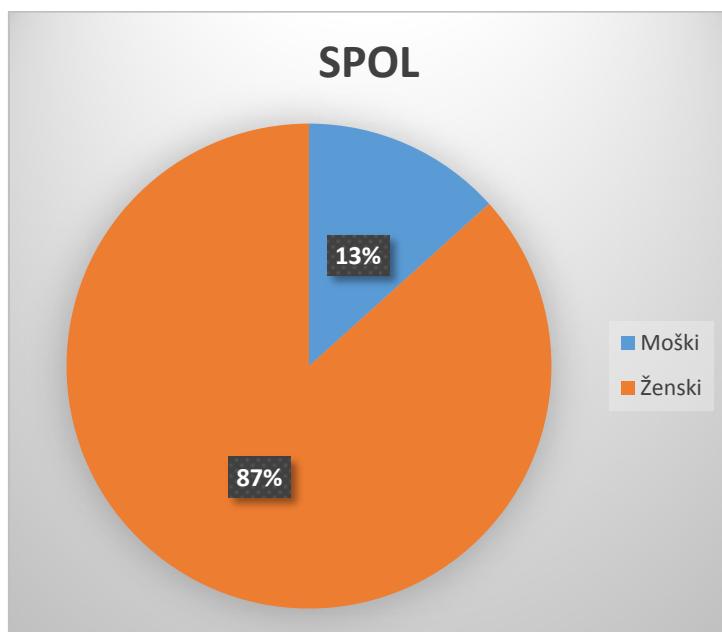
PRIČAKOVANJA IN ŽELJE: kaj star človek pogreša, kar je imel ali počel pred prihodom v dom; kaj bi star človek želel v domu spremeniti.

4. REZULTATI

4.1 REZULTATI KVANTITATIVNE RAZISKAVE

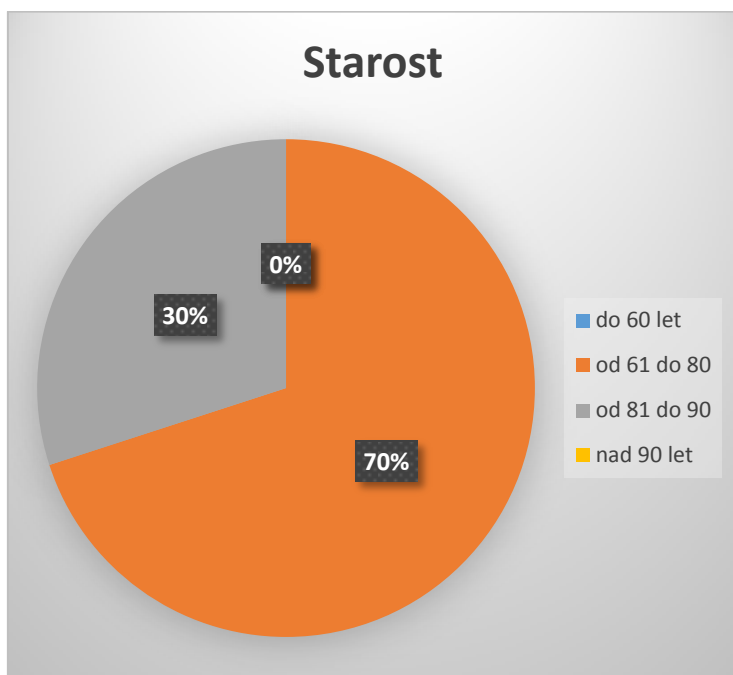
4.1.1 Splošni podatki anketiranih

Graf 4. 1: Struktura stanovalcev po spolu v %

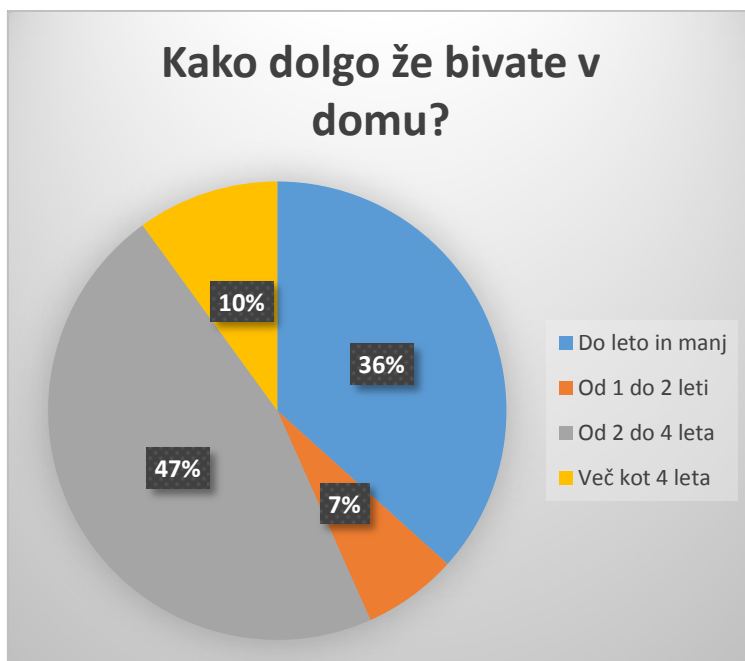
87 % anketiranih oseb je bilo ženskega spola, kar predstavlja večino, 13 % pa oseb moškega spola.

Graf 4. 2: Starostna struktura stanovalcev v %

70 % anketiranih stanovalcev je starih med 61 in 80 let, 30 % pa je starih med 81 in 90 let. Pod 60 let in nad 90 let ni star nihče izmed anketiranih.

Graf 4. 3: Struktura stanovalcev glede na čas bivanja v domu v %

Največ vprašanih, to je 47 %, je navedlo, da biva v domu od 2 do 4 leta, 36 % jih biva do 1 leto in manj, 10 % več kot 4 leta, najmanj – 7 %, pa jih biva v domu od 1 do 2 leti.

Graf 4. 4: Struktura stanovalcev glede na sobo, v kateri bivajo v %

67 % vprašanih je navedlo, da biva v dvoposteljni sobi, kar predstavlja večino stanovalcev. 33 % pa jih je navedlo, da biva v enoposteljni sobi. V večposteljni sobi ne biva nihče izmed vprašanih stanovalcev.

4.1.2 Rezultati podatkov po kazalcih

Tabela 4. 1: Povprečne ocene kazalcev splošnega zadovoljstva

Kazalec	Povprečno zadovoljstvo
Z upoštevanjem mojih želja	4,6
Z upoštevanjem mojih pritožb	4,5
Z nudenjem pomoči s strani zaposlenih	4,6
Z odnosom s strani zaposlenih	4,8
Z domskimi dejavnostmi	4,7
Z bivanjem v domu	4,4
Skupna povprečna vrednost	4,6

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva z bivanjem v domu znaša 4,4. Vprašani stanovalci so tako na splošno z bivanjem v domu zadovoljni.

Vprašani ocenjujejo svoje splošno zadovoljstvo z domskimi dejavnostmi v povprečju z oceno 4,7. To pomeni, da so vprašani stanovalci na splošno z domskimi dejavnostmi zadovoljni.

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva z odnosom s strani zaposlenih znaša 4,8. To pomeni, da so vprašani z odnosom s strani zaposlenih na splošno zadovoljni.

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva vprašanih z nudenjem pomoči s strani zaposlenih je 4,6, kar pomeni, da so na splošno s pomočjo s strani zaposlenih zadovoljni.

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva upoštevanja njihovih pritožb je 4,5. To pomeni, da so s tem, kako so upoštewane njihove pritožbe, na splošno zadovoljni.

Povprečna ocena splošnega zadovoljstva stanovalcev z upoštevanjem njihovih želja je 4,6. To pomeni, da so s tem, kako so upoštewane njihove želje, na splošno zadovoljni.

Skupna povprečna ocena kazalca splošnega zadovoljstva znaša 4,6, kar pomeni, da večina vprašanih stanovalcev in stanovalk ocenjuje svoje splošno zadovoljstvo z bivanjem v domu z oceno zadovoljen.

Stanovalci so v povprečju najbolje ocenili svoje zadovoljstvo z odnosom s strani zaposlenih, in sicer z oceno 4,8. V povprečju so vprašani najslabše ocenili svoje splošno zadovoljstvo z bivanjem v domu, in sicer z oceno 4,4. To pomeni, da so vprašani na splošno najbolj zadovoljni z odnosom zaposlenih, najmanj pa so na splošno zadovoljni z bivanjem v domu.

Tabela 4. 2: Povprečna ocena zadovoljstva z bivalnimi pogoji

Kazalec	Povprečna ocena
Hrana	4,2
Opremljenost	4,1
Čistoča in vzdrževanje prostorov	4,7
Urejenost okolice doma	4,8
Lokacija doma	4,8
Skupna povprečna vrednost	4,5

V povprečju ocenjujejo vprašani stanovalci svoje zadovoljstvo s hrano v domu z oceno 4,2. To pomeni, da so vprašani stanovalci s hrano v povprečju zadovoljni.

Svoje zadovoljstvo z opremljenostjo doma ocenjujejo vprašani stanovalci v povprečju z oceno 4,1, kar pomeni, da so vprašani z opremljenostjo doma v povprečju zadovoljni.

Svoje zadovoljstvo s čistočo in vzdrževanostjo domskih prostorov so vprašani v povprečju ocenili z oceno 4,7. To pomeni, da so vprašani stanovalci v povprečju s čistočo in vzdrževanostjo prostorov doma zadovoljni.

V povprečju ocenjujejo vprašani stanovalci svoje zadovoljstvo z urejenostjo okolice doma z oceno 4,8. To pomeni, da so vprašani stanovalci z urejenostjo okolice doma v povprečju zadovoljni.

V povprečju ocenjujejo vprašani stanovalci svoje zadovoljstvo z lokacijo doma z oceno 4,8. To pomeni, da so v povprečju vprašani stanovalci z lokacijo doma zadovoljni.

Skupna povprečna vrednost kazalcev zadovoljstva z bivalnimi pogoji znaša 4,5. To pomeni, da je večina vprašanih stanovalcev z bivalnimi pogoji v domu zadovoljna.

Pri kazalcu bivalni pogoji so vprašani stanovalci najbolj ocenili svoje zadovoljstvo z lokacijo doma in z urejenostjo okolice doma, in sicer s povprečno oceno 4,8. Najslabše pa so stanovalci v povprečju ocenili opremljenost prostorov doma, in sicer s povprečno oceno 4,1.

Tabela 4. 3: Povprečne ocene zadovoljstva z medosebnimi odnosi

Kazalec	Povprečna ocena
Odnos socialne službe	4,8
Odnos negovalcev	4,8
Odnos s strani zaposlenih	4,8
Odnos s sostanovalci	4,4
Skupna povprečna vrednost	4,7

Povprečna ocena zadovoljstva vprašanih stanovalcev z odnosom socialne službe je 4,8. To pomeni, da so z odnosom socialne službe v povprečju zadovoljni.

Svoje zadovoljstvo z odnosom negovalcev vprašani stanovalci v povprečju ocenjujejo z oceno 4,8. To pomeni, da so vprašani stanovalci v povprečju z odnosom negovalcev zadovoljni.

V povprečju ocenjujejo vprašani stanovalci svoje zadovoljstvo z odnosom s strani zaposlenih z oceno 4,8. To pomeni, da so vprašani stanovalci z odnosom s strani zaposlenih v povprečju zadovoljni.

V povprečju vprašani stanovalci ocenjujejo svoje zadovoljstvo z odnosom s sostanovalci doma z oceno 4,4. To pomeni, da so vprašani stanovalci z odnosom s sostanovalci v povprečju zadovoljni.

Skupna povprečna vrednost kazalca zadovoljstva z medosebnimi odnosi znaša 4,7. To pomeni, da je večina vprašanih na splošno z medosebnimi odnosi zadovoljna.

Pri kazalcu medosebni odnosi so vprašani stanovalci v povprečju enako ocenili svoje zadovoljstvo z odnosom socialne službe, odnosom negovalcev ter odnosom s strani zaposlenih, in sicer z oceno 4,8. Najslabše so vprašani stanovalci v povprečju ocenili zadovoljstvo z odnosom s sostanovalci, in sicer z oceno 4,4.

Tabela 4. 4: Povprečna ocena zadovoljstva z avtonomijo

Kazalec	Povprečna ocena
Svoboda preživljanja prostega časa	5
Zasebnost	4,3
Soba	4,4
Skupna povprečna vrednost	4,5

Svoje zadovoljstvo s svobodo preživljanja prostega časa so vprašani v povprečju ocenili z oceno 5. To pomeni, da so vprašani stanovalci v povprečju s svobodo preživljanja prostega časa zelo zadovoljni.

V povprečju vprašani stanovalci ocenjujejo svoje zadovoljstvo z zasebnostjo z oceno 4,3. To pomeni, da so vprašani stanovalci z zasebnostjo v povprečju zadovoljni.

Povprečna ocena zadovoljstva vprašanih stanovalcev z lastno sobo (velikost, opremljenost, pozicija) je 4,4. To pomeni, da so s sobami v povprečju zadovoljni.

Skupna povprečna vrednost kazalca zadovoljstva z avtonomijo je 4,5, kar pomeni, da je večina vprašanih stanovalcev z avtonomijo v domu zadovoljna.

Pri kazalcu zadovoljstvo z avtonomijo so vprašani stanovalci najboljše ocenili svoje zadovoljstvo s svobodo preživljanja prostega časa, in sicer s povprečno oceno 5. Najslabše pa so stanovalci v povprečju ocenili zasebnost, in sicer s povprečno oceno 4,3.

Tabela 4. 5: Povprečna ocena zadovoljstva s storitvami doma

Kazalec	Povprečna ocena
Kakovost izvajane nege	4,8
Nudenje pomoči s strani zaposlenih	4,6
Zanimivost prireditev in zabav	4,6
Domske dejavnosti	4,7
Kakovost izvajanih storitev	4,8
Število izvajanih storitev	4,8
Skupna povprečna vrednost	4,6

V povprečju vprašani stanovalci ocenjujejo zadovoljstvo s kakovostjo izvajane nege z oceno 4,8. To pomeni, da so vprašani stanovalci s kakovostjo izvajane nege v povprečju zadovoljni.

Svoje zadovoljstvo z nudenjem pomoči s strani zaposlenih so vprašani v povprečju ocenili z oceno 4,6. To pomeni, da so vprašani stanovalci v povprečju z nudenjem pomoči s strani zaposlenih zadovoljni.

Povprečna ocena zadovoljstva z zanimivostjo prireditev in zabav je 4,6. To pomeni, da so z zanimivostjo prireditev in zabav v povprečju zadovoljni.

V povprečju vprašani stanovalci ocenjujejo svoje zadovoljstvo z domskimi dejavnostmi z oceno 4,7. To pomeni, da so vprašani stanovalci z domskimi dejavnostmi v povprečju zadovoljni.

Svoje zadovoljstvo s kakovostjo izvajanih storitev so vprašani v povprečju ocenili z oceno 4,8. To pomeni, da so vprašani stanovalci v povprečju s kakovostjo izvajanih storitev zadovoljni.

Povprečna ocena zadovoljstva s številom izvajanih storitev je 4,8. To pomeni, da so s številom izvajanih storitev v povprečju zadovoljni.

Skupna povprečna vrednost kazalca zadovoljstva z bivanjem v domu je 4,6. To pomeni, da je večina vprašanih stanovalcev s storitvami doma zadovoljna.

Pri kazalcu zadovoljstvo s storitvami doma so vprašani stanovalci povprečno enako ocenili svoje zadovoljstvo s kakovostjo izvajane nege, kakovostjo izvajanih storitev ter številu izvajanih storitev, in sicer s povprečno oceno 4,8. Najslabše pa so stanovalci v povprečju ocenili nudenje pomoči s strani zaposlenih in zanimivost prireditev ter zabav, in sicer s povprečno oceno 4,6.

Tabela 4. 6: Splošno zadovoljstvo stanovalcev glede na njihov čas bivanja v domu

SPLOŠNO ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU	ČAS BIVANJA V DOMU							
	1 leto in manj		Od 1 do 2 leti		Od 2 do 4 leta		Več kot 4 leta	
	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%
Zelo nezadovoljen	0	0	0	0	0	0	0	0
Nezadovoljen	0	0	0	0	0	0	0	0
Niti zadovoljen, niti nezadovoljen	0	0	0	0	0	0	0	0
Zadovoljen	7	64%	0	0	9	64%	1	33%
Zelo zadovoljen	4	36%	2	100%	5	36%	2	67%
SKUPAJ	11	100%	2	100%	14	100%	3	100%

Iz tabele 4.6 lahko razberemo, da so stanovalci, ki bivajo v domu 1 leto in manj z bivanjem zadovoljni, in sicer je teh 64 %. Vsi anketirani stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti je z bivanjem v domu zelo zadovoljni. Stanovalci, ki bivajo v domu od 2 do 4 leta so z bivanjem zadovoljni, in sicer je teh 64 %. Večina vprašanih stanovalcev, ki bivajo v domu več kot 4 leta, so z bivanjem v domu zelo zadovoljni, in sicer je teh 67 %. Tako lahko vidimo, da so najbolj zadovoljni z bivanjem v domu tisti stanovalci, ki bivajo od 1 do 2 leti in tisti, ki bivajo v domu več kot 4 leta.

4.1.3 Preverjanje hipotez

Moja prva zastavljena hipoteza H1 se glasi: Večina stanovalcev je z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica na splošno zadovoljna.

Tabela 4. 7: Ocena splošnega zadovoljstva z bivanjem v domu

Ocena	f	f%
Zelo zadovoljen	12	40%
Zadovoljen	18	60%
Niti zadovoljen, niti nezadovoljen	0	0
Nezadovoljen	0	0
Zelo nezadovoljen	0	0
Skupna vrednost	30	100%

Na podlagi pridobljenih podatkov in izračunom povprečnih ocen lahko to hipotezo potrdim. Povprečna ocena zadovoljstva z bivanjem v domu znaša 4,4. Tako je 60 % vprašanih stanovalcev ocenilo svoje zadovoljstvo z bivanjem v domu z oceno zadovoljen, 40 % pa z oceno zelo zadovoljen. Glede na pridobljeno povprečno oceno lahko sklepamo, da so stanovalci na splošno z bivanjem v domu zadovoljni.

Hipoteza H2 se glasi: Stanovalci, ki bivajo v Domu upokojencev Nova Gorica več kot 4 leta, so bolj zadovoljni z bivanjem v domu kot tisti stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto. Glede na pridobljene podatke lahko vidimo, da je z bivanjem zadovoljnih 33 % stanovalcev, ki bivajo v domu več kot 4 leta in 64 % stanovalcev, ki bivajo v domu leto in manj. Tistih, ki bivajo v domu 1 leto in manj, je zelo zadovoljnih z bivanjem 36 %, tistih, ki bivajo v domu več kot 4 leta pa 67 %.

Povprečna ocena zadovoljstva z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica 1 leto in manj je 4,4, tistih, ki bivajo v domu več kot 4 leta pa 4,6.

Tabela 4. 8: Zadovoljstvo stanovalcev, ki bivajo v domu leto in manj, in stanovalcev, ki bivajo v njem več kot 4 leta

ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU	1 leto in manj		Več kot 4 leta	
	f	f%	f	f%
Zelo nezadovoljen	0	0	0	0
Nezadovoljen	0	0	0	0
Niti zadovoljen, niti nezadovoljen	0	0	0	0
Zadovoljen	7	64%	1	33%
Zelo zadovoljen	4	36%	2	67%
SKUPAJ	11	100%	3	100%

To preverim z izračunom hi-kvadrata.

$$\chi^2=0,882 < \chi^2_{\alpha=0,05}$$

Tveganje, da se motim glede ničelne hipoteze je manjše od 5 %, zato ničelno hipotezo potrdim. Med stanovalci, ki bivajo v DUNG več kot 4 leta, in stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto, ni statistično značilnih razlik v zadovoljstvu z bivanjem. Stanovalci, ki bivajo v Domu upokojencev Nova Gorica več kot 4 leta, so podobno zadovoljni z bivanjem v domu kot tisti stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto.

Tretja hipoteza, ki sem si jo zastavila, je H3: Večina vprašanih stanovalcev, ki bivajo v domu 1 leto ali manj, slabše ocenjuje svoje zadovoljstvo z bivanjem v domu kot stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti. Vsi vprašani stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti, so z bivanjem v domu zelo zadovoljni, medtem ko je večina vprašanih stanovalcev, ki bivajo v domu 1 leto ali manj – 64 %, z bivanjem zadovoljna, zelo zadovoljnih pa je 36 %.

Povprečna ocena stanovalcev, ki bivajo v domu 1 leto in manj, znaša 4,4, povprečna ocena stanovalcev, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti, pa 5.

Tabela 4. 9: Zadovoljstvo z bivanjem v domu 1 leto in manj in z bivanjem od 1 do 2 leti

ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU	1 leto in manj		Od 1 do 2 leti	
	f	f%	f	f%
Zelo nezadovoljen	0	0	0	0
Nezadovoljen	0	0	0	0
Niti zadovoljen, niti nezadovoljen	0	0	0	0
Zadovoljen	7	64%	0	0
Zelo zadovoljen	4	36%	2	100%
SKUPAJ	11	100%	2	100%

Hipotezo preverim z izračunom hi-kvadrata.

$$\chi^2=2,76 < \chi^2_{\alpha=0,05}=3,841$$

Tveganje, da se motim glede ničelne hipoteze, je manjše od 5 %, zato ničelno hipotezo obdržim. Med večino vprašanih stanovalcev, ki bivajo v DUNG 1 leto in manj ter stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti, ni statistično pomembnih razlik v oceni zadovoljstva z bivanjem. Večina vprašanih stanovalcev, ki bivajo v domu 1 leto ali manj, je podobno zadovoljna z bivanjem v domu kot stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti.

Moja četrta hipoteza je H4: Večina stanovalcev, ki biva v enoposteljni sobi, je na splošno bolj zadovoljna z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica, kot tisti, ki bivajo v dvoposteljni sobi. Kot je razvidno iz podatkov, je 40 % stanovalcev, ki živijo v enoposteljni sobi zadovoljnih, 60 % pa zelo zadovoljnih. Med tistimi, ki bivajo v dvoposteljni, je več zadovoljnih – 70 % in manj zelo zadovoljnih – 30 %.

Povprečna ocena zadovoljstva z bivanjem v DUNG stanovalcev, ki bivajo v enoposteljni sobi, je 4,6, stanovalcev, ki bivajo v dvoposteljni sobi pa 4,3.

Tabela 4. 10: Ocena zadovoljstva stanovalcev enoposteljnih in dvoposteljnih sob

Ocena zadovoljstva	Enoposteljna soba		Dvoposteljna soba		Skupaj
	f	f%	f	f%	
Zadovoljen	4	40%	14	70%	18
Zelo zadovoljen	6	60%	6	30%	12
Skupna vrednost	10	100%	20	100%	30

Zastavljeno hipotezo sem preverila z izračunom hi-kvadrata.

$$\chi^2=2,5 < \chi^2_{\alpha=0,05}=3,841$$

S tveganjem, manjšim od 5 %, ničelno hipotezo obdržim. Med večino stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica, ki bivajo v enoposteljni sobi in tistimi, ki bivajo v dvoposteljni sobi, ni statistično pomembnih razlik v zadovoljstvu z bivanjem v domu. Večina stanovalcev, ki biva v enoposteljni sobi, je na splošno podobno zadovoljna z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica kot stanovalci, ki bivajo v dvoposteljni sobi.

4.2 REZULTATI KVALITATIVNE RAZISKAVE

4.2.1 BIVANJSKE RAZMERE V DOMAČEM OKOLJU

Stanovalke izhajajo tako iz urbanega kot tudi ruralnega okolja. Pred prihodom v dom so nekatere vprašane stanovalke bivale na vasi, druge v mestu oz. strnjenem naselju. Kot vas, v kateri so prebivale pred prihodom v dom, so imenovalle Renče, Volčjo Drago ter Brda, in sicer, jih je največ prebivalo v Brdih. Kot mesto, v katerem so prebivale, so vprašane navedle Novo Gorico in Kanal ob Soči, in sicer jih je največ prebivalo v Novi Gorici. Kot naselje pa sta stanovalki navedli Prvačino in Solkan. Skupno je pred prihodom v dom največ stanovalk bivalo na vasi.

Polovica vprašanih stanovalk je povedala, da so pred prihodom v dom prebivale v stanovanjski hiši, polovica pa jih je prebivala v stanovanju.

Stanovalke so pred prihodom v dom prebivale z družino, ali pa so živele same. Nekatere posameznice so dejale, da so pred prihodom v dom bivale z možem in sinom, s hčerko in njeno družino, samo z možem ali s snaho. Večina stanovalk pa je pred prihodom v dom bivala sama: »Potem sm bila sama, preden sm šla v dom.« (OS_D3); »Najprej je bila še mama, potem je umrla in potem sem bila sama.« (OS_H3). Nekaj stanovalk je izpostavilo tudi, da so imele otroke.

4.2.2 PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA DOMA

Stanovalke so svoj prosti čas pred prihodom v dom preživljale tako, da so se udeleževale družabnih dejavnosti, se ukvarjale s hobiji, gospodinjskimi opravili, ali pa so bile le doma.

Kar se tiče družabnih dejavnosti, je posameznica povedala, da se je udeleževala prireditev: »Hodila sem, sem šla na kakšne prireditve.« (OS_F5), nasprotno, pa je druga stanovalka dejala, da se prireditev ni udeleževala: »Ne, se nisem udeleževala takih stvari, se mi ne dopadejo.« (OS_E7). Pred prihodom v dom so se družile s prijatelji, sorodniki: »Je pršlo ogromno, kar je otrok in žlahte. Tisto smo bili tako bolj skupaj.« (OS_A5), obiskovale so mašo in hodile na trg. Posameznica je izpostavila tudi, da je bila v društvu neaktivna.

V prostem času so se stanovalke pred prihodom v dom ukvarjale tudi s hobiji. Opravljale so ročna dela kot pletenje in klekljanje: »Sem kaj klekljala, naredila precej čipk.« (OS_G4). Posameznica je povedala, da je vrtnarila: »Vrt sem imela. Lep vrt. Sem rože sadila in tako.« (OS_D5), nekatere pa so hodile okrog: »Smo šli kam na izlet.« (OS_E18). Posamezna stanovalka je povedala, da ni imela možnosti ukvarjati se s poljedelstvom, druga pa, da ni imela hobijev.

Nekatere stanovalke so preživljale svoj prosti čas z opravljanjem gospodinjskih opravil, in sicer, jih je več opravljal hišna opravila: »Nč tazga. Sem imela okoli hiše dosti dela z opravki.« (OS_A7), nekoliko manj pa tudi varstvo otrok: »Dokler sm upala, sm pa pazila otroke.« (OS_C13).

Večina vprašanih stanovalk je svoj prosti čas pred prihodom v dom preživljala doma, in se ni udeleževala družabnih dejavnosti. Veliko stanovalk je svoj prosti čas preživljalo z opravljanjem hišnih opravil, veliko pa tudi z opravljanjem ročnih del.

4.2.3 ODLOČITEV ZA ODHOD V DOM

Stanovalke so se za odhod v dom odločile iz več razlogov: zaradi zdravstvenega stanja, osamljenosti, svoje socialne mreže, pobude, dostopnosti ali javne podobe doma. Kot odločitev za odhod v dom zaradi zdravstvenega stanja so navedle poškodbo, in sicer zlom kolka in padec ter bolezen. Posamezna stanovalka je kot razlog za odločitev izpostavila nesamostojnost: *»Nisem zmogla več sama.«* (OS_B6), druga posameznica pa nezmožnost nujenja oskrbe svojcev: *»Ker me ne more oskrbovat.«* (OS_F10). Za odhod v dom zaradi poškodbe se je odločilo enako število stanovalk kot tistih, ki so prišle v dom zaradi bolezni. Tiste, ki so se odločile priti v dom zaradi socialne mreže, so to odločitev sprejele zaradi možnosti obiska otrok: *»Večkrat pridejo otroci.«* (OS_A11), ali zaradi obiskovanja sorodnikov: *»Ker sem imela tu sestro od očeta.«* (OS_E11). Posamezna stanovalka pa zaradi bratovega bivanja v bližnjem domu. Redkeje so sprejele odločitev o prihodu v dom zaradi osamljenosti: *»Ko sem vidla, da je doma vse prazno.«* (OS_A10). Največ stanovalk se je odločilo bivati v domu zaradi sorodnikov, ki so že bivali v DUNG: *»Sem hodila obiskavat eno mojo sorodnico, druga sestrična bi bila, in takrat sva se pogovarjali: ' pridi sem, pridi tja' .«* (OS_B8).

Večina stanovalk se je odločila priti v dom po lastni volji, posamezne stanovalke pa so se odločile za ta korak skupaj s svojcem, ali pa jim je tako svetoval zdravnik: *»Je rekel zdravnik – je poklical sinove in je rekel, da najboljši, da bi šla v dom.«* (OS_C8).

Stanovalke, ki so se odločile priti v dom zaradi njegove dostopnosti, so kot dostopno ocenile bližino in/ali ceno doma. Tiste stanovalke, ki so navedle bližino doma kot razlog za odločitev za odhod v dom, so to storile zato, ker je DUNG najbližje njihovemu domu: *»Bolj blizu doma je, za kakšne obiske.«* (OS_G7), ali zato, ker so blizu njihovi svojci. Tiste, ki pa so kot razlog navedle ceno doma, so se odločile iti v dom zaradi nizke pokojnine, ker so ga navedle kot najcenejši dom ali kot cenejšega, kot je dom v Podsabotinu.

Nekatere stanovalke so se odločile priti v dom zaradi njegove javne podobe, in sicer zaradi dobrega glasu o domu: *»Vsi so hvalili, da je lepo in cenejše kot v Podsabotinu.«* (OS_I9) in dobrega glasu o postrežbi: *»Ker sem slišala, da je v redu postrežba.«* (OS_G6).

Največ stanovalk se je odločilo priti v dom iz zdravstvenih razlogov, in sicer zaradi zloma kolka, in/ali bolezni. Za odhod v dom se je večina stanovalk odločila sama.

4.2.4 PRIČAKOVANJA

Pred prihodom v dom so imele vprašane stanovalke pričakovanja glede zaposlenih, medosebnih odnosov, varnosti: »*Da bom tu varna.*« (OS_F11). Posameznica je povedala, da je imela na splošno lepa pričakovanja. Nekatere posamezne stanovalke pa so izpostavile, da pred prihodom v dom niso imele pričakovanj, da o tem niso razmišljale in da se je treba na bivanje v domu privaditi: »*Se je treba bilo navadit, kej češ pričakovat.*« (OS_D10). Največ vprašanih stanovalk je povedalo, da pred prihodom v dom niso imele pričakovanj. Med stanovalkami, ki so imele pred prihodom v dom kakšna pričakovanja, pa je bilo največ takšnih, ki so pričakovale, da jim bodo zaposleni pomagali: »*Brez nekih posebnosti. Dokler ti nič ne manjka, ti nč ne dajo, če si pa bolj slab, so pa pri rokah.*« (OS_A14).

Stanovalke so povedale, da so se jim izpolnila pričakovanja glede pomoči zaposlenih, postrežbe, prijaznosti zaposlenih in družbe. Največ stanovalkam so se izpolnila pričakovanja glede pomoči zaposlenih: »*Mi vedno pomagajo, kar rabim.*« (OS_F13).

Glede neizpolnitve pričakovanj pred prihodom v dom je posameznica izpostavila hitro pomoč. Ko pritisne stanovalka gumb za pomoč, se zaposleni na njen klic pogosto ne odzovejo dovolj hitro.

4.2.5 SOCIALNE MREŽE

Stanovalke so se pred prihodom v dom družile s sorodniki, in sicer z družino in s svakinjo; s sosedi, prijatelji, najboljšimi prijatelji in znanci. Največ stanovalk se je pred prihodom v dom družilo s sosedi.

Po sprejemu v dom so stanovalke ohranile stike z družino, sosedi, prijatelji. Več je stanovalk, ki so povedale, da s sosedi po prihodu v dom niso ohranile stikov, kot pa tistih, ki so ga ohranile. Največ stanovalk je ohranilo stike z družino: »*Vsake tolko me obišče kšn od domačih.*« (OS_B14).

Kot razlog za ohranitev prej omenjenih stikov so stanovalke navedle pomoč, obisk svojcev in prevoz k zdravniku: »*Me peljejo, če je potrebno, k zdravnici.*« (OS_C15).

Večina stanovalk je imela pred prihodom v dom dobre odnose s svojci: »*Fajn, vsi se razumemo.*« (OS_A20). Posamezna stanovalka pa je opisala odnos kot dokaj dober.

Večina stanovalk je povedala, da s sprejemom v dom ni prišlo do sprememb v odnosih: »*Ne, niso se spremenili, dobri so z mano.*« (OS_H18). Posamezna stanovalka je povedala, da je prišlo do sprememb v odnosih, saj jo sedaj manj obiskujejo: »*Ja, malo manj pridejo – tudi vnuki, kot kadar sem bila doma.*« (OS_C19).

Večina stanovalk je po prihodu v dom ohranila stike, saj so navedle, da imajo sedaj veliko obiskov, tedenski obisk, občasen obisk ali manj obiskov: »*Vnuki in pravnuki bolj redko, nimajo časa.*« (OS_D20). Največ stanovalk je povedalo, da dobijo veliko obiskov: »*Naši so kar naprej to.*« (OS_G18).

Največ stanovalk je ocenilo svoje odnose s sostanovalci kot dobre. In sicer jih je največ navedlo medsebojno razumevanje: »*Z vsemi se razumem, se družimo.*« (OS_C20). Posameznica je povedala tudi, da ima dokaj dobre odnose, druga stanovalka pa, da s sostanovalci ni skregana. Nekaj stanovalk ima s svojimi sostanovalkami in sostanovalci slabe odnose. Največ jih je povedalo, da je tako zaradi medsebojnega nerazumevanja: »*Sem pa imela predzadnjo sostanovalko, s katero se prav nisi mogel razumet.*« (OS_A24). Posamezna stanovalka je dejala, da je bila njena sostanovalka napadalna: »*Sm mela eno slabo sostanovalko, je bila taka napadalna.*« (OS_D22). Druga posameznica pa je povedala, da je bila na začetku bivanja v domu s sostanovalko skregana: »*(Skregana nisem z nobenim) samo prav od začetka sem tudi že bila.*« (OS_B22).

Posamezna stanovalka je povedala, da ima s sostanovalci različne odnose: »*Mešano. Več dobrih je, kot slabih.*« (OS_G19).

Večina stanovalk ocenjuje svoje odnose z zaposlenimi v domu kot dobre: »*Odlično. Negovalke, zdravniške sestre, čistilke ... prijazno, da bolj ne more bet.*« (OS_E29), le posameznica je označila odnose kot dokaj dobre.

4.2.6 OSAMLJENOST

Pred prihodom v dom je bilo največ stanovalk osamljenih, nekaj manj jih je bilo osamljenih le občasno: »*Pridejo trenutki. Kaj vem, če te za ene pol ure prime, ko se kej*

spomneš.» (OS_A19). Nasprotno pa večina stanovalk v domu ni osamljenih: *»Sedaj ne, je dovolj družbe.*» (OS_G16). Posamezna stanovalka je povedala, da je v domu občasno osamljena: *»Včasih ja, včasih ne. Kot se dobi družbo.*» (OS_B16), druga posameznica pa, da je v domu osamljena: *»Tudi to, še več kot doma.*» (OS_C17).

4.2.7 VLOGA SOCIALNEGA DELA

Večini stanovalk so socialne delavke ob sprejemu v dom pomagale pri privajanju na bivanje z dajanjem navodil: *»Povedale, kaj vse morem prines, kaj naj imam v kovčku.*» (OS_E19). Stanovalke so omenile tudi predstavitev osebja in obisk na domu.

Med bivanjem v domu so socialne delavke največ stanovalkam pomagale pri privajanju na bivanje v domu z nudenjem pomoči: *»Nič posebnega. Če kej rabim, vem, da pomagajo.*» (OS_B23). Pomagale so jim tudi s pogovorom. Posamezna stanovalka je povedala, da ji niso pomagale pri privajanju na bivanje v domu, saj, kot je povedala: *»Moreš se sam privadit.*» (OS_F27). Druga posameznica pa je pripomnila, da socialne delavke v domu sreča redko: *»Jih bolj malo vidim.*» (OS_D25).

Večina stanovalk ne bi potrebovala dodatne pomoči pri privajanju na bivanje v domu, le posamezna stanovalka je povedala, da ne ve, kaj bi še dodatno potrebovala.

4.2.8 PREŽIVALJANJE PROSTEGA ČASA V DOMU

Večina stanovalk preživlja svoj prosti čas v domu tako, da se pogovarja z drugimi: *»Si najdem družbo, se kaj pogovarjam.*» (OS_B26). Veliko stanovalk preživi svoj prosti čas tudi z gledanjem televizije, branjem in druženjem ob kavi. Posameznice v svojem prostem času uporabljajo računalnik, imajo obiske, gredo na sprehod, ali pa ga preživljajo na različne načine.

Večina stanovalk obiskuje tudi domske aktivnosti. Največ stanovalk obiskuje pevske vaje, nekaj pa jih hodi na telovadbo. Posamezna stanovalka obiskuje vse aktivnosti, drugi posameznici pa le fizioterapijo in nastope: »*Se udeležim kakšnega nastopa.*« (OS_G23).

Večini stanovalk se je s prihodom v dom spremenil način preživljanja prostega časa. Največ stanovalkam se je tako, da hodijo manj na sprehode, veliko stanovalkam pa tako, da ne vrtnarijo, ali ne opravljajo hišnih opravil: »*Zdej se mi ni potrebno več ukvarjat s hišnimi opravki.*« (OS_A35). Posamezne stanovalkе so izpostavile, da dobivajo sedaj pomoč, da se manj družijo s prijatelji, ali pa, da se ne ukvarjajo več z ročnimi deli: »*Ne klekljam več, se ne ukvarjam z ročnimi deli.*« (OS_G26). Druge posameznice pa so povedale, da ni sprememb v preživljanju prostega časa s sprejemom v dom, ali pa, da ne vejo, kako se je spremenil način preživljanja prostega časa.

4.2.9 SPREMEMBA ŽIVLJENJA PO PRIHODU V DOM

Nekaj stanovalk je povedalo, da se jim je življenje s prihodom v dom povsem spremenilo, posameznica pa je dejala, da sprememb ni. Življenje se je stanovalkam spremenilo z vidika pravil, saj imajo v domu druga pravila, več pravil, imajo pa tudi domski urnik. Takole so povedale: »*Tu moreš ob določeni uri vstat, ob določeni uri iti jest.*« (OS_G28); »*Doma je doma. To je pa drugi dom, ki ima pa druga pravila.*« (OS_A29).

S prihodom v dom je prišlo do pozitivnih in negativnih sprememb življenja stanovalk. Kot pozitivne spremembe so stanovalkе navedle, da so tukaj bolj zadovoljne, prejemajo pomoč, ni jim treba opravljati dela, dobile so družbo, so aktivnejše in obiskujejo vse aktivnosti: »*In hodim na telovadbo in vseh aktivnosti se udeležim.*« (OS_F34).

Negativne spremembe življenja stanovalk s prihodom v dom so izolacija in manj druženja z domačimi: »*Druženje z domačimi. Ker jih le ne moreš imeti ves čas to.*« (OS_A37). Kot negativne spremembe so navedle še določenost hrane, slabše zdravje in dolgčas.

4.2.10 ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU

K domačnosti v domu prispeva nenehno dogajanje, dobri odnosi z zaposlenimi, družba, soba po lastnem okusu. Največ stanovalk je povedalo, da k občutku domačnosti v domu

prispevajo družba in dobri odnosi z zaposlenimi: *»Zaposleni so domači, tako, da lahko rečeš, lahko komentiraš.«* (OS_B31). Več jih je tudi povedalo, da v domu ni nič domačega, posamezna stanovalka pa je pripomnila, da je v domu upokojencev enako kot doma: *»Zdaj, ko sem se navadila, mi je enako kot doma.«* (OS_I25).

Večina stanovalk je bolj zadovoljna z bivanjem v domu upokojencev kot z bivanjem doma: *»Ja, doma bi bila bolj osamljena in sama.«* (OS_F38). Prav tako je tudi več stanovalk povedalo, da so na splošno zadovoljne z bivanjem v domu. K njihovem zadovoljstvu prispeva to, da imajo čas zase, da gredo lahko v mesto in da so svobodne: *»Da gremo vn, kadr hočemo.«* (OS_D37). Prav tako k njihovem zadovoljstvu prispevajo medosebni odnosi, pri katerih jim je pomembna prijaznost, da so ti odnosi dobri, da imajo družbo in da imajo pomoč. K njihovem zadovoljstvu v medosebnih odnosih najbolj prispeva prijaznost: *»In osebje. Ti gre na roke, pokličeš, vprašaš ...se nikoli ne odrečejo. So v redu.«* (OS_G35).

Stanovalkе so povedale tudi, da k njihovem zadovoljstvu prispevajo domske storitve, kjer so naštele dobro hrano, da so deležne skrbi in domske aktivnosti. Z vidika domskih storitev k njihovem zadovoljstvu najbolj prispeva dobra hrana.

4.2.11 ŽELJE

Odkar so prišle v dom, največ stanovalk ne pogreša ničesar, veliko pa jih pogreša dom. Posamezna stanovalka je povedala, da pogreša družbo. Spet druga, da pogreša hišna opravila, in sicer vrtnarjenje, posameznice pa hišnih opravil ne pogrešajo.

Stanovalkе so izrazile željo, da bi uvedli spremembe na področju zaposlenih v domu, in sicer, da bi bil v domu le en zdravnik: *»Tu pridejo razni zdravniki, ni eden zdravnik, bi lahko bil bolj eden ali dva. Ne da je eden, ki sploh ne veš kdo je.«* (OS_B37), da bi imeli zaposleni boljši odnos: *»Več odnosov do ljudi. Zato, ker niso vsi tako dobri, da bi razumeli človeka.«* (OS_H35) in da bi bila pomoč hitrejša. Na področju prehrane bi stanovalkе želele, da bi bila hrana mešana in okusnejša: *»Ne zmerom eno in isto hrano, malo mešano.«* (OS_C41). Na področju spremembe bivanjskih razmer je posameznica izrazila željo po lastni sobi, druga pa po tušu v sobi: *»Stranišče v sobi. Nima nič za se umiti. Če bi imeli še tuš v vsaki sobi.«* (OS_G37). Posamezna stanovalka je povedala, da bi želela imeti v sobi sogovornico: *»Da imaš družbo, s katero se lahko kaj pogovarjaš.«* (OS_G38).

Največ stanovalk pa je povedalo, da v domu ne bi spreminjale ničesar: »*Prav nič ne bi spreminjala, je kar v redu.*« (OS_A44).

4.2.12 ODGOVORI NA RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Z izpeljano raziskavo sem prišla do podatkov, s pomočjo katerih lahko odgovorim na zastavljena raziskovalna vprašanja:

Kakšno je bilo življenje pred prihodom v dom?

Stari ljudje so pred prihodom v dom prebivali v ruralnem in urbanem okolju. Največ stanovalk je prebivalo v vasi Brda, v mestu Nova Gorica in naseljih Prvačina ter Solkan. Celostno gledano je največ uporabnic prebivalo na vasi. Polovica vprašanih stanovalk je povedala, da so pred prihodom v dom prebivale v stanovanjski hiši, polovica pa jih je prebivala v stanovanju. Tam je večina uporabnic pred prihodom v dom živela sama. S svojci pa je večina imela dobre odnose.

Pred prihodom v dom so se družile s sorodniki, sosedi, prijatelji, najboljšimi prijatelji in znanci. Največ stanovalk pa se je pred prihodom v dom družilo s sosedi. Kljub temu je bilo pred prihodom v dom največ stanovalk osamljenih.

Svoj prosti čas so pred prihodom v dom preživljale tako, da so se udeleževale družabnih dejavnosti, se ukvarjale s hobiji, z gospodinjskimi opravili, ali pa so bile le doma. Večina vprašanih stanovalk je svoj prosti čas pred prihodom v dom preživljala doma in se ni udeleževala družabnih dejavnosti. V prostem času so se nekatere udeleževale prireditev, se družile s prijatelji, sorodniki, obiskovale mašo in hodile na trg. Najpogostejša hobija stanovalk pred prihodom v dom sta bila klekljanje in pohajanje.

Kateri so bili razlogi za odhod v dom upokojencev?

Stanovalke so se za odhod v dom odločile iz več razlogov: zaradi zdravstvenega stanja, osamljenosti, svoje socialne mreže, pobude, dostopnosti ali javne podobe doma. Kot odločitev za odhod v dom zaradi zdravstvenega stanja so navedle poškodbo, in sicer zlom kolka in padec; ter bolezen, nesamostojnost in nezmožnost nujenja oskrbe svojcev. Tiste, ki so se odločile priti v dom zaradi socialne mreže, so to odločitev sprejele zaradi obiska otrok ali zaradi obiskovanja sorodnikov. Večina stanovalk se je odločila priti v dom po lastni volji, posamezne stanovalke pa so se odločile za ta korak skupaj s svojcem, ali pa jim

je tako svetoval zdravnik. Stanovalke, ki so se odločile priti v dom zaradi njegove dostopnosti, so to storile zaradi bližine in/ali cene doma. Nekatere stanovalke so se odločile priti v dom zaradi njegove javne podobe, in sicer zaradi dobrega glasu o domu in postrežbi. Največ stanovalk se je odločilo priti v dom iz zdravstvenih razlogov, in sicer zaradi zloma kolka, in/ali bolezni.

Kako so bila izpolnjena pričakovanja stanovalcev ob prihodu v dom?

Ob prihodu v dom so bila nekatera pričakovanja stanovalcev izpolnjena, nekatera pa ne. Izpolnjena pričakovanja so bila: pomoč zaposlenih, postrežba, prijaznost zaposlenih in to, da imajo družbo. Pričakovanje stanovalcev, ki se ni izpolnilo, pa je na področju hitre pomoči.

Kako se je stanovalcem spremenilo življenje po prihodu v dom?

Po prihodu v dom se je stanovalkam življenje povsem spremenilo. V njihovem življenju je prišlo do pozitivnih sprememb: v domu so bolj zadovoljne, prejemajo pomoč, ne opravljajo dela, pridobile so družbo, so aktivnejše, obiskujejo vse aktivnosti in jim je na splošno lepo. Prišlo pa je tudi do negativnih sprememb, kot so: manj druženja z domačimi, izolacija, hrana je določena, zdravje je slabše in dolgočasenje. Do sprememb v njihovem življenju je prišlo tudi na področju pravil, in sicer so se ta spremenila, veliko jih je, poleg tega pa imajo tudi domski urnik.

Kakšne so bile po prihodu v DUNG spremembe v odnosih med svojci in stanovalci?

Po prihodu v dom so stanovalke ohranile stike z družino, sosedi in prijatelji. Stiki so povezani s pomočjo, vožnjo k zdravniku in obiski. Po prihodu v dom ni prišlo do sprememb v odnosih med stanovalkami in njihovimi svojci. Med njimi so še vedno vzpostavljeni stiki, in sicer jih svojci obiskujejo pogosto, tedensko, ali pa jih manj in zgolj občasno.

Kaj v Domu upokojencev Nova Gorica stanovalci pogrešajo in kaj bi želeli spremeniti?

Odkar so prišle v dom, stanovalke pogrešajo hišna opravila, in sicer vrtnarjenje; družbo, dom, reden obisk svojcev in zdravje. Največ stanovalk pogreša dom, večina pa jih ne pogreša ničesar. Stanovalke bi želele sprememb na področju zaposlenih, in sicer, da bi bil le en zdravnik, da bi imeli zaposleni boljši odnos, in da bi bila pomoč boljša in hitra. Na področju prehrane bi želele, da bi bila ta bolj mešana in okusnejša. Na področju bivanjskih

razmer so izrazile željo po lastni sobi in da bi imela vsaka soba svoj tuš. Spet druge pa si želijo v sobi imeti sogovornika, tj. sostanovalca, s katerim bi se lahko pogovarjale. Nekaj stanovalk pa ne bi spreminjalo ničesar.

Kakšen je prispevek socialnega dela pri privajanju stanovalcev na spremembe življenja po prihodu v DUNG?

Socialne delavke so ob sprejemu stanovalk v dom pomagale pri privajanju na bivanje z dajanjem navodil, predstavitvijo osebja in obiskom na domu. Na začetku bivanja v domu so socialne delavke stanovalkam pomagale pri privajanju na bivanje v domu z nudenjem pomoči in s pogovorom. Večina stanovalk ne bi potrebovala dodatne pomoči pri privajanju na bivanje v domu.

5. RAZPRAVA

Domovi za stare ljudi so dlje časa veljali za »zadnjo pot življenja«, za kraj, kamor gredo ljudje umret. Domovi so imeli veliko let funkcijo totalne institucije, kjer so bile vse aktivnosti podrejene ciljem institucije in kjer so bili ljudje brez moči odločati o svojem življenju, biti soudeleženi pri raznih domskih dejavnostih (Mali 2008a: 182). V sodobnem času pa se domovi za stare ljudi usmerjajo v socialno smer delovanja. Za socialno smer delovanja je značilno, da je v ospredju star človek, namen teh institucij pa je, da kar najboljše zadovoljijo potrebe, ki si jih posameznik sam ni več zmožen zadovoljiti (Mali 2006: 19). Tako se domovi za stare usmerjajo na človeka, na njegove potrebe, kakovost storitev in na njegovo zadovoljstvo.

Zadovoljstvo ima za človeka velik pomen z vidika zdravja, tako duševnega kot tudi fizičnega. Namreč, človek, ki je z bivanjem v domu nezadovoljen, doživlja stres in frustracije, ki negativno vplivajo tudi na njegovo fizično zdravje.

S kvantitativno raziskavo sem želela pridobiti splošno oceno zadovoljstva stanovalcev z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica. Ugotovila sem, da je večina vprašanih stanovalcev z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica na splošno zadovoljna. Ta rezultat me ni presenetil, saj so stanovalci tekom zbiranja podatkov večkrat izrazili svoje zadovoljstvo z bivanjem in s tamkajšnjimi zaposlenimi. S tem pa so se potrdile tudi navedbe o zadovoljstvu, ki so napisane na spletni strani Doma upokojencev Nova Gorica. Opazila sem, da so vprašani na večino kazalcev o zadovoljstvu z bivanjem v domu podajali predvsem visoke ocene. Pri tem je bila večina vprašanih ženskega spola, saj je večina vprašanih moških zavrnila sodelovanje. Nekateri so kot razlog za to navedli, da so pri podobnih raziskavah sodelovali že večkrat, in da se njihovo zadovoljstvo z domom ni nič spremenilo.

Stanovalci so v povprečju najboljše ocenili svoje zadovoljstvo z odnosom s strani zaposlenih. Večina vprašanih je zadovoljna z nudeno pomočjo in s tem, da upoštevajo njihove želje ter pritožbe. Ta ugotovitev me je nekoliko presenetila, saj sem predvidevala, da bodo bolje ocenili svoje zadovoljstvo s sostanovalci, s katerimi preživljajo večino svojega časa. Vprašani stanovalci so v povprečju enako visoko ocenili svoje zadovoljstvo z odnosom socialne službe in z odnosom negovalcev. Najslabše so vprašani stanovalci v povprečju ocenili zadovoljstvo z odnosom s sostanovalci.

Pri kazalcu bivalni pogoji so vprašani stanovalci najbolj ocenili svoje zadovoljstvo z lokacijo doma in z urejenostjo okolice doma. Najslabše pa so stanovalci v povprečju ocenili opremljenost prostorov doma. Pri tem so kot razlog navedli, da je pohištvo prestaro in dotrajano, nekatere omare pa so previsoke in zato neuporabne. Razlog za visoke omare sem opazila v tem, da so sobe stanovalcev precej majhne in je posledično temu prilagojeno tudi pohištvo. Nekoliko slabše so stanovalci ocenili svoje zadovoljstvo s hrano. Pri tem so nekateri navedli, da je hrana velikokrat brez začimb in soli.

Pri kazalcu zadovoljstvo z avtonomijo so vprašani stanovalci najbolj ocenili svoje zadovoljstvo s svobodo preživljanja prostega časa. Svobodno se lahko odločajo o tem, kaj bodo počeli in ali se bodo udeležili kakšne delavnice, prireditve, dogodka, ali ne. To ugotovitev pojasnjujejo raziskave (Hojnik-Zupanc 1994: 4, v Mali 2004), katerih sklep je, »da povečana kontrola nad svojim življenjem in okoljem v starosti pozitivno vpliva na psihično in fizično počutje«. Najslabše pa so stanovalci v povprečju ocenili svoje zadovoljstvo z zasebnostjo. Na to vpliva dejstvo, da večina vprašanih stanovalcev biva v dvoposteljni sobi, kar pomeni, da si sobo delijo s sostanovalcem. Večina stanovalcev, ki biva v enoposteljni sobi, je na splošno podobno zadovoljna z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica kot stanovalci, ki bivajo v dvoposteljni sobi. Vseeno pa večina vprašanih stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica, ki biva v enoposteljni sobi, bolje ocenjuje svoje zadovoljstvo z bivanjem kot stanovalci, ki bivajo v dvoposteljni sobi. Gotovo imajo stanovalci v enoposteljni sobi več zasebnosti in lahko bivajo v sobi neodvisno od vpliva drugih stanovalcev tako, kot želijo sami. S tem se strinja tudi Mali (2004:111) in dodaja, da je zaradi prostorskih in fizičnih omejitev moteno tudi delo fizioterapije ter nege.

Pri kazalcu zadovoljstvo s storitvami doma so vprašani stanovalci povprečno enako visoko ocenili svoje zadovoljstvo s kakovostjo izvajane nege, kakovostjo izvajanih storitev in številu izvajanih storitev. Najslabše pa so stanovalci v povprečju ocenili nudenje pomoči s strani zaposlenih in zanimivost prireditev ter zabav. Nekaj stanovalk in stanovalcev je oceno pojasnilo s tem, da se te prireditve preveč ponavljajo in da se vse aktivnosti dogajajo predvsem v dopoldanskem času, popoldne pa zelo malo ali nič.

Stanovalci, ki bivajo v Domu upokojencev Nova Gorica več kot 4 leta, so podobno zadovoljni z bivanjem v domu kot tisti stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto. Vseeno pa večina vprašanih stanovalcev, ki biva v domu več kot 4 leta, nekoliko bolje ocenjuje svoje zadovoljstvo z bivanjem. Tisti, ki še ne živijo dolgo v domu, ocenjujejo svoje zadovoljstvo slabše, saj se na institucionalno bivanje, ki se navadno precej razlikuje

od njihovega predhodnega bivanja v domačem okolju, še privajajo. Skleпам, da zato, ker v domu še ne živijo dolgo časa, tudi prej opazijo morebitne pomanjkljivosti in napake, saj domsko okolje še vedno primerjajo s svojim domačim okoljem. Mali (2004:106) pravi, da se mora star človek bolj prilagajati domu in njegovim pravilom, kot pa se dom njemu. To prilagajanje pa je lahko zelo težavno, saj je sprejemanje novih pravil in ustvarjanje novih navad za stare ljudi lahko zelo težaven proces. Tudi stanovalci, ki bivajo v domu 1 leto ali manj, so podobno zadovoljni z bivanjem v domu kot stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti. Kljub temu pa nekoliko bolj ocenjujejo svoje zadovoljstvo z bivanjem stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti. Po 1 do 2 letih bivanja se večina stanovalcev na življenje v domu privadi in so zato z njim tudi bolj zadovoljni. S pomočjo teh podatkov sem spoznala, da je zelo pomembno, da dom za stare ljudi dela v smeri pomoči ljudem, ki še ne bivajo dolgo v domu, da bi se lahko ti na novo okolje lažje privadili. Stanovalci, ki živijo v domu več kot 4 leta, so na bivanje v domu navajeni in so z njim zelo zadovoljni, saj izpolni njihove potrebe in pričakovanja (po oskrbi, varnosti, negi, druženju in drugih domskih storitvah).

S kvalitativno raziskavo sem želela ugotoviti, kako se je spremenilo življenje starih ljudi po sprejemu v Dom upokojencev Nova Gorica in spoznati, kaj je prispevalo k ugotovljenemu zadovoljstvu z bivanjem v domu. Spoznala sem, da izhaja največ stanovalk DUNG iz ruralnega okolja. Presenetila me je ugotovitev, da so prišle bivat v dom za stare ljudi, ki je v urbanem okolju, tj. v okolju, ki ga niso bile navajene. Saj je, kot pravi Mali (2008b: 91), ustvarjanje novih navad v visoki starosti izredno težaven, pogosto tudi neizvršljiv proces. Polovica vprašanih stanovalk je pred sprejemom v dom bivala v stanovanjski hiši, polovica pa v stanovanju. Pred sprejemom v dom je večina stanovalk prebivala sama, kar ni presenetljivo, saj živijo ženske dlje kot moški, otroci pa se, ko odrastejo, od doma večinoma izselijo. Svoj prosti čas so pred prihodom v dom preživljale z udeleževanjem družabnih dejavnosti, z ukvarjanjem s hobiji, gospodinjskimi opravili, ali pa so bile doma. Tako so se družile s prijatelji in sorodniki, obiskovale mašo, hodile na trg, vrtarile in pohajale. Več stanovalk se je ukvarjalo tudi z opravljanjem ročnih del, kot sta pletenje in klekljanje in z opravljanjem gospodinjskih opravil. Ugotovila sem, da je večina stanovalk svoj prosti čas pred prihodom v dom preživljala doma in se ni udeleževala družabnih dejavnosti. Skleпам, da je tako, ker je imelo veliko stanovalk pred prihodom v dom zdravstvene težave, ki so jim udeležbo omejile oz. onemogočile. Večina stanovalk se je odločila priti v dom po lastni volji, in sicer so to odločitev sprejele iz različnih razlogov:

zaradi zdravstvenega stanja, osamljenosti, svoje socialne mreže, pobude, dostopnosti ali javne podobe doma. Največ stanovalk se je odločilo priti v dom zaradi slabega zdravstvenega stanja – tj. zaradi bolezni in/ali zaradi poškodbe. Dobljene rezultate potrjujejo podatki SURSA (Statistični urad Republike Slovenije, 2013. Število oskrbovancev v domovih za stare ljudi po razlogih za sprejem za leto 2013), iz katerih lahko razberemo, da je kar 66,75 % ljudi, sprejetih v dom za stare ljudi zaradi bolezni, ki je ena izmed vodilnih spremljevalk staranja. Veliko stanovalk je sprejelo odločitev o odhodu v Dom upokojuencev Nova Gorica zaradi dobrega vtisa o domu, ki so ga dobile z obiskovanjem svojih sorodnikov. Belič (1997: 130) tudi trdi, da »... je pozitiven odnos do domskega življenja trikrat večji pri ljudeh, ki so domove predhodno obiskali in se seznanili z življenjem v njih«. Več stanovalk se je odločilo priti v DUNG tudi zaradi cene doma, za katero so dejale, da je nižja od cen ostalih domov, in katero so, s svojo nizko pokojnino, sposobne plačevati. Ta ugotovitev ne preseneča, saj se po podatkih ZPIZ (Šuštar *et al* 2015) znesek starostne pokojnine že dve leti znižuje. Po drugi strani pa se po podatkih Skupnosti socialnih zavodov Slovenije (2015. Poudarki iz analiz področja institucionalnega varstva starejših in odraslih s posebnimi potrebami 2014: 10) zvišujejo stroški socialnovarstvenih storitev. Tako je po primerjavi stroškov institucionalnega varstva s prihodki uporabnikov razvidno da se plačilna sposobnost starih ljudi zmanjšuje. Največ vprašanih stanovalk pred prihodom v dom ni imelo pričakovanj. Med stanovalkami, ki so imele pred prihodom v dom pričakovanja, pa je bilo največ takšnih, ki so pričakovale pomoč zaposlenih. Potreba po pomoči je tudi eden izmed pogostejših razlogov, zaradi katerih se star človek odloči priti v dom. Stanovalke so povedale, da so se jim pričakovanja glede pomoči zaposlenih, postrežbe, prijaznosti zaposlenih in družbe izpolnila. Spoznala sem, da so se stanovalke pred prihodom v dom družile s sorodniki, in sicer z družino in s svakinjo; s sosedi, prijatelji, najboljšimi prijatelji in znanci. Največ stanovalk pa se je pred prihodom v dom družilo s sosedi. Ugotovila sem, da je več stanovalk, ki so povedale, da s sosedi po prihodu v dom niso ohranile stikov, kot pa tistih, ki so ga ohranile. Nasprotno pa je največ stanovalk ohranilo stike z družino. Družina so ljudje, s katerimi je človek že vse življenje povezan, hkrati pa, kot pravi Mali (2008b: 92), predstavljajo zanj »vez z zunanjim svetom in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, ki jih je stanovalec zgradil v domačem okolju«. Kot razlog za ohranitev prej omenjenih stikov so stanovalke navedle pomoč, obisk svojcev in prevoz k zdravniku. Večina stanovalk je imela pred prihodom v dom dobre odnose s svojci, ki pa se po sprejemu v dom niso spremenili. Sklepam, da je tako, ker se je veliko stanovalk odločilo priti v DUNG prav zaradi bližine

svojcev oz. bližine njihovega doma. Mojo domnevo podpirajo tudi pridobljeni podatki, saj je največ stanovalk povedalo, da dobijo v domu veliko obiskov. Kot pravita Jelenc Krašovec in Kump (2006: 143), »kažejo raziskave, da so za starejše v Sloveniji še vedno najpomembnejše neformalne socialne mreže, še zlasti tiste, ki jih sestavljajo sorodniki in partner (Hlebec, Kogovšek 2003, Hlebec 2004); raziskave tudi kažejo, da izginjajo skupnostne vezi (Dragoš, Leskošek 2003, Mandič, Hlebec 2005)«. Največ stanovalk je ocenilo svoje odnose s sostanovalci kot dobre. In sicer jih je kot razlog za to, največ navedlo medsebojno razumevanje. Sklepam, da se med seboj razumejo zato, ker so podobne starosti, imajo podobne interese, zanimanja in potrebe. Nasprotno pa ima nekaj stanovalk s svojimi sostanovalkami in sostanovalci slabe odnose zaradi medsebojnega nerazumevanja, napadalnosti sostanovalke in začetnega spora. Menim, da so ti neizogibni in niso neobičajni, saj v relativno majhnem prostoru živi večja skupina ljudi, ki se med seboj razlikujejo po osebnosti, željah, potrebah itd. Stari ljudje so namreč izrazito heterogena skupina posameznikov (Mali 2013: 62). Zato je dom okolje, ki od starih ljudi zahteva prilagajanje: medsebojno prilagajanje stanovalcev, prilagajanje domskim pravilom in domskim interesom oz. ciljem. Pred prihodom v dom je bilo največ stanovalk osamljenih, nekaj manj jih je bilo osamljenih le občasno. Sklepam, da je tako, ker je večina stanovalk v svojem domačem okolju živela sama. Nasprotno pa večina stanovalk v domu ni osamljena, saj so povedale, da imajo sedaj veliko družbe. Večini stanovalk so socialne delavke ob sprejemu v dom pomagale pri privajanju na bivanje z dajanjem navodil ob sprejemu v dom, s predstavitvijo osebja in z obiskom na domu. Socialne delavke so tako opravljale več funkcij (Milošević Arnold 2004, v Mali 2008b: 84, 85): funkcijo informiranja, saj so stanovalke seznanile z informacijami, ki so pomembne za njihovo bivanje v domu, in funkcijo sodelovanja z bodočim stanovalcem, saj so stanovalko pred sprejemom v DUNG obiskale na njenem domu. Med bivanjem v domu so socialne delavke največ stanovalkam pomagale pri privajanju na bivanje v domu z nudenjem pomoči, nekaterim pa tudi s pogovorom. Večina stanovalk dodatne pomoči pri privajanju na bivanje v domu ne bi potrebovala, saj menijo, da se mora človek na življenje v domu privaditi sam. Vseeno pa ima, kot pravi Mali (2004:111.), »velik pomen za kvaliteto življenja v domu ima ohranjanje prejšnjega načina življenja«. Večina stanovalk preživlja svoj prosti čas v domu tako, da se pogovarja. Veliko pa jih v svojem prostem času gleda televizijo, bere in se druži ob kavi. Večina stanovalk obiskuje tudi domske aktivnosti, in sicer pevske vaje, nekaj pa jih hodi na telovadbo. Večini stanovalk se je s prihodom v dom spremenil način preživljanja prostega časa. Največ stanovalkam se je tako, da hodijo manj

na sprehode, veliko stanovalkam pa tako, da ne vrtnarijo, ali ne opravljajo hišnih opravil. Ob pogovoru so povedale, da je tako, ker jim tega ni več treba početi. Veliko pa jih tega ne počne več zaradi slabega zdravja, ki jim preprečuje opravljanje fizičnih aktivnosti. Veliko stanovalkam se je življenje spremenilo z vidika pravil, saj imajo v domu druga pravila, kot so jih imele doma, teh pravil je več, imajo pa tudi domski urnik, ki narekuje celoten potek življenja v domu. S prihodom v dom je prišlo do pozitivnih in negativnih sprememb v življenju stanovalk. Kot pozitivne spremembe so stanovalke navedle, da so tukaj bolj zadovoljne, saj prejemajo pomoč, ni jim treba opravljati dela, dobile so družbo, so aktivnejše in obiskujejo vse aktivnosti. Kot negativne spremembe pa so navedle izolacijo, manj druženja z domačimi, določenost hrane, slabše zdravje, kot je bilo ob prihodu, in dolgčas. Več jih je tudi povedalo, da v domu ni nič domačega. Tako je več stanovalk povedalo, da je dom za stare okolje, ki ne bo nikoli v celoti nadomestilo doma. Ali z njihovimi besedami: »Doma je doma.« Poudarile so, da se je treba na bivanje v domu privaditi. Človek pa se, kot pravi Belič (1997: 132) »vživi v domsko skupnost takrat, ko ozaveš potrebo po strpnosti«. Večina stanovalk je bolj zadovoljna z bivanjem v domu upokojencev kot z bivanjem doma. K njihovem zadovoljstvu prispeva to, da imajo čas zase, da gredo lahko v mesto, da so svobodne, da so dobri medosebni odnosi, kjer je najpomembnejša prijaznost, in dobra hrana. Od sprejema v DUNG največ stanovalk ne pogreša ničesar. Veliko jih pa pogreša dom. Veliko stanovalk ne bi v domu spreminjalo ničesar, saj so z danimi razmerami zadovoljne. Stanovalke so izrazile željo, da bi bil v domu le en zdravnik, da bi imeli zaposleni boljši odnos, in da bi bila boljša hitra pomoč. Menim, da je problem hitre pomoči v premajhnem številu zaposlenih predvsem v popoldanskem času, saj je večina prisotna le v dopoldanskem. Stanovalke so izrazile tudi željo, da bi bila hrana mešana in okusnejša, in da bi prišlo do sprememb bivanjskih razmer – več enoposteljnih sob ter tuši.

V obeh delih raziskave sem ugotovila, da so stanovalke/stanovalci na splošno z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica zadovoljni. S prihodom v dom se jim je življenje spremenilo, saj jih je večina bolj zadovoljna z bivanjem v DUNG kot z bivanjem doma. K temu zadovoljstvu so prispevale spremembe življenja starih ljudi, ki so se zgodile po sprejemu v dom. Prva taka sprememba je, da imajo sedaj družbo, saj jih je večina pred prihodom v dom bivala sama. Skleпам, da jih je bila večina pred sprejemom v dom osamljena, sedaj pa jih večina ni. Naslednja je ta, da se je veliko stanovalk pred sprejemom v DUNG v svojem prostem času ukvarjalo z ročnimi deli – klekljanje in pletenje. V domu

sta jim ti dejavnosti omogočeni, poleg tega pa imajo na izbiro še druge delavnice. Na ta način jim v domu ni dolgčas, hkrati pa se lahko družijo z drugimi stanovalkami in stanovalci. Poleg tega pa jim sedaj ni treba opravljati hišnih opravil, saj opravijo to zanje zaposleni. Ti jim nudijo v domu tudi drugo pomoč (npr. z vsakdanjimi opravili, nega), ki je v domačem okolju niso bili deležni. Dom za stare ljudi jim predstavlja rešitev, saj jih doma veliko ne bi zmoglo prebivati, hkrati pa je sredstvo, s katerimi se svojci stanovalcev razbremenijo njihove skrbi in nege. K njihovemu sedanjemu zadovoljstvu prispeva tudi to, da se jih je večina odločila priti v dom po lastni volji in da se po sprejemu odnosi s svojci niso spremenili. Pred prihodom v dom so imele stanovalke tudi razna pričakovanja (npr. glede pomoči zaposlenih), ki so se večini po sprejemu v dom tudi izpolnila.

V prvem delu raziskovanja sem izvedla kvantitativno raziskavo, v drugem pa kvalitativno. Tako sem s prvo dobila splošne podatke večjega števila stanovalk/stanovalcev in njihove ocene posameznih dejavnikov zadovoljstva z bivanjem v domu, v čemer vidim tudi prednost. Slabost tega dela raziskovanja pa vidim v izboru merskega instrumenta, saj je takšen način zbiranja podatkov (z ocenjevalno lestvico) za stanovalce/stanovalke lahko zahteven in nerazumljiv. Vprašani se lahko začne dolgočasiti in zato podaja površne ocene, prav tako pa lahko podaja višje ocene, saj meni, da se to od njega pričakuje.

V drugem delu raziskovanja sem pridobila obsežnejše opisne podatke, vprašani pa so bili med spraševanjem tudi bolj sproščeni, kar vidim kot prednost. Pri obeh delih raziskovanja vidim slabost predvsem v tem, da so sodelovale pretežno stanovalke. Menim, da so pridobljeni podatki zato manj obširni, kot bi bili v primeru enakovrednejše zastopanosti obeh spolov. Razlog za to je, da v DUNG prebiva več žensk kot moških in v tem, da so bile ženske bolj pripravljene sodelovati pri raziskovanju kot moški. Menim tudi, da je slabost mojega raziskovanja v neslučajnostnem izboru vzorca iz seznama stanovalcev in stanovalk, ki mi ga je posredovala socialna služba. To pa zato, ker je tak vzorec slabše reprezentativen, saj so bili lahko na seznam umeščeni tisti, ki imajo o domu na splošno pozitivno mnenje. Prav tako pa je bilo na seznamu napisanih veliko več žensk kot moških, zato je bila verjetnost, da bom v vzorec dobila enakovrednejše število obeh spolov manjša.

6. SKLEPI

6.1 SKLEPI ZA KVANTITATIVNO RAZISKAVO

- Večina stanovalcev je z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica na splošno zadovoljna.
- Stanovalci, ki bivajo v Domu upokojencev Nova Gorica več kot 4 leta, so podobno zadovoljni z bivanjem v domu kot tisti stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto. Kljub temu pa nekoliko bolje ocenjuje svoje zadovoljstvo z bivanjem stanovalci, ki bivajo v domu več kot 4 leta.
- Večina vprašanih stanovalcev, ki bivajo v domu 1 leto ali manj, je podobno zadovoljna z bivanjem v domu kot stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti. Kljub temu pa nekoliko bolje ocenjujejo svoje zadovoljstvo z bivanjem stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti.
- Večina stanovalcev, ki biva v enoposteljni sobi, je na splošno podobno zadovoljna z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica kot stanovalci, ki bivajo v dvoposteljni sobi. Kljub temu pa nekoliko bolje ocenjujejo svoje zadovoljstvo z bivanjem stanovalci, ki bivajo v enoposteljni sobi.
- Stanovalci so v povprečju najboljše ocenili svoje zadovoljstvo z odnosom s strani zaposlenih, in sicer z oceno 4,8.
- Večina stanovalcev je najmanj zadovoljna z opremljenostjo prostorov.
- Navedbe o zadovoljstvu, ki so napisane na spletni strani Doma upokojencev Nova Gorica so v skladu s pridobljenimi rezultati raziskave.

6.2 SKLEPI ZA KVALITATIVNO RAZISKAVO

- Večina stanovalk je pred prihodom v dom prebivala v ruralnem okolju; polovica v hiši in polovica v stanovanju, kjer so večinoma prebivale same.
- Večina stanovalk je svoj prosti čas pred sprejemom v dom preživljala doma in se ni udeleževala družabnih dejavnosti. Doma so opravljale gospodinjska opravila in ročna dela, kot sta pletenje in klekljanje.
- Največ stanovalk se je odločilo priti v dom zaradi slabega zdravstvenega stanja, zaradi bolezni in/ali zaradi poškodbe ter zaradi sorodnikov. Večina stanovalk se je odločila priti v dom po lastni volji.
- Največ stanovalk pred prihodom v dom ni imelo pričakovanj. Od tistih stanovalk, ki so imele pričakovanja pred prihodom v dom, je bilo največ takšnih, ki so pričakovale pomoč zaposlenih. Po sprejetju v dom so se večini izpolnila pričakovanja glede pomoči zaposlenih.
- Največ stanovalk se je pred prihodom v dom družilo s sosedi, s katerimi pa po sprejetju v dom niso ohranile stikov.
- Največ stanovalk je po sprejetju v dom ohranilo stike z družino, in sicer z namenom nudenja pomoči, obiskovanja in prevoza k zdravniku.
- Večina stanovalk je imela pred sprejetjem v dom s svojci dobre odnose, s sprejemom pa do sprememb v odnosih ni prišlo.
- Največ vprašanih stanovalk dobi v domu veliko obiskov.
- Največ stanovalk ima s sostanovalci dobre odnose zaradi medsebojnega razumevanja.
- Večina stanovalk ocenjuje svoje odnose z zaposlenimi kot dobre.
- Pred sprejetjem v dom je bilo največ stanovalk osamljenih.
- Večina stanovalk v DUNG ni osamljena.
- Večini stanovalk so socialne delavke ob sprejemu v dom pomagale pri privajanju na bivanje z dajanjem navodil ob sprejemu v dom.
- Največ stanovalkam so socialne delavke tekom bivanja v domu pomagale pri privajanju na bivanje z nudenjem pomoči.
- Večina stanovalk ne bi potrebovala dodatne pomoči pri privajanju na bivanje v domu.

- Večina stanovalk preživlja svoj prosti čas v domu tako, da se pogovarjajo, obiskujejo domske aktivnosti (pevske vaje). Večini stanovalk se je s prihodom v dom spremenil način preživljanja prostega časa.
- S prihodom v dom je v življenju stanovalk prišlo do pozitivnih in negativnih sprememb. Pozitivne spremembe so: večje zadovoljstvo, prejemanje pomoči, ni potrebe po opravljanju dela, družba, večja aktivnost. Negativne spremembe so: izolacija, manj druženja z domačimi, določenost hrane, slabše zdravje, domska pravila.
- Več stanovalk ne vidi v domu nič, kar bi prispevalo k njegovi domačnosti.
- Večina stanovalk je bolj zadovoljna z bivanjem v DUNG kot z bivanjem doma, saj imajo tu čas zase, so svobodne, dobri so medosebni odnosi in hrana.
- Odkar so prišle v dom, večina stanovalk ne pogreša ničesar.
- Stanovalke želijo, da bi bil v domu le en zdravnik, da bi imeli zaposleni boljši odnos, in da bi bila boljša hitra pomoč. Želijo tudi, da bi bila hrana mešana in okusnejša, da bi bil v kopalnici vsake sobe tuš, in da bi imele svojo sobo.

7. PREDLOGI

- Za zvišanje zadovoljstva z opremljenostjo prostorov bi predlagala nakup novega pohištva v sobah stanovalcev. Pohištvo naj bi bilo na prvem mestu prilagojeno uporabnikom t.j. nizke in dostopne omare, brez ostrih robov, različnih barv, itn. Finančna sredstva za ta namen bi lahko pridobili s prodajo izdelkov, ki bi jih izdelali stanovalci na delovni terapiji in raznih delavnicah, ter z nastopi domskega pevskega zbora. Menim, da je pomemben prispevek k zadovoljstvu stanovalcem v tem, da imajo možnost sodelovati in soustvarjati v domu, predvsem pa imeti glas in moč odločati o svojem življenju.
- V domu se večina aktivnosti in prireditev dogaja zgolj v dopoldanskem času. Zato bi predlagala, da organizirajo več aktivnosti tudi v popoldanskem času. To bi DUNG lahko storil tako, da bi omogočil prakso študentu/študentki, ki bi te dejavnosti organizirala in vodila. Lahko bi se pa tudi spodbudilo stanovalce/stanovalke, da bi ob podpori organizirali in vodili razne delavnice, krožke in dogodke sami (kot npr. knjižni klub). To bi, po mojem mnenju, prispevalo k njihovem zadovoljstvu, ker bi se popoldan nekaj dogajalo, hkrati pa bi s tem krepili njihovo moč.
- Več stanovalk je izrazilo nezadovoljstvo nad tem, da v domu ni stalnega zdravnika. To jim povzroča nelagodje in nezaupanje. Poleg tega pa je nestalnost zdravniškega kadra zanje lahko tudi nevarna, saj novi zdravnik ne pozna njihove zdravstvene zgodovine in posebnosti. Zato predlagam, da DUNG poskrbi za to, da bo v domu vedno na voljo isti zdravnik.
- Tekom opravljanja raziskave sem spoznala, da večina stanovalk in stanovalcev ne pozna socialnih delavk, ter da ne ve, kaj je njihova vloga v domu. Zato bi predlagala, da se organizira delavnica ali predavanje, na katerem se predstavi vloga socialnega dela v domu za stare ljudi.

8. UPORABLJENA LITERATURA

Acceto, B. (1968), *Starost, staranje in starostno varstvo*. Ljubljana: Republiški odbor Rdečega križa Slovenije.

Belič, M. (1997), *Dom za starejše občane kot tretji dom*. Dodajmo življenje letom: nekaj spoznanj in nasvetov, kako se smiselno in zdravo pripravljati na starost. Ljubljana: Gerontološko društvo Slovenije, Ljubljana.

Cijan, V. (2003), *Zdravstveni, socialni in pravni vidiki starostnikov*. Maribor: Visoka zdravstvena šola.

Ferligoj, A. Kogovšek, T. (2003), Merjenje egocentričnih omrežij socialne opore. *Družboslovne razprave*, 19, 43: 127 – 148.

Flaker V., Mali, J. Kodele, T., Grebenc, V., Škerjanc, J. Urek, M. (2008), *Dolgotrajna oskrba: Očrt potreb in odgovorov nanje*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Hajdinjak Žnidaršič, T. (2011), *Staranje prebivalstva kot izziv na trgu delovne sile*. Univerza v Ljubljani Fakulteta za družbene vede, Ljubljana. (Magistrsko delo).

Hlebec, V. Mali, J. (2013), Tipologija razvoja institucionalne oskrbe starejših ljudi v Sloveniji. *Socialno delo*, 52, 1: 29-41.

Hojnik Zupanc, I. (1994), *Institucionalno bivanje starih ljudi*. Ljubljana: Gerontološko društvo Slovenije.

Jelenc-Krašovec, S., Kump, S. (2006), Širjenje socialnih mrež starejših ljudi s pomočjo izobraževanja. *Socialno delo*, 45, 3/5: 143-151.

Katalog informacij javnega značaja Doma upokojencev Nova Gorica, 2016. Dostopno na: http://www.dung.si/images/dokumenti/katalog_informacij_javnega_znacaja.pdf (16.01.2016; 09:22).

Mali, J. (2004), Kvaliteta življenja in zadovoljstvo stanovalcev in zaposlenih v domu starejših občanov. *Socialno delo*, 43, 2/3: 105-115.

Mali, J. (2006), Koncept totalne ustanove in domovi za stare. *Revija Socialno delo* (Ljubljana), 45, ½: 17-27.

Mali, J. (2008a), Raziskovanje značilnosti totalne institucije v domovih za stare. *Dialogi* (Maribor), 44, 10: 181-197.

Mali, J. (2008b), *Od hiralnic do domov za stare ljudi*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Mali, J. (2011), Pogled z vidika skrbi za stare ljudi. *Socialno delo*, 50, 1: 59-62.

Mali, J. (2012), Socialno delo s starimi ljudmi in nova socialna zakonodaja. *Časopis za kritiko znanosti*, 39, 40, 250: 128, 129.

Mali, J. (2013), Socialno delo s starimi ljudmi kot specializacija stroke. *Socialno delo*, 52, 1: 57 – 67.

Mesec, B. (2013), *Metodologija raziskovanja v socialnem delu II*. Študijsko gradivo. 2. izdaja. Fakulteta za socialno delo, Ljubljana.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije (2016), *Opredelitev institucionalnega varstva*. Dostopno na: http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/socialnovarstvene_storitve/institucionalno_varstvo/ (22.1.2016; 09:09).

O nas: Projekti. Dom upokojencev Nova Gorica, 2016. Dostopno na: <http://www.dung.si/index.php/o-nas/predstavitev> (16.01.2016;09:37).

Pečjak, V. (2007), *Psihologija staranja*. 1. natis. Bled : samozal.

Pihlar, T. (2010), Socialni odnosi v starosti. *Kakovostna starost*, 13, 2: 58 – 61.

Ramovš, J. (2003), *Kakovostna starost : socialna gerontologija in gerontagogika*. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Ramovš, J. (2010), Dolgotrajna oskrba, deinstitucionalizacija ... *Kakovostna starost*, 12, 3: 58 – 61.

Ramovš, J. (2016), *Slovar: Dom za stare ljudi*. Inštitut Antona Trstenjaka. Dostopno na: <http://www.inst-antontrstenjaka.si/gerontologija/slovar/1369.html> (18.06.2016; 08:34).

Skupnost socialnih zavodov Slovenije, 2015. Poudarki iz analiz področja institucionalnega varstva starejših in odraslih s posebnimi potrebami 2014. Dostopno na: <http://www.ssz-slo.si/publikacije> (04.07.2016; 15:55).

Skupnost socialnih zavodov Slovenije, 2016. *Splošno o domovih in posebnih zavodih*. Dostopno na: <http://www.ssz-slo.si/splosno-o-domovih-in-posebnih-zavodih> (23.1.2016;11:24).

Statistični urad Republike Slovenije, 2013. *Število oskrbovancev v domovih za stare ljudi po razlogih za sprejem za leto 2013*. Dostopno na: http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp (04.07.2016; 15:46).

Statistični urad Republike Slovenije, 2016. *Prebivalstvena piramida Slovenija*. Dostopno na: <http://www.stat.si/PopPiramida/Piramida2.asp> (1.7.2016; 06:01).

Storitve. Dom upokojencev Nova Gorica, 2016. Dostopno na: <http://www.dung.si/index.php> (03.07.2016; 07:16).

Socialna služba. Dom upokojencev Nova Gorica, 2016. Dostopno na: <http://www.dung.si/index.php/testna-stran/socialna-sluzba> (17.1.2016; 06:07).

Statut Doma upokojencev Nova Gorica, 2008. Dostopno na: http://www.dung.si/images/statut_doma_ng.pdf (16.01.2016;09:08).

Šuštar, S. Rici, J. Burja Cerjanec, J. (2015), *Statistični pregled, leto 2015*. Ljubljana: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Dostopno na: <http://www.zpiz.si/cms/?id=2&inf=730> (22.06.2016; 06:24).

Vertot, N. (2009), *Prebivalstvo Slovenije danes in jutri, 2008-2060 : projekcije prebivalstva EUROPOP2008 za Slovenijo*. Ljubljana : Statistični urad Republike Slovenije, 2009. ISBN 978-961-239-186-7. Dostopno na: <https://www.stat.si/doc/pub/prebivalstvo2009.pdf> (17.06.2016; 09:49).

Zakon o socialnem varstvu (ZSV-UPB2) (2007), Uradni list RS, št. 3/2007-UPB2. Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=77822> (03.07.2016; 06:22).

Žnidaršič, T. Šnuderl, K. *Prebivalstvena piramida, Slovenija*. Statistični urad RS, 2009. Dostopno na: <http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/podatki/prikazistaronovico?IdNovice=2299> (16.06.2016; 09:18).

9. PRILOGA

9.1. Priloga kvantitativne raziskave

9.1.1 Zbirnik podatkov

Tabela 9. 1: Zbirnik podatkov

Številka ankete	Lokacija doma	Urejenost okolice doma	Čistoča in vzdrževanje doma	Opremljenost skupnih prostorov	Soba v kateri bivam	Zasebnost v moji sobi	Splošno zadovoljstvo z bivanjem v domu	Hrana v jedilniku	Upoštevanje želja pri pripravi	Število izvajanih storitev v domu
1	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5
2	5	4	5	3	4	4	4	4	5	5
3	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5
4	5	5	5	5	5	4	5	3	3	5
5	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5
6	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5
7	5	5	5	4	5	5	5	5	3	4
8	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5
9	5	5	4	4	4	3	4	4	4	4
10	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5
11	5	5	5	5	5	3	4	3	5	5
12	5	5	4	5	4	4	5	5	5	5
13	5	5	4	5	3	4	4	4	5	5
14	5	5	5	4	5	5	4	3	3	5
15	4	4	5	4	4	5	5	5	4	5
16	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5
17	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5
18	5	5	5	4	4	5	4	4	5	5
19	5	5	5	4	5	5	4	4	5	5
20	5	5	3	5	5	5	4	1	3	5
21	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5
22	2	5	5	1	2	4	4	5	5	4
23	5	4	5	5	4	3	4	5	4	5
24	5	5	5	4	5	5	5	4	4	5
25	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5
26	5	5	5	4	4	4	4	3	1	4
27	5	3	4	3	4	3	4	5	5	5

28	5	5	5	4	3	5	4	4	3	5
29	5	5	4	3	4	4	4	5	5	5
30	5	5	5	4	5	5	4	5	3	5

Kakovost izvajanih storitev v domu	Svoboda izbire preživljanja prostega časa	Zadovoljstvo z domačimi dejavnostmi	Zanimivost prireditev in zabav v domu	Zadovoljstvo z odnosom s zaposlenih	Odnos s negovalcev	Kakovost z izvajanja nege	Zadovoljstvo z nujenjem pomoči s strani zaposlenih	Zadovoljstvo z upoštevanjem mojih pritožb
5	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4
5	5	4	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
4	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	4	5	5	5	5	5
4	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4
5	5	5	4	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4
5	5	5	5	5	4	4	4	3
5	5	5	5	5	5	5	4	4
5	5	5	5	4	4	4	5	5
5	5	5	4	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	4	3
5	5	5	5	5	5	5	5	5
4	5	5	5	5	5	5	5	1
5	5	4	4	5	5	5	5	5
5	5	4	4	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	5
5	5	5	5	5	5	5	5	4
5	5	4	4	5	5	5	5	5
4	5	5	5	3	4	5	4	5
5	5	4	3	5	5	5	4	5
5	5	4	4	4	5	5	5	4
5	5	3	3	5	4	4	3	5

Zadovoljstvo z upoštevanjem mojih želja	Odnos socialne službe	Odnos s sostanovalci	Spol	Čas bivanja v domu	Vrsta sobe	Starost
5	5	3 b	c	a	c	
4	5	4 b	c	b	b	
5	5	5 b	b	a	b	
4	5	5 b	b	a	b	
4	4	4 b	a	b	b	
5	5	4 b	c	b	c	
5	5	3 b	c	a	b	
5	5	5 b	c	a	b	
5	5	5 b	c	b	b	
5	5	3 b	c	b	c	
4	5	5 b	a	b	b	
5	5	5 b	d	b	c	
5	5	4 b	c	b	c	
5	5	5 b	a	a	b	
4	5	5 b	a	b	b	
3	5	5 b	a	b	b	
5	5	4 b	c	b	c	
4	4	4 b	a	b	b	
5	5	3 b	a	b	b	
5	5	5 b	d	b	c	
5	5	5 b	a	b	b	
3	4	5 b	c	b	b	
5	5	5 b	c	b	c	
5	5	5 b	a	a	b	
4	5	4 b	a	b	b	
5	5	4 b	a	b	b	
5	4	5 a	d	a	b	
5	5	3 a	c	a	c	
4	5	5 a	c	b	b	
5	5	5 a	c	a	b	

9.1.2 Hi-kvadrat testi

H0: Med stanovalci, ki bivajo v DUNG več kot 4 leta in stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto ni statistično značilnih razlik v zadovoljstvu z bivanjem.

H1: Stanovalci, ki bivajo v Domu upokoјencev Nova Gorica več kot 4 leta, so bolj zadovoljni z bivanjem v domu, kot tisti stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto

Tabela 9. 2: Čas bivanja v domu anketiranih stanovalcev

ČAS BIVANJA V DOMU	f	f%
1 leto in manj	11	36%
Od 1 do 2 leti	2	7%
Od 2 do 4 leta	14	47%
Več kot 4 leta	3	10%
SKUPAJ	30	100%

Tabela 9. 3: Splošno zadovoljstvo stanovalcev glede na njihov čas bivanja v domu

SPLOŠNO ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU	ČAS BIVANJA V DOMU							
	1 leto in manj		Od 1 do 2 leti		Od 2 do 4 leta		Več kot 4 leta	
	f	f%	f	f%	f	f%	f	f%
Zelo nezadovoljen	0	0	0	0	0	0	0	0
Nezadovoljen	0	0	0	0	0	0	0	0
Niti zadovoljen, niti nezadovoljen	0	0	0	0	0	0	0	0
Zadovoljen	7	64%	0	0	9	64%	1	33%
Zelo zadovoljen	4	36%	2	100%	5	36%	2	67%
SKUPAJ	11	100%	2	100%	14	100%	3	100%

Tabela 9. 4: Splošna ocena zadovoljstva bivanja v domu manj kot 1 leto in več kot 4 leta

Ocena zadovoljstva	Čas bivanja v domu		Skupaj
	Manj kot 1 leto	Več kot 4 leta	
Zadovoljni	7	1	8
Zelo zadovoljni	4	2	6
Skupaj	11	3	14

	fo	ft	fo - ft	(fo - ft) ²	$\frac{(fo - ft)^2}{ft}$
a	7	6,286	0,714	0,51	0,081
b	1	1,714	-0,714	0,51	0,297
c	4	4,714	-0,714	0,51	0,108
d	2	1,286	0,714	0,51	0,396
Skupaj	14	14			0,882

$$\chi^2 = \sum \frac{(fo - ft)^2}{ft}$$

$$\chi^2 = 0,882$$

$$sp = 1$$

$$\alpha = 0,05 = 3,841$$

$$\chi^2 = 0,882 < \chi^2_{\alpha=0,05} = 3,841$$

Tveganje, da se motim glede ničelne hipoteze je manjše od 5%, zato ničelno hipotezo potrdim. Med stanovalci, ki bivajo v DUNG več kot 4 leta in stanovalci, ki bivajo v domu manj kot 1 leto ni statistično pomembnih razlik v zadovoljstvu z bivanjem.

H0: Med večino vprašanih stanovalcev, ki bivajo v DUNG 1 leto in manj ter stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti, ni statistično pomembnih razlik v oceni zadovoljstva z bivanjem.

H1: Večina vprašanih stanovalcev, ki bivajo v domu 1 leto in manj, slabše ocenjujejo svoje zadovoljstvo z bivanjem v domu, kot stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti

Tabela 9. 5: Ocena časa bivanja v domu in zadovoljstvo z bivanjem

Ocena zadovoljstva	Čas bivanja v domu		Skupaj
	Manj kot 1 leto	Od 1-2 leti	
Zadovoljni	7	0	7
Zelo zadovoljni	4	2	6
Skupaj	11	2	13

	f_o	f_t	f_o - f_t	(f_o - f_t)²	$\frac{(f_o - f_t)^2}{f_t}$
a	7	5,92	1,08	1,17	0,18
b	0	1,08	1,08	1,17	1,08
c	4	5,08	-1,08	1,17	0,23
d	2	0,92	1,08	1,17	1,27
Skupaj	13	13			2,76

$$\chi^2 = \sum \frac{(f_o - f_t)^2}{f_t}$$

$$\chi^2 = 2,76$$

$$sp = 1$$

$$\alpha = 0,05 = 3,841$$

$$\chi^2 = 2,76 < \chi^2_{\alpha=0,05} = 3,841$$

Tveganje, da se motim glede ničelne hipoteze je manjše od 5%, zato ničelno hipotezo obdržim. Med večino vprašanih stanovalcev, ki bivajo v DUNG 1 leto in manj ter stanovalci, ki bivajo v domu od 1 do 2 leti, ni statistično pomembnih razlik v oceni zadovoljstva z bivanjem.

H₀: Med večino vprašanih stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica ni razlike v zadovoljstvu z odnosom med njimi in zaposlenimi v primerjavi z odnosom med njimi in sostanovalci.

H₀: Med večino stanovalcev, ki biva v enoposteljni sobi ni razlik v zadovoljstvu z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica, v primerjavi s tistimi, ki bivajo v dvoposteljni sobi.

H₁: Med večino stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica, ki bivajo v enoposteljni sobi in tistimi, ki bivajo v dvoposteljni sobi, ni razlike v zadovoljstvu z bivanjem v domu.

Tabela 9. 6: Splošna ocena zadovoljstva stanovalcev glede na vrsto sobe, v kateri bivajo

Ocena zadovoljstva	Enoposteljna soba		Dvoposteljna soba		Skupaj
	f	f%	f	f%	
Zelo nezadovoljen	0	0	0	0	0
Nezadovoljen	0	0	0	0	0
Niti zadovoljen, niti nezadovoljen	0	0%	0	0%	0
Zadovoljen	4	40%	14	70%	18
Zelo zadovoljen	6	60%	6	30%	12
Skupna vrednost	10	100%	20	100%	30

	fo	ft	fo - ft	(fo - ft) ²	$\frac{(fo - ft)^2}{ft}$
a	4	6	-2	4	0,67
b	14	12	2	4	0,33
c	6	4	2	4	1
d	6	8	-2	4	0,5
Skupaj	30	30			2,5

$$\chi^2 = \sum \frac{(fo - ft)^2}{ft}$$

$$\chi^2 = 2,5$$

$$sp = 1$$

$$\alpha = 0,05 = 3,841$$

$$\chi^2 = 2,5 < \chi^2_{\alpha=0,05} = 3,841$$

S tveganjem, manjšim od 5%, ničelno hipotezo obdržim. Med večino stanovalcev Doma upokojencev Nova Gorica, ki bivajo v enoposteljni sobi in tistimi, ki bivajo v dvoposteljni sobi, ni statistično pomembnih razlik v zadovoljstvu z bivanjem v domu.

9.1.3 Računanje povprečne ocene

9.1.3.1 Kazalec Ocena splošnega zadovoljstva

-Upoštevanje mojih želja:

$$X = (5 \cdot 20) + (4 \cdot 8) + (3 \cdot 2) = 138 / 30 = 4,6$$

-Upoštevanje mojih pritožb:

$$X = (5 \cdot 21) + (4 \cdot 7) + 3 + 1 = 137 / 30 = 4,5$$

-Z nudenjem pomoči s strani zaposlenih:

$$X = (5 \cdot 22) + (4 \cdot 6) + (3 \cdot 2) = 140 / 30 = 4,6$$

-Z odnosom s strani zaposlenih:

$$X = (5 \cdot 26) + (4 \cdot 3) + 3 = 145 / 30 = 4,8$$

-Z domskimi dejavnostmi:

$$X = (5 \cdot 23) + (4 \cdot 6) + 3 = 142 / 30 = 4,7$$

-Z bivanjem v domu:

$$X=(5*12)+(4*18)=132/30=4,4$$

-Skupna povprečna vrednost:

$$X=4,6+4,5+4,6+4,6+4,7+4,4=27,4/6=4,6$$

9.1.3.2. Kazalec Bivalni pogoji

-Hrana:

$$X=(5*14)+(4*11)+(3*4)+1=127/30=4,2$$

-Opremljenost:

$$X=(5*10)+(4*16)+(3*3)+1=124/30=4,1$$

-Čistoča in vzdrževanje:

$$X=(5*22)+(4*7)+3=141/4,7$$

-Urejenost okolice:

$$X=(5*25)+(4*4)+3=144/30=4,8$$

-Lokacija:

$$X=(5*27)+(4*2)+2=145/30=4,8$$

-Skupna povprečna vrednost:

$$X=4,2+4,1+4,7+4,8+4,8=22,6$$

9.1.3.3 Kazalec Avtonomija stanovalcev

-Svoboda preživljanja prostega časa:

$$X=5/30=5$$

-Zasebnost:

$$X=(5*15)+(4*11)+(3*4)=131/30=4,3$$

-Soba:

$$X=(5*16)+(4*11)+(3*2)+2=132/30=4,4$$

-Skupna povprečna vrednost:

$$X=5+4,3+4,4=13,7/3=4,5$$

9.1.3.4. Kazalec medosebni odnosi:

-Odnos socialne službe:

$$X=(5*26)+(4*4)=146/30=4,8$$

-Odnos negovalcev:

$$X=(5*26)+(4*4)=146/30=4,8$$

-Odnos s strani zaposlenih:

$$X=4,8$$

-Odnos s sostanovalci:

$$X=(5*17)+(4*8)+(3*5)=132/30=4,4$$

-Skupna povprečna vrednost:

$$X=4,8+4,8+4,6+4,4=18,6/4=4,6$$

9.1.3.5. Kazalec Storitve doma

-Kakovost izvajane nege:

$$X=(5*26)+(4*4)=146/30=4,8$$

-Nudenje pomoči s strani zaposlenih:

$$X=(5*22)+(4*6)+(3*2)=140/30=4,6$$

-Zanimivost prireditev in zabav:

$$X=(5*20)+(4*8)+(3*2)=138/30=4,6$$

-Domske dejavnosti:

$$X=(5*23)+(4*6)+3=142/30=4,7$$

-Kakovost izvajanih storitev:

$$X=(5*26)+(4*4)=146/30=4,8$$

-Število izvajanih storitev:

$$X=(5*26)+(4*4)=146/30=4,8$$

-Skupna povprečna vrednost:

$$X=4,5+4,6+4,6+4,7+4,8+4,8=28/6=4,6$$

9.1.4 Anketni vprašalnik

FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO UNIVERZA V LJUBLJANI

Spoštovani!

Sem Miriam, študentka 4. letnika Fakultete za socialno delo v Ljubljani. V okviru predmeta Metode raziskovanja v socialnem delu s starimi ljudmi, sem se odločila raziskati zadovoljstvo stanovalcev z bivanjem v Domu upokojencev Nova Gorica. Moj cilj je izvedeti, kako ste stanovalci/stanovalke zadovoljni z bivanjem v domu in kje vidite morebitne pomanjkljivosti.

Zato bi Vas želela povabiti k sodelovanju v raziskavi. Anketa je anonimna, rezultati bodo predstavljeni brez imen anketirancev. Zbrani podatki bodo bili uporabljeni le za namen raziskave. Za sodelovanje se Vam zahvaljujem!

I. SPLOŠNI PODATKI ANKETIRANCA (obkrožite)

- 1) Spol:
 - a) M
 - b) Ž
- 2) Kako dolgo že bivate v domu?
 - a) Do leto in manj
 - b) Od 1 do 2 leti
 - c) Od 2 do 4 leta
 - d) Več kot 4 leta
- 3) V kakšni sobi bivate?
 - a) Enoposteljni sobi
 - b) Dvoposteljni sobi
 - c) Več posteljni sobi
- 4) Vaša starost:
 - a) Do 60 let
 - b) od 61 do 80 let
 - c) od 81 do 90 let
 - d) nad 90 let

II. ANKETA O ZADOVOLJSTVU Z BIVANJEM V DUNG

Prosim, da z ocenami od 1 do 5 izrazite svoje zadovoljstvo z navedenimi dejavniki. To storite tako, da obkrožite ustrezno številko, pri čemer 1 pomeni ZELO NEZADOVOLJEN, 2 NEZADOVOLJEN, 3 NITI ZADOVOLJEN, NITI NEZADOVOLJEN, 4 ZADOVOLJEN ter 5 ZELO ZADOVOLJEN.

	ZELO NEZADOVOLJEN			ZELO ZADOVOLJEN	
Lokacija doma	1	2	3	4	5
Urejenost okolice doma	1	2	3	4	5
Čistoča in vzdrževanje prostorov doma	1	2	3	4	5
Opremljenost skupnih prostorov doma	1	2	3	4	5
Soba, v kateri bivam	1	2	3	4	5
Zasebnost v moji sobi	1	2	3	4	5
Splošno zadovoljstvo z bivanjem v domu	1	2	3	4	5
Hrana v domu	1	2	3	4	5
Upoštevanje želja pri pripravi jedilnika	1	2	3	4	5
Število izvajanih storitev v domu	1	2	3	4	5
Kakovost izvajanih storitev v domu	1	2	3	4	5
Svoboda izbire preživljanja prostega časa	1	2	3	4	5
Splošno zadovoljstvo z domskimi dejavnostmi	1	2	3	4	5
Zanimivost prireditev in zabav v domu	1	2	3	4	5
Splošno zadovoljstvo z odnosom s strani zaposlenih	1	2	3	4	5
Odnos s strani negovalcev	1	2	3	4	5

Kakovost izvajane nege s strani zaposlenih	1	2	3	4	5
Splošno zadovoljstvo z nujenjem pomoči s strani zaposlenih, ko jo potrebujem	1	2	3	4	5
Splošno zadovoljstvo z upoštevanjem mojih pritožb	1	2	3	4	5
Splošno zadovoljstvo z upoštevanjem mojih želja	1	2	3	4	5
Odnos socialne službe	1	2	3	4	5
Odnos s sostanovalci doma	1	2	3	4	5

9.2 Priloge kvalitativne raziskave

9.2.1 Vprašalnik o spremembi življenja po sprejemu v DUNG

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

Oseba A

Spol: ženska

Starost: 83

Čas bivanja v domu: 1 leto

Tip sobe in enota: Dvoposteljna, 4A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (npr. mesto, vas, podeželje,...): vas

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom?

V Renčah(1), v hiši (2).

A1: *V Renčah,*

A2: *v hiši*

1.1 S kom ste živeli?

Ta prvo z možem (3), potem pa sem živela v stanovanju sama (4). Samo je pršlo ogromno, kar je otrok in žlahte. Tisto smo bili tako bolj skupaj (5). Imela sem pa samo enga otroka (6).

Prej ku sem prišla to, sem bila v Podsabotinu. Še prej sem bila pa v Renčah. Ampak tisto samo za par dni. Takrat, ko je bilo najhuje in ko pač nisem bila sposobna drugega, sem bila enih 5 dni v Renčah. Pole sem pršla v Podsabotin. In lani, 1. aprila, sem prišla pa to.

A3: *ta prvo z možem*

A4: *potem pa sem živela v stanovanju sama*

A5: *je pršlo ogromno, kar je otrok in žlahte. Tisto smo bili tako bolj skupaj*

A6: *enga otroka*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji?

Nč tazga. Sem imela okoli hiše dosti dela z opravki (7).

A7: Nč tazga. Sem imela okoli hiše dosti dela z opravki

2.1 Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Kar bolj doma sem bila (8).

A8: bolj doma sem bila

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom?

Zatu, ker sem si zlomila kolk in pole so bile še 4 leta ene komplikacije s tisto rečjo, da nisem mogla biti doma (9). In pole, ko sem vidla, da je doma vse prazno (10), sem pršla pa v dom.

A9: ker sem si zlomila kolk in pole so bile še 4 leta ene komplikacije s tisto rečjo, da nisem mogla biti doma

A10: ko sem vidla, da je doma vse prazno

3.1 Zakaj ste izbrali DUNG?

Največji razlog je bil, da to večkrat pridejo otroci (11).

A11: večkrat pridejo otroci

3.2 Kdo je dal pobudo za odhod v dom?

Že prej, prej kot mi je bilo kaj, je bilo zmeraj mišljeno in govorjeno, da kadar pride čas, da se kaj oboliš (12), da grem v dom. Tisto sem bila čisto pripravljena. Nisem imela problemov (13).

A12: Že prej, prej kot mi je bilo kaj, je bilo zmeraj mišljeno in govorjeno, da kadar pride čas, da se kaj oboliš

A13: sem bila čisto pripravljena. Nisem imela problemov

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom?

Glih taka, kot sem si jih zamišljala. Brez nekih posebnosti. Dokler ti nič ne manjka, ti nč ne dajo, če si pa bolj slab, so pa pri rokah (14).

A14: Brez nekih posebnosti. Dokler ti nič ne manjka, ti nč ne dajo, če si pa bolj slab, so pa pri rokah

4.1 Katera so se po prihodu izpolnila?

Ma nisem zahtevna, veste. Toliko vem, da ti pomagajo (15), več ti pa ne morejo.

A15: vem, da ti pomagajo

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (npr. sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

Je bila večinoma družina (16).

A16: *Je bila večinoma družina*

5.1 S kom ste s prihodom v dom ohranili stike?

Ja, z družino (17).

A17: *Ja, z družino*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni?

To pridejo trenutki. Kaj vem, če te za ene pol ure prime, ko se kej spomneš (18). Drugače pa nič.

A18: *pridejo trenutki. Kaj vem, če te za ene pol ure prime, ko se kej spomneš*

6.1 Kaj pa sedaj?

Ma ne. Pa tudi sama se potrudim, da imam take reči, da se z njimi zamotim (19).

A19: *Ma ne. Pa tudi sama se potrudim, da imam take reči, da se z njimi zamotim*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom?

Taki, kot so zdej. Fajn, vsi se razumemo (20).

A20: *Fajn, vsi se razumemo*

7.1 So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako?

Ne, vs čas enako (21).

A21: *Ne, vs čas enako*

7.2 Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov?

Enkrat na teden me pride obiskat snaha (22).

A22: *Enkrat na teden me pride obiskat snaha*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

Kukr kdaj. S kšno, ki je to, se prav lepo razumemo (23). Sem pa imela predzadnjo sostanovalko, s katero se prav nisi mogel razumet (24). Moreš pa malo potrpet.

A23: Kukr kdaj. S kšno, ki je to, se prav lepo razumemo.

A24: Sem pa imela predzadnjo sostanovalko, s katero se prav nisi mogel razumet

9. Kako se razumete z zaposlenimi?

Z zaposlenimi nimam problemov (25).

A25: nimam problemov

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu ?

Vse mi je lepo razložila, (26), predstavlja sestre, negovalke (27).

A26: Vse mi je lepo razložila, kaj naj prinesem

A27: predstavlja sestre, negovalke

10.1 Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Ne, je kar v redu, nič (28).

A28: nič

11. Kaj v domu najraje počnete? Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

To je pa različno (29). Brž zjutraj gremo na zajtrk (30), potem pridemo pa na kavo (31). Potem pa pridem sm, se malo zamotim s tablico (32). Potem se kšn oglasi to (33) in tko naprej. Do večerje, pole zvečer je pa itak isto: poročila, potem pa malo televizija (34), pole pa spat.

Zdej se mi ni potrebno več ukvarjat s hišnimi opravki (35).

A29: različno

A30: gremo na zajtrk

A31: pridemo pa na kavo

A32: se malo zamotim s tablico

A33: se kšn oglasi to

A34: televizija

A35: Zdej se mi ni potrebno več ukvarjat s hišnimi opravki

12. Kako se je spremenilo vaše življenje ob prihodu v dom?

Ja, spremenil se sigurno. *Doma je doma. To je pa drugi dom, ki ima pa druga pravila (36). In druženje z domačimi. Ker jih le ne moreš imeti ves čas to (37).*

A36: *Doma je doma. To je pa drugi dom, ki ima pa druga pravila*

A37: *Druženje z domačimi. Ker jih le ne moreš imeti ves čas to*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti? Ste v domu bolj zadovoljni z bivanjem kot doma?

Ves čas se nekaj dogaja. Enkrat je telovadba, petje, neke take domske zadeve (38). Pa kšne prireditve, ki jih imamo to. Tako, da zmeraj se nekaj dogaja dopoldne. Popoldne pa malo manj.

Ne, nikakor. Doma je doma (39).

A37: *Ves čas se nekaj dogaja. Enkrat je telovadba, petje, neke take domske zadeve*

A38: *Ne, nikakor. Doma je doma*

14. Kaj vam je v Domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Kšna ura miru. Kadar sem sama, se mi dopade. Da se prav s svojim ukvarjam (39).

A39: *Kšna ura miru. Kadar sem sama, se mi dopade. Da se prav s svojim ukvarjam*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom?

Najbolj pogrešam *popoldne, kadar greš na vrt (40)*. Mislim, kadar je vreme za to. Tam se malo zamotiš, ura gre hitr naprej. Pol pa *pride zmirej od domačih kšn (41)*. Drugače pa *ne pogrešam, od kar sem prišla v dom. Zato, ker sem bila pripravljena (42)*.

A40: *popoldne, kadar greš na vrt*

A41: *pride zmirej od domačih kšn*

A42: *ne pogrešam, od kar sem prišla v dom. Zato, ker sem bila pripravljena*

15.1 Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Pa prav nič ne bi spreminjala, je kar v redu (43). Kukr se naredi, tako je. Ni težav.

A43: *prav nič ne bi spreminjala, je kar v redu*

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

Oseba B

Spol:ž

Starost: 86

Čas bivanja v domu: 4 leta

Tip sobe in enota: dvoposteljna, 4A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): Volčja Draga, vas

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom?

Volčja Draga (1). Sm mela do smrti določeno stanovanje (2).

B1: *Volčja Draga.*

B2: *Sm mela do smrti določeno stanovanje*

1.1 S kom ste živeli?

Sama. Ker s starši sm živela, ko so umrli sm bila sama (3).

B3: *Sama. Ker s starši sm živela, ko so umrli sm bila sama*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji?

Kar je doma: čistit, pospravljat, take reči (4). Zemlje nisem imela.

B4: *Kar je doma: čistit, pospravljat*

2.1 Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Ne, nisem hodila nikamor (5).

B5: *Ne, nisem hodila nikamor.*

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom?

Ker nisem zmogla več sama (6). Sem imela že pomoč na domu in pole, ker se ni dalo več, ker nisem več upala, sem šla v dom. Sem bila vseeno veliko sama.

B6: *nisem zmogla več sama*

3.1 Kdo je dal pobudo?

Ma odločila- jaz sem vedla, da živim sama inu sm se že prej vpisala, da, kadar ne bom upala, da bom pršla v dom. In tako se je zgodilo. Dokler nisem upala, sem imela pomoč na domu-ni bilo v redu, ker sem bila vseeno dosti sama in pol sm se odločila za dom (7).

B7: *sm se odločila za dom*

3.2 Zakaj ste izbrali DUNG?

Ma js sem hodila obiskavat eno mojo sorodnico (8), druga sestrična bi bila, in takrat sva se pogovarjali: »pridi sem, pridi tja«. Da, dokler upaste, saj veste, da ne. Sm si rekla, se vseeno vpišem, in sem se vpisala.

B8: *sem hodila obiskavat eno mojo sorodnico*

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom?

Sej veste, *da bi človek živel v soglasju, v meri. Da bi se razumeli* (9). Saj ni tako slabo, samo včasih bi lahko bilo tudi boljše.

B9: *da bi človek živel v soglasju, v meri. Da bi se razumeli*

4.1 Katera vaša pričakovanja so se izpolnila?

Določene reči so se, recimo postrežba (10). *Določene bi rada, da bi bilo bolj. Mislim bolj na hiti pomoči* (11) in take.

B10: *Določene reči so se, recimo postrežba*

B11: *Določene bi rada, da bi bilo bolj. Mislim bolj na hiti pomoči*

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

Jaz sm mela *kolegico* (12). Samo vsak ima svojo družino in jaz sm ostala prav sama, da mi je prav ena kolegica iz službe organizirala une, ki so mi hodile pomagat-pomoč na domu. In ni bilo družga, kukr prit v dom. Sm mela samo *svakinjo* (13). Otroci so se poročili in tudi svakinja ni bila neki v redi. Tako, da me je tista pripeljala sem.

B12: *kolegico*

B13: *svakinjo*

5.1 S kom in zakaj ste ohranili te stike?

Vsake tolko me obišče kšn od domačih (14).

B14: *Vsake tolko me obišče kšn od domačih*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni?

Včasih je lepo bit sam in včasih ne. Starše sem imela stare že -bolezen in tako, saj veste, kako rata vse skupej. Pole *seveda si osamljen, ker ti manjkajo* (15). Rabiš en čas, da prideš k sebi.

B15: *seveda si osamljen, ker ti manjkajo*

6.1 Kaj pa sedaj?

Ma zdaj *včasih ja, včasih ne. Kot se dobi družbo (16)*. Ona (op. Pokaže na sostanovalko, ki leži v postelji), da bi se dogovarjale, se ne moreš, ker je dementna, pozabljiva. Nima dar govora, da bi imela iniciativo, da bi lahko kej govorila, se menila. Kej si rečemo, saj ni slaba. Samo nima tistega, da bi se pogovarjala.

B16: *včasih ja, včasih ne. Kot se dobi družbo*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom? So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako? Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov?

Prav *s starši dobri (17)*, *z drugimi še kar (18)*. *Ma enako je (19)*. *Vsake tolko me obišče družina (20)*.

B17: *s starši dobri*

B18: *z drugimi še kar*

B19: *Ma enako je*

B20: *Vsake tolko me obišče družina*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

Skregana nisem z nobenim (21), *samo prav od začetka sem tudi že bila (22)*. Eni so strašno fini, drugi so še kar.

B21: *Skregana nisem z nobenim*

B22: *samo prav od začetka sem tudi že bila*

9. Kako se razumete z zaposlenimi?

Še kar (23).

B23: *Še kar*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu ?

Nič posebnega. Če kej rabim, vem, da pomagajo (24).

B24: *Nič posebnega. Če kej rabim, vem, da pomagajo*

10.1 Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Nič, se moreš sam privadit (25).

B25: *Nič, se moreš sam privadit*

11. Kaj v domu najraje počnete? Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Rada si najdem družbo, se kaj pogovarjam (26). Ja, zdaj mi ni potrebno več delat po hiši (27), je za vse poskrbljeno.

B26: *si najdem družbo, se kaj pogovarjam*

B27: *ni potrebno več delat po hiši*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje s prihodom v dom?

Spremenilo se je življenje povsem (28). Sej veste, toliko let živiste sami. Sej včasih mi je lepo (29), včasih mi je dolgčas (30).

B28: *Spremenilo se je življenje povsem*

B29: *včasih mi je lepo*

B30: *včasih mi je dolgčas*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Veste, kako je. Vsi smo bolni in eden je nervozen po enem kraju, eden po drugi. In pole včasih imate družbo, včasih pa niti ne. Se moraš privaditi. Zaposleni so domači, tako, da lahko rečeš, lahko komentiraš (31).

B31: *Zaposleni so domači, tako, da lahko rečeš, lahko komentiraš*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni, kot doma?

Zdej ja, seveda (32). Jaz sploh ne bi zmogla bet doma, ker js imam stopnice. Si nimam kej mislit drugega, kot da bom ostala to.

B32: *Zdej ja, seveda*

14. Kaj vam je v domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Splošno ni tako slabo (33). Samo hitra pomoč. Se mi zdi, da bi se lahko bolj pomagalo (34).

B33: *Splošno ni tako slabo.*

B34: *Samo hitra pomoč. Se mi zdi, da bi se lahko bolj pomagalo*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom?

Ma niti ne pogrešam(35). Vem, da imam moja leta in vem, da je potrebno dosti čakati. Edino, da bi bila zdrava, da ne bi dosti trpela (36).

B35: niti ne pogrešam

B36: da bi bila zdrava, da ne bi dosti trpela

15.1 Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Tu pridejo razni zdravniki, ni eden zdravnik. Eden zdravnik vas že pozna, že ve vašo osebno situacijo. To pridete k tistemu, ki pridete. Tisti, ki je. Tisto se mi zdi, da bi lahko bil bolj eden ali dva. Ne da je eden, ki sploh ne veš kdo je (37). Eden te pošlje sem, prideš, nisi naredil niti izvidov. Prideš k enemu drugmu in je spet nekej drugega.

B37: Tu pridejo razni zdravniki, ni eden zdravnik (...) bi lahko bil bolj eden ali dva. Ne da je eden, ki sploh ne veš kdo je

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

OSEBA C

Spol:ž

Starost: 77

Čas bivanja v domu: 4 leta

Tip sobe in enota: dvoposteljna, 4A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): Prvačina, naselje

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom?

V Prvačini (1), v hiši (2).

C1: V Prvačini

C2: v hiši

1.1 S kom ste živeli?

Sama sem živela (3).

C3: Sama sem živela

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času?

Sem pazila otroke (4), kadar je bila potreba. Bila sem gospodinja (5). Kar so otroci obdelavali, ko je mož umrl. Tisto zemljo, kar imamo.

C4: Sem pazila otroke

C5: Bila sem gospodinja

2.1 Kateri so bili vaši hobiji? Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Ne, nisem niti prav zdrava (6). Hrbtenica me boli že tolko let...bi morala it na operacijo, ampak me zaradi srca niso operirali. In nimam ravnotežja. Ne morem sploh hoditi, če nimam ta voziček.

C6: Ne, nisem niti prav zdrava

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom? Kdo je dal pobudo?

Sem bila v bolnici in sem padala (7). Sem dosti botov tudi zjutraj, vsaki krat sem se ob kljuko udarila, ker nisem imela ravnotežja. Saj tudi zdaj nimam, je še slabši. In pole je rekel zdravnik-je poklical sinove in je rekel, da najboljši, da bi šla v dom (8). In taku sm pršla v dom. So se takrt neki menli in sedaj je pasalo štiri leta, od kar sem v domi.

C7: Sem bila v bolnici in sem padala

C8: je rekel zdravnik-je poklical sinove in je rekel, da najboljši, da bi šla v dom

3.1 Zakaj ste izbrali DUNG?

Jaz nisem tela it tam v dom, ki je blizu nas. Ker je bil moj brat (9). Nisem tela it in sem rekla, da če že morem iti, da grem v Gorico. Da ne bom imela pred očmi skozi.

C9: Jaz nisem tela it tam v dom, ki je blizu nas. Ker je bil moj brat

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom? Katera so se po prihodu izpolnila?

Niti zamislila si nisem (10). To je pršlo tko na hitro, ko sem oslabela.

C10: Niti zamislila si nisem. To je pršlo tko na hitro

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

S sosedami (11), otroci so prišli vsaki dan (12). Ta starejši je pršu vsaki dan-tudi po dva krat, tri krat. In dokler sm upala, sm pa pazila otroke (13).

C11: S sosedami

C12: otroci so prišli vsaki dan

C13: *dokler sm upala, sm pa pazila otroke*

5.1 S kom in zakaj ste ohranili stike?

Ni kot doma, ma me otroci obiskujejo (14). Me peljejo, če je potrebno, k zdravnici (15). Sm imela operacijo očesa in so me peljali na kontrolo. Vse, kar je potrebno no.

C14: *Ni kot doma, ma me otroci obiskujejo.*

C15: *Me peljejo, če je potrebno, k zdravnici*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni?

Ja, kakšn krat malo. Je pršlo, da nism vedla kaj, kot, da mi nekaj manjka (16).

C16: *Ja, kakšn krat malo. Je pršlo, da nism vedla kaj, kot, da mi nekaj manjka*

6.1 Kaj pa sedaj?

Tudi to, še več kot doma (17).

C17: *Tudi to, še več kot doma*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom? Ste ohranili stike?

V redi, ja (18).

C18: *V redi, ja*

7.1 So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako? Koliko je teh stikov?

Ja, malo menj pridejo-tudi vnuki, kot kadar sem bila doma (19). Ker delajo in tako. Doma, kadar sm bila, so prišli ob vsaki uri. Zdaj sm imela obiske 8. marca, pravnuki so mi prinesli rože.

C19: *Ja, malo menj pridejo-tudi vnuki, kot kadar sem bila doma*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

Z vsemi se razumem, se družimo (20).

C20: *Z vsemi se razumem, se družimo*

9. Kako se razumete pa z zaposlenimi?

Se razumem, veliko pomagajo (21).

C21: *Se razumem, veliko pomagajo*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu ? Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Povedale so, kaj potrebujem prines v dom, kako kaj poteka (22). Nič (23).

C22: *kaj potrebujem prines v dom, kako kaj poteka*

C23: *Nič*

11. Kaj v domu najraje počnete? Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Rada kaj preberem (24), pogledam na televiziji (25), kakšno rečem (26). Prej sem dosti več hodila zunaj (27), bila na vrtu (28). Ma to je dosti odvisno od zdravja, zdej ne morem več.

C24: *Rada kaj preberem*

C25: *pogledam na televiziji*

C26: *kakšno rečem*

C27: *Prej sem dosti več hodila zunaj*

C28: *bila na vrtu*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje ob prihodu v dom?

Popolnoma (29) se je spremenilo. To mi dosti pomagajo (30). To recimo, ne delam, ker ne morem več kot tolko (31). Doma sm se prisilila. Pravzaprav, sem zadnje cajte prosila eno gospo, ki je hodila tudi drugim čistiti, da je prišla tudi k meni ene dvakrat, preden sem prišla v bolnico. Enkrat tedensko, kr so bolj na tanko. Je pa tudi veliko pravil, ne moreš delati, kot bi hotel, kot si navajen (32).

C29: *Popolnoma*

C30: *mi dosti pomagajo*

C31: *To recimo, ne delam, ker ne morem več kot tolko*

C32: *veliko pravil, ne moreš delati, kot bi hotel, kot si navajen*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Z vsemi, tudi s sestrami in negovalkami, sem za enkrat v dobrih odnosih (33). Kaj vprašajo, pomagajo (34).

C33: *Z vsemi, tudi s sestrami in negovalkami, sem za enkrat v dobrih odnosih*

C34: *Kaj vprašajo, pomagajo*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni kot doma?

Ma ne. Doma imaš svoj prostor, imaš vse po svoje (35). To ti pa dosti pomagajo, naredijo vse opravke. Ker jaz ne morem bit doma, sem stalno padala.

C35: *Ma ne. Doma imaš svoj prostor, imaš vse po svoje*

14. Kaj vam je v domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Da so prijazni-tudi stanovalci (36). Jaz imam dobre odnose z vsemi (37). Samo z eno gospo se nisva ujeli (38).

C36: *Da so prijazni-tudi stanovalci*

C37: *jaz imam dobre odnose z vsemi*

C38: *z eno gospo se nisva ujeli*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom?

Ja, pogrešam dom ku tak (39). Nimam zadosti za dom, smo morali licitirat hišo, da plačujemo dom. Za drugo mi poskrbijo, kar je potrebno. Ma veste kaj, kr skozi zdaj me nekaj boli in opravila zdej zadnje cajte prav ne (40).

C39: *Ja, pogrešam dom ku tak*

C40: *kr skozi zdaj me nekaj boli in opravila zdej zadnje cajte prav ne*

15.1 Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Ne zmerom eno in isto hrano, malo mešano (41).

C41: *Ne zmerom eno in isto hrano, malo mešano*

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

OSEBA D

Spol:ž

Starost: 88

Čas bivanja v domu: 5 let

Tip sobe in enota: dvoposteljna, 4A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): Solkan, naselje

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom?

V Solkanu (1), v hiši (2).

D1: *V Solkanu*

D2: *v hiši*

1.1 S kom ste živeli?

Je bila nevesta (3) z mano, in potem je še nevesta šla v dom. Pa vnukinja je prišla večkrat in hčerka. Potem sm bila sama, preden sm šla v dom (4).

D3: *nevesta*

D4: *Potem sm bila sama preden sm šla v dom*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji? Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Vrt sem imela. Lep vrt. Sem rože sadila in tako (5). Hodila sem na trg (6).

D5: *Vrt sem imela. Lep vrt. Sem rože sadila in tako.*

D6: *Hodila sem na trg*

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom?

Zaradi kolkov (7). Sm imela tri operacije.

D7: *Zaradi kolkov*

3.1 Zakaj ste izbrali DUNG?

Sej sm bila najprej tudi v Podbrdu, samo tam je predrago. Sem imela prenizko pokojnino (8).

D8: *Sem imela prenizko pokojnino*

3.2 Kdo je dal pobudo?

Sama sm se odločila priti (9).

D9: *Sama sm se odločila priti*

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom?

Se je treba bilo navadit, kej češ pričakovat (10). Tu si preskrbljen. Če si to, imaš zdravnika, imaš vse. Sestre pridejo, če je kaj in tako.

D10: *Se je treba bilo navadit, kej češ pričakovat*

4.1 Katera so se izpolnila?

Se navadiš. Zdej sm že navajena, ko sm že 5 let to (11).

D11: *Zdej sm že navajena, ko sm že 5 let to*

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

S sosedi (12) ja.

D12: *S sosedi*

5.1 S kom in zakaj ste ohranili stike?

S sosedi ne (13). Obiskujeta me hčerka, vnukinja (14) .

D13: *S sosedi ne*

D14: *Obiskujeta me hčerka, vnukinja*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni?

Ma ne. Me je pršla vsak dan obiskat hčerka (15).

D15: *Ma ne. Me je pršla vsak dan obiskat hčerka*

6.1 Kaj pa sedaj?

Ne, sej družbe ne manjka (16).

D16: *Ne, sej družbe ne manjka*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom?

Kar v redi (17).

D17: *Kar v redi*

7.1 So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako?

Ne, niso se spremenili (18).

D18: *Ne, niso se spremenili*

7.2 Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov?

Ja, seveda (19). Vnuki in pravnuki bolj redko, nimajo časa (20). Službe, saj veste.

D19: *Ja, seveda*

D20: *Vnuki in pravnuki bolj redko, nimajo časa*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

Smo kar v redi (21). Sm mela eno slabo sostanovalko, je bila taka napadalna (22).

D21: *Smo kar v redi*

D22: *Sm mela eno slabo sostanovalko, je bila taka napadalna*

9. Kako se razumete pa z zaposlenimi?

Da, v redi (23).

D23: *Da, v redi*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu ?

Obiskali so me že doma (24). So v redu, jih bolj malo vidim (25).

D24: *Obiskali so me že doma*

D25: *jih bolj malo vidim*

10.1 Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Nič (D26), so že pridne.

D26: *Nič*

11. Kaj v domu najraje počnete?

Telovadba (27), pole hodim na tisti balon (28), pole pojemo na pevskih (29), kadar je rojstni dan. Kavó (30) imamo tudi vsak dan ob 9. uri. Ni dolgčas. Samo kaj češ, se moreš privadit, ni kej družga.

D27: *Telovadba*

D28: *pole hodim na tisti balon*

D29: *pole pojemo na pevskih*

D30: *Kavo*

11.1 Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Tu nimam vrta (31), pa tudi ven ne hodim več toliko (32). Ne morem, zaradi kolkov.

D31: *nimam vrta*

D32: *ven ne hodim več toliko*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje s prihodom v dom?

Vse je v redu, na boljše. Pomagajo mi pri vsakodnevnih stvareh (33).

D33: *na boljše. Pomagajo mi pri vsakodnevnih stvareh*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Domačga ni nič, sem se privadila (34).

D34: *Domačga ni nič, sem se privadila*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni, kot doma?

Ja, seveda (35). Sej otroc delata-sin dela, hči in vnukinja dela. Tako ne bo nič mladih več. Moreš bit sam samostojen.

D35: *Ja, seveda*

14. Kaj vam je v domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Da jemo dobro (36), da gremo vn, kadr hočemo (37). Dokler nas nesejo noge.

D36: *Da jemo dobro,*

D37: *da gremo vn, kadr hočemo*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom? Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Ma neč (38).

D38: *Ma neč*

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

OSEBA E

Spol:ž

Starost: 89

Čas bivanja v domu: 6 let

Tip sobe in enota: dvoposteljna, 4A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): Nova Gorica, mesto

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom?

V stanovanju, (1) v Novi Gorici (2). Rojena sem pa na Vogrskem.

E1: *V stanovanju*

E2: *Novi Gorici*

1.1 S kom ste živeli?

Zmerek sama (3).

E3: *Zmerek sama*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji?

Tle, ko sm pršla v Gorico, nisem imela ne vrta, ne njive (4). Edino prijatelj (5). Bila sem doma (6). Odšla sem pozno od doma, imela sm 49 let, in tm je bila kmetija.

E4: *nisem imela ne vrta, ne njive.*

E5: *Edino prijatelje*

E6: *Bila sem doma*

2.1 Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Ne, se nisem udeleževala takih stvari, se mi ne dopadejo (7). Bila sem pa aktivna, sem morala vse sama po hiši narediti (8).

E7: *Ne, se nisem udeleževala takih stvari, se mi ne dopadejo*

E8: *Bila sem pa aktivna, sem morala vse sama po hiši narediti*

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom? Zakaj ste izbrali DUNG? Kdo je dal pobudo?

*Ker sm ostala sama (9). Jaz sem od doma že 25 let, če ne več. Tle v Gorici, sva z možem zidala stanovanje, poročena sm bila v Vipavi. Tam je mož umrl in sem ostala sama. Pridem dol in sem sama v stanovanju. In tista samota je mene tako morila, da *sm se odločila iti v dom (10)*. Še prepozno. Vpisala sem se v dom že 15 let od tega, ampak ni bilo prostora. Pa tudi sm se tolko čutila, da sem lahko sama delala. In zdaj pa, starost je res tako grda: vrtočlavlca, noge, kašelji in vse pride. In tisto mene pobija. Se ne upam pobrat, nisem odporna. Tu sem pa prišla pa, *ker sem imela tu sestro od očeta (11)*.*

E9: *Ker sm ostala sama*

E10: *sm se odločila iti v dom*

E11: *ker sem imela tu sestro od očeta*

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom?

Lepa. Zato, ker smo imeli tle sestro od mojega očeta in sm hodila dosti v ta dom na obisk (12). Tej naši teti sem prinesla kašno dobro župo. Zmerom sem rekla: nikamor drugam, kakor v dom bom šla. In to sm dosegla.

E12: *Lepa. Zato, ker smo imeli tle sestro od mojega očeta in sm hodila dosti v ta dom na obisk*

4.1 Katera so se izpolnila?

Ja, so se izpolnila. Zelo so prijazni (13), vse pomagajo (14). In družbo imam, nikoli ni dolgčas (15).

E13: *Ja, so se izpolnila. Zelo so prijazni*

E14: *vse pomagajo.*

E15: *In družbo imam, nikoli ni dolgčas*

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

So gospe, s katerimi smo se družile v cerkvi (16). Zmerom smo hodile v cerkev (17) in zmerom ob tisti uri, vsak dan. In če smo šli kam na izlet (18).

E16: *So gospe, s katerimi smo se družile v cerkvi*

E17: *smo hodile v cerkev*

E18: *smo šli kam na izlet*

5.1 S kom in zakaj ste ohranili stike?

Pridejo prijateljice(19). Vse so pršle že. In seveda družina (20).

E19: *Pridejo prijateljice*

E20: *družina*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni? Kaj pa sedaj?

Prej seveda (21), zdaj pa res ne (22).

E21: *Prej seveda,*

E22: *zdaj pa res ne*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom? So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako?

Dobri (23). Ne, isto je (24).

E23: *Dobri*

E24: *Ne, isto je*

7.1 Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov

Seveda, jaz imam odlične stike (25). Brat je zlat in nevesta tudi. Sta veliko tu (26). In nečakinja je vsaki teden pr meni (27).

E25: *Seveda, Jaz imam odlične stike.*

E26: *Brat je zlat in nevesta tudi. Sta veliko tu*

E27: *In nečakinja je vsaki teden pr meni*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

Dobro ja (28).

E28: *Dobro ja*

9. Kako se razumete pa z zaposlenimi?

Odlično. Negovalke, zdravniške sestre, čistilke...prijazno, da bolj ne more bet (29).

E29: *Odlično. Negovalke, zdravniške sestre, čistilke...prijazno, da bolj ne more bet*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu?

Že takoj so mi povedale, kaj vse morem prineset, kaj naj imam v kovčku (30).

E30: *povedale, kaj vse morem prineset, kaj naj imam v kovčku*

10.1 Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Prav nič. Če kaj rabim, vprašam (31). So vse v redu.

E31: *Prav nič. Če kaj rabim, vprašam*

11. Kaj v domu najraje počnete? Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Občasno hodim pet (32), se rada pogovarjam (33) s kakšno od tu. Pa tudi ven grem (34), če dopušča zdravje. Zdaj ne rabim več delat, vse pomagajo (35). Manj se tudi vidimo s prijatelji (36).

E32: *hodim pet,*

E33: *se rada pogovarjam*

E34: *ven grem*

E35: *ne rabim več delat, vse pomagajo*

E36: *Manj se tudi vidimo s prijatelji*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje s prihodom v dom?

Sem bolj zadovoljna (37). Sm rekla, da če me zapodijo vn, ne bom šla.

E37: *Sem bolj zadovoljna*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Zato, ker je družba (38). Jaz imam rada družbo. Ker doma sem bila sama v stanovanju. Kamor sem šla, sem bila sama. In sem šla v dom prav zaradi te družbe. Sem rada v družbi.

E38: *Zato, ker je družba*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni, kot doma?

Seveda (39).

E39: *Seveda*

14. Kaj vam je v Domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Vse mi je lepo, z vsem sem zadovoljna (40). Če se čutim, grem v družbo, če ne, pa ne.

E40: *Vse mi je lepo, z vsem sem zadovoljna*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom?

Ne, ne pogrešam nič (41).

E41: *Ne, ne pogrešam nič*

15.1 Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Nimam kej(42).

E42: *Nimam kej*

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

OSEBA F

Spol:ž

Starost: 75

Čas bivanja v domu: 3 leta

Tip sobe in enota: dvoposteljna, 4A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): podeželje, Brda.

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom?

V Brdih (1), v hiši (2).

F1: V Brdih

F2: v hiši

1.1 S kom ste živeli?

Sama, moj mož je umrl (3). Imela sem dve hčerki. (4). Punce so šle-so se poročile in sem bila sama.

F3: *Sama, moj mož je umrl*

F4: *Imela sem dve hčerki.*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji? Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Hodila sem, sem šla na kakšne prireditve (5), drugega pa ne.

F5: *Hodila sem, sem šla na kakšne prireditve.*

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom? Zakaj ste izbrali DUNG? Kdo je dal pobudo?

Sem zbolela (6), bila 1 mesec v bolnici, potem sem šla v Staro Goro in nato sem odšla sem. Ker je najbližji (7) in najcenejši (8). Jaz in hčer sva odločili (9). Ker me ne more oskrbovat (10).

F6: *Sem zbolela*

F7: *Ker je najbližji*

F8: *najcenejši*

F9: *Jaz in hčer sva odločili*

F10: *Ker me ne more oskrbovat*

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom? Katera so se izpolnila?

Da bom tu varna (11), da bodo skrbeli zame (12) in da nisem sama (13). Da, so se vsa. Mi vedno pomagajo, kar rabim (14). Družbe pa imam koker je hočem (15).

F11: *Da bom tu varna,*

F12: *da bodo skrbeli zame*

F13: *in da nisem sama*

F14: *mi vedno pomagajo, kar rabim*

F15: *Družbe pa imam koker je hočem*

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

S sosedi (16), prijatelji (17). Sem imela dobre prijateljice.

F16: *S sosedi*

F17: *prijatelji*

5.1 S kom in zakaj ste ohranili stike?

Ja, me obiskujejo prijateljice (18) in hči (19).

F18: *Ja, me obiskujejo prijateljice*

F19: *in hči*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni?

Da, večkrat (20).

F20: *Da, večkrat.*

6.1 Kaj pa sedaj?

Ne, sem dobila tu prijateljico (21).

F21: *Ne, sem dobila tu prijateljico*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom? So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako? Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov?

V redu (22). Ne, isto (23). Me obiščejo, ko imajo čas (24).

F22: *V redu*

F23: *Ne, isto*

F24: *Me obiščejo, ko imajo čas*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

V redu (25), ker nisem konfliktna.

F25: *V redu*

9. Kako se razumete pa z zaposlenimi?

V redu (26).

F26: *V redu*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu ?

Nič posebnega, moreš se sam privadit (27). So zelo prijazne, pomagajo, če kaj vprašaš (28).

F27: *Nič posebnega, moreš se sam privadit*

F28: *pomagajo, če kaj vprašaš*

10.1 Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Ne vem (29).

F29: *Ne vem*

11. Kaj v domu najraje počnete? Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Rada grem na vse aktivnosti (30), na vse, kar se tu dogaja. Hodim tudi na telovadbo (31) in na pevske vaje (32). Prej sem bolj hodila ven, drugo je pa isto (33).

F30: *grem na vse aktivnosti*

F31: *Hodim tudi na telovadbo*

F32: *in na pevske vaje*

F33: *sem bolj hodila ven, drugo je pa isto*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje s prihodom v dom?

Jaz se tu počutim v redu in hčerke me obiskujejo, prijatelji tudi. Tu sem dobila družbo, prijateljice (34). In hodim na telovadbo (35) in vseh aktivnosti se udeležim (36).

F34: *Tu sem dobila družbo, prijateljice.*

F35: *In hodim na telovadbo*

F36: *vseh aktivnosti se udeležim.*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Ni kot doma, ne vem (37).

F37: *Ni kot doma, ne vem*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni kot doma?

Ja, doma bi bila bolj osamljena in sama (38). Hčer je v službi, bi jo bolj malo videla. Tu sem bolj srečna (39), bolj pogledana (40).

F38: *Ja, doma bi bila bolj osamljena in sama*

F39: *Tu sem bolj srečna*

F40: *bolj pogledana*

14. Kaj vam je v domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Telovadba, fizioterapija (41). Grem malo v mesto (42), ker sem še pokretna, da mi ni dolgčas.

F41: *Telovadba, fizioterapija*

F42: *Grem malo v mesto*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom? Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Pogrešam sam dom (43). Doma je doma. Ne moreš primerjat. Rada bi dobila svojo sobo (44) in hrana bi lahko bila malo bolj okusna (45). Recimo piščanec: pečen piščanec je bolj kuhan, kot pa spečen.

F43: *Pogrešam sam dom*

F44: *Rada bi dobila svojo sobo*

F45: *hrana bi lahko bila malo bolj okusna.*

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

OSEBA G

Spol:ž

Starost: 89

Čas bivanja v domu: 4 leta

Tip sobe in enota: dvoposteljna, 4A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): Čepovan, naselje

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom? S kom ste živeli?

Sem iz Čepovana. In potem, ko sem bila operirana za kolk in sem si zlomila roko, sem šla k hčeri v Brda (1). Zdaj pa sem bila eno leto v Brdih pri hčeri in njeni družini (3). Pa sem videla, da ima

vnuke in moža bolnega in še kmetijstvo. In sem rekla, *da jim ne bom v nadlego, grem v dom (4)*. Sem kar sama potem prostovoljno šla, me niso silili. Sem videla, da je preveč obremenjena. Sem si rekla, da bo zdaj vedno slabše z mano in da če obležim, potem bo pa hudo.

G1: *Sem iz Čepovana. In potem, ko sem bila operirana za kolk in sem si zlomila roko, sem šla k hčeri v Brda*

G2: *Zdaj pa sem bila eno leto v Brdih pri hčeri in njeni družini*

G3: *da jim ne bom v nadlego, grem v dom*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji? Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Bila sem upokojena od 80. leta. *Sem kaj klekljala, naredila precej čipk (4)*. Sem vsem sorodnikom prodala. *Malo sem tudi pohajala (5)*, ko sem bila v pokoju.

G4: *sem kaj klekljala, naredila precej čipk*

G5: *Malo sem tudi pohajala*

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom? Zakaj ste izbrali DUNG? Kdo je dal pobudo?

Tu se mi je zdelo najbolj blizu Brd in *ker sem slišala, da je v redu postrežba (6)*. Bolj blizu doma je, za kakšne obiske (7). *Dom v Podsabotinu je tudi dražji (8)*. *Da, sama sem se odločila (9)*.

G6: *ker sem slišala, da je v redu postrežba*

G7: *Bolj blizu doma je, za kakšne obiske.*

G8: *Dom v Podsabotinu je tudi dražji*

G9: *Da, sama sem se odločila*

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom? Katera so se izpolnila?

Ravno taka, kot sem doživela zdaj, da bi pomagali, ko je potreba (10). Zato, ker sem se že prej pozanimala od mojih vaščanov. In so mi povedali tako, kot je v resnici. *Za nas skrbijo dobro (11)*. Ampak doma je doma. Povsod je lepo, a najlepše je doma. Se ne morem pritoževati, je kar v redu.

G10: *Ravno taka, kot sem doživela zdaj, da bi pomagali, ko je potreba*

G11: *Za nas skrbijo dobro*

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

S sosedi (12). *Sem imela tudi dve prijateljici, pa sta šli že prej v dom, kot jaz (13)*. Tako, da je precej ljudi pomrlo v našem kraju. Precej hiš je praznih. Stari so umrli, mladi pa so odšli v mesto.

G12: *S sosedi*

G13: *Sem imela tudi dve prijateljici, pa sta šli že prej v dom, kot jaz*

5.1 S kom in zakaj ste ohranili stike?

S sosedi (14).

G14: *sosedi*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni? Kaj pa sedaj?

Seveda, človek je tudi kdaj osamljen (15). Sedaj ne, je dovolj družbe (16).

G15: *Seveda, človek je tudi kdaj osamljen*

G16: *Sedaj ne, je dovolj družbe*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom? So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako? Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov?

Dobri (17). Ne, niso, naši so kar naprej to (18). Je hči imela moža v bolnici in sem ji rekla, naj ne hodi sem, naj poskrbi za moža. Kljub temu prihaja. In še njen mož je prišel z njo, čeprav je bolan. Ja, pridejo. Vedno kakšen.

G17: *Dobri*

G18: *Naši so kar naprej to*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

Mešano. Več dobrih je, kot slabih (19). So tudi taki, ki se skregajo za vsako malenkost, ne potrpijo nič.

G19: *Mešano. Več dobrih je, kot slabih*

9. Kako se razumete pa z zaposlenimi?

Uprava in zdravstveno osebje so v redu (20).

G20: *Uprava in zdravstveno osebje so v redu*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu ?

Vse so povedal in pokazale, kje je kaj (21).

G21: *Vse so povedal in pokazale, kje je kaj*

10.1 Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Nič takega (22).

G22: *Nič takega*

11. Kaj v domu najraje počnete? Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Rada se udeležim kakšnega nastopa (23), kaj preberem (24), se pogovarjam (25). Tu ne klekljam več, se ne ukvarjam z ročnimi deli (26), zaradi revme.

G23: *se udeležim kakšnega nastopa*

G24: *kaj preberem*

G25: *se pogovarjam*

G26: *ne klekljam več, se ne ukvarjam z ročnimi deli*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje s prihodom v dom?

Zaprto si noter (27). Doma je doma. Saj hrana je kar dobra. Ampak če si doma, narediš, kot želiš sam (28). Ko si sam, si gospod. Narediš kar hočeš, vstaneš, ko hočeš. Tu moreš ob določeni uri vstat, ob določeni uri iti jest (29), in tako naprej. In tako more biti. Če bi vsak delal po svoje, ne bi prišli nikamor.

G27: *Zaprto si noter*

G28: *hrana je kar dobra. Ampak če si doma, narediš, kot želiš sam*

G29: *Ko si sam, si gospod. Narediš kar hočeš, vstaneš, ko hočeš. Tu moreš ob določeni uri vstat, ob določeni uri iti jest*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Od začetka je bilo malo hudo, zdaj se prilagajam. Ko spoznaš ljudi, se ti zdi že bolj domače (30). Škoda le, da je toliko ljudi umsko bolnih. Da se ne moreš z njimi pogovarjati. To pogrešam. Da bi imela v sobi nekoga, da bi se lahko z njim pogovorila, kakšno družbo (31).

G30: *Ko spoznaš ljudi, se ti zdi že bolj domače*

G31: *Da se ne moreš z njimi pogovarjati. To pogrešam. Da bi imela v sobi nekoga, da bi se lahko z njim pogovorila, kakšno družbo*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni, kot doma?

Sem, a svobode je več doma (32). Če bi bil človek zdrav, bi bilo seveda lepše doma. Tako, ko si bolan, pa še sreča, da je dom.

G32: *Sem, a svobode je več doma.*

14. Kaj vam je v domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Lepo je (33). Ampak lepše bi bilo, če bi človek bil doma. Če si doma, moreš biti tudi sposoben kuhati, čistiti. In če si bolan, da ne moreš, se moreš prilagoditi. *Hrana je kar v redu (34).* In osebje. *Ti gre »na roke«-pokličeš, vprašaš,...se nikoli ne odrečejo. So v redu (35).*

G33: *Lepo je.*

G34: *Hrana je kar v redu*

G35: *In osebje. Ti gre »na roke«-pokličeš, vprašaš,...se nikoli ne odrečejo. So v redu*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom?

Pogrešam hišo, prostore (36). Zadnje čase nisem zmogla več kot toliko klekljati in kuhati. Ker sem bila operirana na kolku, potem sem zlomila roko. Me pesti revma, je ne morem niti dvigniti. Voda se mi nabira v kolenu. Je več takih bolezni. Sem delala s težavo, saj zato sem šla k hčeri, drugače ne bi šla.

G36: *Pogrešam hišo, prostore*

15.1 Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Stranišče v sobi. Nima nič za se umiti. Je le skupna kopalnica. Če bi imeli še tuš v vsaki sobi (37). In da imaš družbo, s katero se lahko kaj pogovarjaš (38). Za hrano poskrbijo. Včasih se tudi ponesreči, pa saj se tudi doma.

G37: *Stranišče v sobi. Nima nič za se umiti. Če bi imeli še tuš v vsaki sobi.*

G38: *da imaš družbo, s katero se lahko kaj pogovarjaš*

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

OSEBA H

Spol:ž

Starost: 83

Čas bivanja v domu: 5 let

Tip sobe in enota: enoposteljna, 1A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): Nova Gorica, mesto

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom?

V Novi Gorici (1), v stanovanju (2).

H1: *V Novi Gorici*

H2: *v stanovanju*

1.1 S kom ste živeli?

Najprej je bila še mama, potem je umrla in potem sem bila sama (3). Dokler sem zmogla, dokler ni prišlo do te bolezni.

H3: *Najprej je bila še mama, potem je umrla in potem sem bila sama*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji? Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Ne, nisem hodila nikamor (4). Nisem imela nobenih hobijev (5).

H4: *Ne, nisem hodila nikamor.*

H5: *Nisem imela nobenih hobijev*

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom? Zakaj ste izbrali DUNG?

Zato, ker so svojci bolj blizu (6). Me pridejo obiskat, mi kaj prineset (7).

H6: *ker so svojci bolj blizu.*

H7: *Me pridejo obiskat, mi kaj prineset*

3.1 Kdo je dal pobudo?

Sama sem se odločila. Ko so mi odrezali nogo (8), ni bilo druge pomoči, kot it v dom.

H8: *Sama sem se odločila. Ko so mi odrezali nogo*

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom? Katera so se izpolnila?

Jaz nisem imela druge poti, ko so mi nogo odrezali. Tam ni dvigala, zato sem mogla it. Nisem pričakovala nič, ker mi niso imeli kaj pomagati (9).

H9: *Nisem pričakovala nič, ker mi niso imeli kaj pomagati*

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)? S kom in zakaj ste ohranili stike?

Imela sem prijateljice (10), soseda (11) in še eno močno prijateljico (12). Saj jo imam še zdaj (13). Jo pokličem in kadar kaj rabim, mi ona vse prinese (14).

H10: *Imela sem prijateljice*

H11: *soseda*

H12: *eno močno prijateljico*

H13: *jo imam še zdaj*

H14: *Jo pokličem in kadar kaj rabim, mi ona vse prinese*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni?

Seveda (15).

H15: *Seveda*

6.1 Kaj pa sedaj?

Nisem (16). Jaz sem take sorte, da se ne ukvarjam. Ker eni so taki, da govorijo stalno eno in isto. Meni mi se to ne dopade, ne poslušam.

H16: *Nisem*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom?

Dobri so bili odnosi (17). Lahko bi bila tudi doma, če bi imela dvigalo.

H17: *Dobri so bili odnosi*

7.1 So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako? Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov?

Ne, niso se spremenili, dobri so z mano (18). Večkrat me obiščejo (19).

H18: *Ne, niso se spremenili, dobri so z mano*

H19: *večkrat me obiščejo*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

Soseda bolj ne govori. Drugače, kar jih poznam se razumemo (20). Jaz ne grem v sobe, iskreno povedano. Imam sama svojo sobo in sem tu. Kar je za narediti mi pomagajo (21).

H20: *Soseda bolj ne govori. Drugače, kar jih poznam se razumemo*

H21: *Kar je za narediti mi pomagajo*

9. Kako se razumete pa z zaposlenimi?

Vsi so dobri (22).

H22: *Vsi so dobri*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu ? Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

So mi pomagale, da sem dobila svojo sobo (23). Nič (24). Moreš se sam privadit, nimaš drugega.

H23: *pomagale, da sem dobila svojo sobo*

H24: *Nič*

11. Kaj v domu najraje počnete?

Nič posebnega, sem tu v sobi. Pogledam televizijo (25), se pogovorim po telefonu (26). Nisem imela hobijev.

H25: *Pogledam televizijo*

H26: *se pogovorim po telefonu*

11.1 Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Ne vem (27).

H27: *Ne vem*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje s prihodom v dom?

Malo slabše je tudi zdravje (28). Ker sem taka nemočna-tudi na posteljo mi morajo pomagati it.

H28: *slabše je tudi zdravje*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Da imam sobo tako, kot sama hočem (29).

H29: *imam sobo tako, kot sama hočem*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni, kot doma?

Da (30). Tako je-če bi bila doma, bi se po svoje razbremenila. Če pa sem tu, moram tako, kot hočejo oni (31). Ne moreš ti drugih prisilit. Še preveč naredijo.

H30: *Da*

H31: *če bi bila doma, bi se po svoje razbremenila Če pa sem tu, moram tako, kot hočejo oni*

14. Kaj vam je v domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Sestre so pridne. Vse kar prosim, mi naredijo (32). So res dobre (33).

H32: *Sestre so pridne. Vse kar prosim, mi naredijo.*

H33: *So res dobre*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom?

Bila sem toliko let stran, da nisem imela nobenega vrta, ne nič. Me ni bilo doma, se nisem ukvarjala z nobeno stvarjo (34).

H34: *Me ni bilo doma, se nisem ukvarjala z nobeno stvarjo*

15.1 Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Da bi imeli več odnosov do ljudi. Zato, ker niso vsi tako dobri, da bi razumeli človeka (35). To meni veliko manjka. Jaz sem bolj sama za sebe in vsi, ki pridejo k meni, naredijo, kar imajo za narediti in nič kaj več.

H35: *več odnosov do ljudi. Zato, ker niso vsi tako dobri, da bi razumeli človeka*

VPRAŠALNIK O SPREMEMBI ŽIVLJENJA PO SPREJEMU V DUNG

OSEBA I

Spol:ž

Starost: 85

Čas bivanja v domu: 3 leta

Tip sobe in enota: dvoposteljna, 1A

Kraj bivanja pred prihodom v dom (mesto, vas, podeželje,...): Kanal ob Soči, naselje

Življenje starejšega človeka pred sprejemom v dom

1. Kje ste živeli pred prihodom v dom? S kom ste živeli?

Kanal ob Soči (1). Mož je imel tam službo, je bil šef železniške postaje. Na vrhu smo imeli stanovanje, spodaj pa sta bili dve stanovanji in čakalnica (2). Je bilo lepo. Živela sem z možem in sinom (3).

I1: *Kanal ob Soči*

I2: *železniške postaje. Na vrhu smo imeli stanovanje, spodaj pa sta bili dve stanovanji in čakalnica*

I3: *možem in sinom*

2. S čim ste se ukvarjali v svojem prostem času? Kateri so bili vaši hobiji? Katere delavnice, prireditve ste obiskovali? V katerih društvih ste bili aktivni?

Klekljala sem (4), nogavice pletla (5). Klekljala sem veliko. Nisem bila aktivna v društvu (6).

I4: *Klekljala sem*

I5: *nogavice pletla*

I6: *Nisem bila aktivna v društvu*

3. Zakaj ste se odločili za odhod v dom? Zakaj ste izbrali DUNG? Kdo je dal pobudo?

Onemogla popolnoma, multipla skleroza. In mi niso mogli zdravniki več pomagat (7). Moj nevrolog je rekel, da za mojo bolezen ni zdravil. Tako smo naredili prošnje in smo dobili mesta. Tudi mož je bil nekaj časa v Podsabotinu, pa se je našel tu prostor, so ga pripeljali sem. Pa se je izboljšal, še hodil, govoril, še po kavo je šel vsak dan in potem je pa kar oslabil. Je bil srčno-žilni bolnik. Bil je star 91 let. Tako, da mu niso mogli pomagat. Je že več kot eno leto, odkar je umrl.

Sami smo se odločili, smo naredili prošnje. Takoj, ko je rekel zdravnik (8), ko je videl, da nimam nobenega drugega. Enega sina imamo, ta je avtist. Ima svoje stanovanje, ampak za k njim nisem. Ker ni dvigala tam. Po stopnicah pa bi me težko nosili.

Vsi so hvalili, da je lepo in cenejše kot v Podsabotinu (9). In tudi sinova družina je bolj blizu (10), da lahko pride.

I7: *Onemogla popolnoma, multipla skleroza. In mi niso mogli zdravniki več pomagat*

I8: *Sami smo se odločili, smo naredili prošnje. Takoj, ko je rekel zdravnik*

I9: *Vsi so hvalili, da je lepo in cenejše kot v Podsabotinu*

I10: *tudi sinova družina je bolj blizu*

4. Kakšna so bila vaša pričakovanja pred prihodom v dom? Katera so se izpolnila?

Nič (11).

I11: *Nič*

5. S kom ste se pred odhodom v dom največ družili (sosedje, prijatelji, sorodniki...)?

S sosedi (12). Sem jim še otroke pazila, ko so hodili delat.

I12: *S sosedi*

5.1 S kom in zakaj ste ohranili stike?

Ne, to pa nič (13).

I13: *Ne, to pa nič*

6. Ste bili pred prihodom v dom kdaj osamljeni? Kaj pa sedaj?

Ne (14). Tu niti ne. Je zelo v redu (15).

I14: *Ne*

I15: *Tu niti ne. Je zelo v redu*

7. Kakšni so bili vaši odnosi s svojci pred prihodom v dom? So se s sprejemom v dom kaj spremenili? Kako? Ste ohranili stike? Koliko je teh stikov?

Ne, niso se spremenili (16). Me sin redno obiskuje (17).

I16: *Ne, niso se spremenili*

I17: *sin redno obiskuje*

Življenje starejšega človeka po sprejemu v dom

8. Kako se razumete s sostanovalci doma?

V redu. Samo žal mi je, ker ne more več govorit (18) (op. sostanovačka). Že četrti dan ne govori nič naglas.

I18: *V redu. Samo žal mi je, ker ne more več govorit*

9. Kako se razumete pa z zaposlenimi?

Zelo (19). Če rabim zdravnika, mi ga pripeljejo.

I19: *Zelo*

10. Kako vam je socialna služba pomagala, da ste se privadili na življenje v domu? Kaj bi takrat še potrebovali, da bi bilo privajanje lažje?

Zelo prijazne, so se z mano veliko pogovarjale (20). Pa tudi zdaj pride kdaj k meni. Nič (21).

I20: *so se z mano veliko pogovarjale*

I21: *Nič*

11. Kaj v domu najraje počnete? Kako so se vaši hobiji in preživljanje prostega časa po sprejemu v dom spremenili?

Rada se pogovarjam (22), več pa ne morem. Vse enako (23).

I22: *se pogovarjam*

I23: *Vse enako*

12. Kako se je spremenilo vaše življenje s prihodom v dom?

Enako je (24), za enkrat.

I24: *Enako je*

13. Kaj v domu najbolj prispeva k občutku domačnosti?

Zdaj, ko sem se navadila, mi je enako, kot doma (25). Doma zame ni mogel nihče skrbet. Je bil tudi mož bolan.

I25: *Zdaj, ko sem se navadila, mi je enako, kot doma*

13.1 Ste z bivanjem v domu bolj zadovoljni, kot doma?

Je malo slabše, kot doma. Taka trda postelja je (26), doma smo imeli lepo in mehko.

I26: *Je malo slabše, kot doma. Taka trda postelja je*

14. Kaj vam je v domu najbolj všeč? Kaj v domu prispeva k vašemu zadovoljstvu?

Vse kar rabim, mi naredijo. So zelo prijazne (27). Ene ne: dve sta taki, negovalki. Tiste mi nista všeč.

I27: *Vse kar rabim, mi naredijo. So zelo prijazne*

15. Kaj pa v domu pogrešate, kar ste imeli ali počeli pred prihodom v dom?

Vse pogrešam, kar je bilo doma (28). Ampak zdaj sem se navadila, ker sem že toliko časa tu. Doma je bilo vse drugače: postelja, okna.

I28: *Vse pogrešam, kar je bilo doma*

15.1 Kaj bi želeli v domu spremeniti?

Nič ni potrebno (29).

I29: *Nič ni potrebno*

9.2.2 Tabela kodiranja

Tabela 9. 7: Tabela kodiranja kvalitativnih podatkov

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA	TEMA
ŽIVLENJE STAREGA ČLOVEKA PRED SPREJEMOM V DOM					
1. KRAJ BIVANJA PRED PRIHODOM V DOM					
OS_A	1 V Renčah	Renče	vas	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 V hiši	Stanovanjska hiša		Bivanjska enota	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_B	1 Volčja Draga.	Volčja Draga	vas	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 Sm mela do smrti določeno stanovanje	Stanovanje		Bivanjska enota	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_C	1 V Prvačini	Prvačina	naselje	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 V hiši	Stanovanjska hiša		Bivanjska enota	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_D	1 V Solkanu	Solkan	naselje	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 v hiši	Stanovanjska hiša		Bivanjska enota	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_E	1 V stanovanju	Stanovanje		Bivanjska enota	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 Novi Gorici	Nova Gorica	mesto	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_F	1 V Brdih	Brda	vas	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 v hiši	Stanovanjska		Bivanjska	Bivanjske

		hiša		enota	razmere v domačem okolju
OS_G	1 Sem iz Čepovana. In potem, ko sem bila operirana za kolk in sem si zlomila roko, sem šla k hčeri v Brda	Brda	vas	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_H	1 V Novi Gorici	Nova Gorica	Mesto	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 v stanovanju	stanovanje		Bivanjska enota	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_I	1 Kanal ob Soči	Kanal ob Soči	mesto	Kraj bivanja	Bivanjske razmere v domačem okolju
	2 železniške postaje. Na vrhu smo imeli stanovanje, spodaj pa sta bili dve stanovanji in čakalnica	Stanovanje		Bivanjska enota	Bivanjske razmere v domačem okolju
1.1. S KOM STE BIVALI PRED PRIHODOM V DOM					
OS_A	3 ta prvo z možem,	Z možem	družina	S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
	4 potem pa sem živela v stanovanju sama	Živela sama		S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
	6 enga otroka	Ima otroke	družina	S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_B	3 Sama. Ker s starši sm živela, ko so umrli sm bila sama	Živela sama		S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_C	3 Sama sem živela	Živela sama		S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju

OS_D	3 nevesta	snaha	družina	S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
	4 Potem sm bila sama, preden sm šla v dom.	Živela sama		S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_E	3 Zmerek sama	Živela sama		S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_F	3 Sama, moj mož je umrl	Živela sama		S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
	4 Imela sem dve hčerki	Ima otroke	družina	S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_G	3 Zdaj pa sem bila eno leto v Brdih pri hčeri in njeni družini	Hčer in njena družina	družina	S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_H	3 Najprej je bila še mama, potem je umrla in potem sem bila sama	Živela sama		S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
OS_I	3 možem in sinom	Mož in sin	družina	S kom ste bivali	Bivanjske razmere v domačem okolju
2. PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA PRED PRIHODOM V DOM					
OS_A	5 je pršlo ogromno, kar je otrok in žlahte. Tisto smo bili tako bolj skupaj	Druženje s sorodniki	Druženje	Družabne dejavnosti	Preživljanje prostega časa
	7 Nč tazga. Sem imela okoli hiše dosti dela z opravki	Hišna opravila		gospodinjska opravila	Preživljanje prostega časa
	8 bolj doma sem bila	doma		doma	Preživljanje prostega časa
OS_B	4 Kar je doma: čistit, pospravljat	hišna opravila		gospodinjska opravila	Preživljanje prostega časa
	5 Ne, nisem hodila nikamor	doma		doma	Preživljanje prostega časa

					časa
OS_C	4 Sem pazila otroke	Varstvo otrok		Varstvo otrok	Preživljanje prostega časa
	5 Bila sem gospodinja	Hišna opravila		Gospodinjska opravila	Preživljanje prostega časa
	6 Ne, nisem niti prav zdrava	Doma		Doma	Preživljanje prostega časa
OS_D	5 Vrt sem imela. Lep vrt. Sem rože sadila in tako	vrtnarjenje		hobiji	Preživljanje prostega časa
	6 Hodila sem na trg	Obisk trga	druženje	Družabne dejavnosti	Preživljanje prostega časa
OS_E	4 nisem imela ne vrta, ne njive.	Brez obdelovalnih površin		hobiji	Preživljanje prostega časa
	5 Edino prijatelje	Druženje prijatelji	druženje	Družabne dejavnosti	Preživljanje prostega časa
	6 Bila sem doma	doma		doma	Preživljanje prostega časa
	7 Ne, se nisem udeleževala takih stvari, se mi ne dopadejo	Ne	Udeležba prireditvev	Prostočasna aktivnost	Preživljanje prostega časa
	8 Bila sem pa aktivna sem morala vse sama po hiši naredit	Hišna opravila		gospodinjska opravila	Preživljanje prostega časa
OS_F	5 Hodila sem, sem šla na kakšne prireditve	da	Udeležba prireditvev	Družabne dejavnosti	Preživljanje prostega časa
OS_G	4 sem kaj klekljala, naredila precej čipk	klekljanje	Ročno delo	hobiji	Preživljanje prostega časa
	5 Malo sem tudi pohajala	pohajanje		hobiji	Preživljanje prostega časa
OS_H	4 Ne, nisem hodila nikamor.	doma		doma	Preživljanje prostega časa
	5 Nisem imela nobenih hobijev	Brez hobija		hobiji	Preživljanje prostega časa

OS_I	4 Klekljala sem	klekljanje	Ročna dela	hobiji	Preživljanje prostega časa
	5 nogavice pletla	pletenje	Ročna dela	hobiji	Preživljanje prostega časa
	6 Nisem bila aktivna v društvu	Neaktivnost v društvu	Druženje	Družabne dejavnosti	Preživljanje prostega časa
3. ODLOČITEV ZA ODHOD V DOM					
OS_A	9 ker sem si zlomila kolk in pole so bile še 4 leta ene komplikacije s tisto rečjo, da nisem mogla biti doma	Zlom kolka	poškodba	Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
	10 ko sem vidla, da je doma vse prazno	osamljenost		osamljenost	Odločitev za odhod v dom
	11 večkrat pridejo otroci	Obiski otrok	Odločitev zaradi otrok	Socialna mreža	Odločitev za odhod v dom
	12 Že prej, prej kot mi je bilo kaj, da se kaj oboliš	Preden zbolíš	bolezen	Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
	13 sem bila čisto pripravljena. Nisem imela problemov	samoodločitev		pobuda	Odločitev za odhod v dom
OS_B	6 nisem zmogla več sama	Nesamostojnost		Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
	7 sm se odločila za dom	samoodločitev		pobuda	Odločitev za odhod v dom
	8 sem hodila obiskavat eno mojo sorodnico	Obiski sorodnice	Odločitev zaradi sorodnikov	Socialna mreža	Odločitev za odhod v dom
OS_C	7 Sem bila v bolnici in sem padala	padci	poškodba	Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
	8 je rekel zdravnik-je poklical sinove in je rekel, da najboljši, da bi šla v dom	zdravnik		pobuda	Odločitev za odhod v dom
	9 Jaz nisem teta it tam v dom, ki	Bratovo bivanje	Odločitev zaradi sorodnikov	Socialna mreža	Odločitev za odhod v

	je blizu nas. Ker je bil moj brat				dom
OS_D	7 Zaradi kolkov	Zlom kolka	poškodba	Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
	8 Sem imela pre nizko pokojnino	Nizka pokojnina	Cena doma	dostopnost	Odločitev za odhod v dom
	9 Sama sm se odločila priti	samoodločitev		pobuda	Odločitev za odhod v dom
OS_E	9 Ker sm ostala sama	Ostala sama		osamljenost	Odločitev za odhod v dom
	10 sm se odločila it v dom	samoodločitev		pobuda	Odločitev za odhod v dom
	11 ker sem imela tu sestro od očeta	Bivanje sorodnikov	Odločitev zaradi sorodnikov	Socialna mreža	Odločitev za odhod v dom
OS_F	6 Sem zbolela	zbolela	bolezen	Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
	7 Ker je najbližji	najbližji domu	Bližina doma	dostopnost	Odločitev za odhod v dom
	8 najcenejši	najcenejši	Cena doma	dostopnost	Odločitev za odhod v dom
	9 Jaz in hčer sva odločili	Skupaj s svojcem		pobuda	Odločitev za odhod v dom
	10 Ker me ne more oskrbovat	Nezmožnost nujenja oskrbe svojcev		Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
OS_G	6 ker sem slišala, da je v redu postrežba	Dober glas o postrežbi		Javna podoba doma	Odločitev za odhod v dom
	7 Bolj blizu doma je, za kakšne obiske	Najbližji domu	Bližina doma	dostopnost	Odločitev za odhod v dom
	8 Dom v Podsabotinu je tudi dražji	Cenejši kot v Podsabotinu	Cena doma	dostopnost	Odločitev za odhod v dom
	9 Da, sama sem se odločila	samoodločitev		pobuda	Odločitev za odhod v dom
OS_H	6 ker so svojci bolj blizu	Bližina svojcev	Bližina doma	dostopnost	Odločitev za odhod v dom
	7 Me pridejo	Obisk svojcev	Razlog za	Ohranitev	Socialne

	obiskat, mi kaj prineset		ohranitev stikov	stikov	mreže pred prihodom v dom
	8 Sama sem se odločila. Ko so mi odrezali nogo	samoodločitev		pobuda	Odločitev za odhod v dom
OS_I	7 Onemogla popolnoma, multipla skleroza. In mi niso mogli zdravniki več pomagat	bolezen		Zdravstveno stanje	Odločitev za odhod v dom
	8 Sami smo se odločili, smo naredili prošnje. Takoj, ko je rekel zdravnik	samoodločitev		Pobuda	Odločitev za odhod v dom
	9 Vsi so hvalili, da je lepo in cenejše kot v Podsabotinu	Dober glas o domu		Javna podoba doma	Odločitev za odhod v dom
	10 tudi sinova družina je bolj blizu	Bližina svojcev	Bližina doma	dostopnost	Odločitev za odhod v dom
4. PRIČAKOVANJA PRED PRIHODOM V DOM					
OS_A	14 Brez nekih posebnosti. Dokler ti nič ne manjka, ti nič ne dajo, če si pa bolj slab, so pa pri rokah	Nudenje pomoči	zaposleni	Pred prihodom v dom	Pričakovanja
	15 vem, da ti pomagajo	Pomoč zaposlenih	izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
OS_B	9 da bi človek živel v soglasju, v meri. Da bi se razumeli	Medsebojno razumevanje	Medosebni odnosi	Pred prihodom v dom	Pričakovanja
	10 Določene reči so se, recimo postrežba	postrežba	Izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
	11 Določene bi rada, da bi bilo bolj. Mislim bolj na hiti pomoči	Hitra pomoč	neizpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
OS_C	10 Niti zamislila si nisem. To je pršlo tko na hitro	O tem ni razmišljala	Brez pričakovanj	Pred prihodom v dom	Pričakovanja
OS_D	10 Se je treba	Potrebno se je	Brez pričakovanj	Pred	Pričakovanja

	bilo navadit, kaj češ pričakovat	navaditi		prihodom v dom	
	11 Zdej sm že navajena, ko sm že 5 let to	Navaditi se	Navaditi se	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
OS_E	12 Lepa. Zato, ker smo imeli tle sestro od mojega očeta in sm hodila dosti v ta dom na obisk	Lepa pričakovanja		Pred prihodom v dom	Pričakovanja
	13 Ja, so se izpolnila. Zelo so prijazni	Prijaznost zaposlenih	Izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
	14 vse pomagajo	Pomoč zaposlenih	izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
	15 In družbo imam, nikoli ni dolgčas	družba	izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
OS_F	11 Da bom tu varna	varnost		Pred prihodom v dom	Pričakovanja
	12 da bodo skrbeli zame	Nudenje pomoči	zaposleni	Pred prihodom v dom	pričakovanja
	13 in da nisem sama	družba	Medosebni odnosi	Pred prihodom v dom	pričakovanja
	14 mi vedno pomagajo, kar rabim	Pomoč zaposlenih	izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
	15 Družbe pa imam koker je hočem	družba	izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
OS_G	10 Ravno taka, kot sem doživela zdaj, da bi pomagali, ko je potreba	Nudenje pomoči	zaposleni	Pred prihodom v dom	Pričakovanja
	11 Za nas skrbijo dobro	Pomoč zaposlenih	izpolnitev	Izpolnitev pričakovanj	Pričakovanja
OS_H	9 Nisem pričakovala nič, ker mi niso imeli kaj pomagati	Nič pričakovanj	Brez pričakovanj	Pred prihodom v dom	Pričakovanja
OS_I	11 Nič	Nič pričakovanj	Brez pričakovanj	Pred prihodom v dom	Pričakovanja
5. SOCIALNI STIKI PRED ODHODOM V DOM					
OS_A	16 Je bila večinoma	družina	sorodniki	Druženje pred prihodom v	Socialne mreže

	družina			dom	
	17 Ja, z družino	družina		Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_B	12 kolegico	kolegica		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	13 svakinjo	svakinja	sorodniki	Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	14 Vsake tolko me obišče kšn od domačih	družina		Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_C	11 S sosedomi	sosedje		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	12 otroci so prišli vsaki dan	družina	sorodniki	Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	13 dokler sm upala, sm pa pazila otroke	Varstvo otrok		Varstvo otrok	Preživljanje prostega časa
	14 Ni kot doma, ma me otroci obiskujejo	družina		Ohranitev stikov	Socialne mreže
	15 Me peljejo, če je potrebno, k zdravnici	Prevoz k zdravniku	Razlog za ohranitev stikov	Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_D	12 S sosedi	sosedje		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	13 S sosedi ne	Sosedje ne	sosedje	Ohranitev stikov	Socialne mreže
	14 Obiskujeta me hčerka, vnukinja	družina		Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_E	16 So gospe, s katerimi smo se družile v cerkvi	kolegice		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	17 smo hodile v cerkev	Obisk sv. maše	druženje	Družabne dejavnosti	Preživljanje prostega časa
	18 smo šli kam na izlet	pohajanje		hobiji	Preživljanje prostega časa
	19 Pridejo prijateljice	prijateljice		Ohranitev stikov	Socialne mreže
	20 družina	družina		Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_F	16 S sosedi	Sosedi		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže

	17 prijatelji	prijatelji		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	18 Ja, me obiskujejo prijateljice	Prijateljice		Ohranitev stikov	Socialne mreže
	19 in hči	družina		Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_G	12 S sosedi	sosedje		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	13 Sem imela tudi dve prijateljici, pa sta šli že prej v dom, kot jaz	prijateljice		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	14 sosedi	sosedje		Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_H	10 Imela sem prijateljice	Prijateljice		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	11 soseda	sosedje		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	12 eno močno prijateljico	Najboljša prijateljica	Prijatelji	Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	13 jo imam še zdaj	Najboljša prijateljica		Ohranitev stikov	Socialne mreže
	14 Jo pokličem in kadar kaj rabim, mi ona vse prinese	pomoč	Razlog za ohranitev stikov	Ohranitev stikov	Socialne mreže
OS_I	12 S sosedi	sosedje		Druženje pred prihodom v dom	Socialne mreže
	13 Ne, to pa nič	Ni ohranila stikov	sosedje	Ohranitev stikov	Socialne mreže
6. OSAMLJENOST					
OS_A	18 pridejo trenutki. Kaj vem, če te za ene pol ure prime, ko se kej spomneš	občasno		Pred prihodom v dom	osamljenost
	19 Ma ne. Pa tudi sama se potrudim, da imam take reči, da se z njimi zamotim	ne		V domu	osamljenost

OS_B	15 seveda si osamljen, ker ti manjkajo	da		Pred prihodom v dom	osamljenost
	16 včasih ja, včasih ne. Kot se dobi družbo	občasno		V domu	osamljenost
OS_C	16 Ja, kakšn krat malo. Je pršlo, da nism vedla kaj, kot, da mi nekaj manjka	občasno		Pred prihodom v dom	osamljenost
	17 Tudi to, še več kot doma	da		V domu	osamljenost
OS_D	15 Ma ne. Me je pršla vsak dan obiskat hčerka	ne		Pred prihodom v dom	osamljenost
	16 Ne, sej družbe ne manjka	ne		V domu	osamljenost
OS_E	21 Prej seveda	da		Pred prihodom v dom	osamljenost
	22 zdaj pa res ne	ne		V domu	osamljenost
OS_F	20 Da, večkrat	da		Pred prihodom v dom	osamljenost
	21 Ne, sem dobila tu prijateljico	ne		V domu	osamljenost
OS_G	15 Seveda, človek je tudi kdaj osamljen	občasno		Pred prihodom v dom	osamljenost
	16 Sedaj ne, je dovolj družbe	ne		V domu	osamljenost
OS_H	15 Seveda	da		Pred prihodom v dom	osamljenost
	16 Nisem	ne		V domu	osamljenost
OS_I	14 Ne	ne		Pred prihodom v dom	osamljenost
	15 Tu niti ne. Je zelo v redu	ne		V domu	osamljenost
7. ONSOSI S SVOJCI PRED PRIHODOM V DOM					
OS_A	20 Fajn, vsi se razumemo	Dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	21 Ne, vs čas enako	Ni sprememb v odnosih	Spremembe v odnosih	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	22 Enkrat na teden me pride	Tedenski obisk	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže

	obiskat snaha				
OS_B	17 s starši dobri	Dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	18 Z drugimi še kar	Dokaj dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi drugimi z	Socialne mreže
	19 Ma enako je	Ni sprememb	Spremembe v odnosih	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	20 Vsake toliko me obišče družina	Občasni obisk	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
OS_C	18 V redi, ja	dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	19 Ja, malo manj pridejo-tudi vnuki, kot kadar sem bila doma	Manj obiskov	Spremembe v odnosih	Odnosi svojci s	Socialne mreže
OS_D	17 Kar v redi	dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	18 Ne, niso se spremenili	Ni sprememb	Spremembe v odnosih	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	19 Ja, seveda	da	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	20 Vnuki in pravnuki bolj redko, nimajo časa	Manj obiskov	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
OS_E	23 Dobri	Dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	24 Ne, isto je	Ni sprememb	Spremembe v odnosih	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	25 Seveda, Jaz imam odlične	da	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	26 Brat je zlat in nevesta tudi. Sta veliko tu.	Veliko obiskov	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	27 In nečakinja je vsaki teden pr meni	Tedenski obisk	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
OS_F	22 V redu	dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	23 Ne, isto	Ni sprememb	Spremembe v odnosih	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	24 Me obiščejo, ko imajo čas	Občasni obisk	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
OS_G	17 Dobri	dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže
	18 Naši so kar naprej to	Veliko obiskov	stiki	Odnosi svojci s	Socialne mreže
OS_H	17 Dobri so bili odnosi	dobri	Pred prihodom v dom	Odnosi svojci s	Socialne mreže

	18 Ne, niso se spremenili, dobri so z mano	Ni sprememb	Spremembe odnosih	Odnosi s svojci	Socialne mreže
	19 večkrat me obiščejo	Veliko obiskov	stiki	Odnosi s svojci	Socialne mreže
OS_I	16 Ne, niso se spremenili	Ni sprememb	Spremembe odnosih	Odnosi s svojci	Socialne mreže
	17 sin redno obiskuje	Redni obisk	stiki	Odnosi s svojci	Socialne mreže
ŽIVLJENJE STAREGA ČLOVEKA PO SPREJEMU V DOM					
8. ODNOSI S SOSTANOVALCI					
OS_A	23 Kukr kdaj. S kšno, ki je to, se prav lepo razumemo.	Medsebojno razumevanje	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
	24 Sem pa imela predzadnjo sostanovalko, s katero se prav nisi mogel razumet	Medsebojno nerazumevanje	Slabi odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
OS_B	21 Skregana nisem z nobenim	ni skregana	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
	22 samo prav od začetka sem tudi že bila	Na začetku bila skregana	Slabi odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
OS_C	20 Z vsemi se razumem, se družimo	Medsebojno razumevanje	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
OS_D	21 Smo kar v redi	Dokaj dobri	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
	22 Sm mela eno slabo sostanovalko, je bila taka napadalna	Napadalna sostanovalka	Slabi odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
OS_E	28 Dobro ja	da	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
OS_F	25 V redu	da	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
OS_G	19 Mešano. Več dobrih je, kot slabih	različno		Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
OS_H	20 Sosea bolj ne govori. Drugače, kar jih poznam se razumemo	Medsebojno razumevanje	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
	21 Kar je za narediti mi pomagajo	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže

OS_I	18 V redu. Samo žal mi je, ker ne more več govorit	da	Dobri odnosi	Odnosi s sostanovalci	Socialne mreže
9. ODNOSI Z ZAPOSLENIMI					
OS_A	25 nimam problemov	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_B	23 Še kar	Dokaj dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_C	21 Se razumem, veliko pomagajo	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_D	23 Da, v redi	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_E	29 Odlično. Negovalke, zdravniške sestre, čistilke...prijazno, da bolj ne more bet	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_F	26 V redu	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_G	20 Uprava in zdravstveno osebje so v redu	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_H	22 Vsi so dobri	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
OS_I	19 Zelo	dobri		Odnosi z zaposlenimi	Socialne mreže
10. POMOČ SOCIALNE SLUŽBE PRI PRIVAJANJU					
OS_A	26 Vse mi je lepo razložila, kaj naj prinesem	Navodila	Ob sprejemu v dom	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	27 predstavlja sestre, negovalke	Predstavitev osebja	Ob sprejemu v dom	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	28 nič	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
OS_B	24 Nič posebnega. Če kej rabim, vem, da pomagajo	Nudenje pomoči	Tekom bivanja v domu	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	25 Nič, se moreš sam privadit	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
OS_C	22 kaj potrebujem prines v dom, kako kaj poteka	navodila	Ob sprejemu v dom	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	23 Nič	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega

					dela
OS_D	24 Obiskali so me že doma	Obisk na domu	Ob sprejemu v dom	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	25 Jih bolj malo vidim	Redko sreča	Tekom bivanja v domu	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	26 nič	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
OS_E	30 povedale, kaj vse morem prines, kaj naj imam v kovčku	navodila	Ob sprejemu v dom	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	31 Prav nič. Če kaj rabim, vprašam	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
OS_F	27 Nič posebnega, moreš se sam privadit	nič	Tekom bivanja v domu	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	28 pomagajo, če kaj vprašaš	Nudenje pomoči	Tekom bivanja v domu	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	29 Ne vem	Ne vem		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
OS_G	21 Vse so povedal in pokazale, kje je kaj	navodila	Ob sprejemu v dom	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	22 Nič takega	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
OS_H	23 pomagale, da sem dobila svojo sobo	Nudenje pomoči	Tekom bivanja v domu	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	24 Nič	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
OS_I	20 so se z mano veliko pogovarjale	pogovor	Tekom bivanja v domu	Pomoč pri privajanju	Vloga socialnega dela
	21 Nič	nič		Dodatne potrebe	Vloga socialnega dela
11. HOBIJI IN PROSTI ČAS V DOMU					
OS_A	29 različno	različno		V domu	Preživljanje prostega časa
	30 gremo na	zajtrk		V domu	Preživljanje

	zajtrk				prostega časa
	31 pridemo pa na kavo	kava		V domu	Preživljanje prostega časa
	32 se malo zamotim s tablico	Uporaba računalnika		V domu	Preživljanje prostega časa
	33 se kšn oglasi to	Obiski		V domu	Preživljanje prostega časa
	34 televizija	Gledanje televizije		V domu	Preživljanje prostega časa
	35 Zdej se mi ni potrebno več ukvarjat s hišnimi opravki	Ni hišnih opravil		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_B	26 si najdem družbo, se kaj pogovarjam	pogovarjanje		V domu	Preživljanje prostega časa
	27 ni potrebno več delat po hiši	Ni hišnih opravil		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_C	24 Rada kaj preberem	branje		V domu	Preživljanje prostega časa
	25 pogledam na televiziji	Gledanje televizije		V domu	Preživljanje prostega časa
	26 kakšno rečem	pogovarjanje		V domu	Preživljanje prostega časa
	27 Prej sem dosti več hodila zunaj	Manj sprehodov		sprememba	Preživljanje prostega časa
	28 bila na vrtu	Ne vrtnari		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_D	27 Telovadba	telovadba	Domske aktivnosti	V domu	Preživljanje prostega časa
	28 pole hodim na tisti balon	fizioterapija	Domske aktivnosti	V domu	Preživljanje prostega časa
	29 pole pojemo na pevskih	Pevske vaje	Domske aktivnosti	V domu	Preživljanje prostega časa
	30 Kavo	Druženje ob kavi		V domu	Preživljanje prostega časa

	31 nimam vrta	Ne vrtnari		sprememba	Preživljanje prostega časa
	32 ven ne hodim več toliko	Manj sprehodov		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_E	32 hodim pet	Pevske vaje		V domu	Preživljanje prostega časa
	33 se rada pogovarjam	pogovarjanje		V domu	Preživljanje prostega časa
	34 ven grem	sprehod		V domu	Preživljanje prostega časa
	35 ne rabim več delat, vse pomagajo	Nudenje pomoči		sprememba	Preživljanje prostega časa
	36 Manj se tudi vidimo s prijatelji	Manj druženja s prijatelji		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_F	30 grem na vse aktivnosti	Vse aktivnosti	Domske aktivnosti	V domu	Preživljanje prostega časa
	31 Hodim tudi na telovadbo	Telovadba	Domske aktivnosti	V domu	Preživljanje prostega časa
	32 in na pevske vaje	pevske vaje	Domske aktivnosti	V domu	Preživljanje prostega časa
	33 sem bolj hodila ven, drugo je pa isto	Manj sprehodov		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_G	23 se udeležim kakšnega nastopa	nastopi		V domu	Preživljanje prostega časa
	24 kaj preberem	branje		V domu	Preživljanje prostega časa
	25 se pogovarjam	pogovarjanje		V domu	Preživljanje prostega časa
	26 ne klekljam več, se ne ukvarjam z ročnimi deli	Ni ukvarjanja z ročnimi deli		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_H	25 Pogledam televizijo	Gledanje televizije		V domu	Preživljanje prostega časa
	26 se pogovorim po telefonu	pogovarjanje		V domu	Preživljanje prostega časa

					časa
	27 ne vem	Ne vem		sprememba	Preživljanje prostega časa
OS_I	22 se pogovarjam	pogovarjanje		V domu	Preživljanje prostega časa
	23 Vse enako	Ni sprememb		sprememba	Preživljanje prostega časa
12. SPREMEMBA ŽIVLJENJA PO PRIHODU V DOM					
OS_A	36 Doma je doma. To je pa drugi dom, ki ima pa druga pravila	Druga pravila		pravila	Sprememba življenja po prihodu
	37 Druženje z domačimi. Ker jih le ne moreš imeti ves čas to	Manj druženja z domačimi		Negativna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
OS_B	28 Spremenilo se je življenje povsem	povsem			Sprememba življenja po prihodu
	29 včasih mi je lepo	Ji je lepo		Pozitivna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
	30 včasih mi je dolgčas	dolgčas		Negativna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
OS_C	29 Popolnoma	povsem			Sprememba življenja po prihodu
	30 mi dosti pomagajo	Prejemanje pomoči		Pozitivna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
	31 To recimo, ne delam, ker ne morem več kot tolko	Ni opravljanja dela		Pozitivna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
	32 veliko pravil, ne moreš delati, kot bi hotel, kot si navajen	Veliko pravil		pravila	Sprememba življenja po prihodu
OS_D	33 na boljše. Pomagajo mi pri vsakodnevnih stvareh	Prejemanje pomoči		Pozitivna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
OS_E	37 Sem bolj zadovoljna	Večje zadovoljstvo		Pozitivna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
OS_F	34 Tu sem	Pridobitev		Pozitivna	Sprememba

	dobila družbo, prijateljice	družbe		sprememba	življenja po prihodu
	35 In hodim na telovadbo	Bolj aktivna		Pozitivna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
	36 vseh aktivnosti se udeležim	Obisk vseh aktivnosti		Pozitivna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
OS_G	27 Zaprt si noter	izolacija		Negativna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
	28 hrana je kar dobra. Ampak če si doma, narediš, kot želiš sam	Hrana je določena		Negativna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
	29 Ko si sam, si gospod. Narediš kar hočeš, vstaneš, ko hočeš. Tu moreš ob določeni uri vstat, ob določeni uri iti jest	Domski urnik		pravila	Sprememba življenja po prihodu
OS_H	28 slabše je tudi zdravje	Slabše zdravje		Negativna sprememba	Sprememba življenja po prihodu
OS_I	24 Enako je	Ni spremembe	Sprememba življenja		Sprememba življenja po prihodu
13. KAJ PRISPEVA K OBČUTKU DOMAČNOSTI					
OS_A	38 Ves čas se nekaj dogaja. Enkrat je telovadba, petje, neke take domske zadeve	Nenehno dogajanje		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	39 Ne, nikakor. Doma je doma	Manj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_B	31 Zaposleni so domači, tako, da lahko rečeš, lahko komentiraš	Dobri odnosi z zaposlenimi		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	32 Zdej ja, seveda	Bolj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom	Zadovoljstvo z bivanjem v domu

				doma	
OS_C	33 Z vsemi, tudi s sestrami in negovalkami, sem za enkrat v dobrih odnosih	Dobri odnosi z zaposlenimi		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	34 Kaj vprašajo, pomagajo	Pomoč zaposlenih		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	35 Ma ne. Doma imaš svoj prostor, imaš vse po svoje	Manj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_D	34 Domačga ni nč, sem se privadila	Nič domačega		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	35 Ja, seveda	Bolj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_E	38 Zato, ker je družba	družba		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	39 Seveda	Bolj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_F	37 Ni kot doma, ne vem	Nič domačega		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	38 Ja, doma bi bila bolj osamljena in sama	družba	Medosebni odnosi	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	39 Tu sem bolj srečna	Bolj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	40 bolj pogledana	Deležna skrbi	Domske storitve	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_G	30 Ko spoznaš ljudi, se ti zdi že bolj domače	družba		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	31 Da se ne moreš z njimi pogovarjati. To	družba		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje

	pogrešam. Da bi imela v sobi nekoga, da bi se lahko z njim pogovorila, kakšno družbo				
	32 Sem, a svobode je več doma	Bolj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_H	29 imam sobo tako, kot sama hočem	Soba po lastnem okusu		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	30 Da	Bolj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	31 če bi bila doma, bi se po svoje razbremenila Če pa sem tu, moram tako, kot hočejo oni	Druga pravila		pravila	Sprememba življenja po prihodu
OS_I	25 Zdaj, ko sem se navadila, mi je enako, kot doma	Enako kot doma		domačnost	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	26 Je malo slabše, kot doma. Taka trda postelja je	Manj zadovoljna		Zadovoljstvo v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
14. KAJ V DOMU PRISPEVA K ZADOVOLJSTVU					
OS_A	40 Kšna ura miru. Kadar sem sama, se mi dopade. Da se prav s svojim ukvarjam	Čas zase		Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_B	33 Splošno ni tako slabo	Splošno zadovoljstvo z bivanjem		Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	34 Samo hitra pomoč. Se mi zdi, da bi se lahko bolj pomagalo	Boljša hitra pomoč	zaposleni	Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_C	36 Da so prijazni-tudi	Prijaznost	Medosebni odnosi	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v

	stanovalci				domu
	37 jaz imam dobre odnose z vsemi	Dobri odnosi	Medosebni odnosi	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	38 z eno gospo se nisva ujeli	Medsebojno nerazumevanje	Slabi odnosi	Odnosi s stanovalci	Socialne mreže
OS_D	36 Da jemo dobro,	Dobra hrana	Domske storitve	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	37 da gremo vn, kadr hočemo	svoboda		Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_E	40 Vse mi je lepo, z vsem sem zadovoljna	Splošno zadovoljstvo z bivanjem		Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_F	41 Telovadba, fizioterapija	Domske aktivnosti	Domske storitve	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	42 Grem malo v mesto	Odhod v mesto		Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_G	33 Lepo je	Splošno zadovoljstvo z bivanjem		Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	34 Hrana je kar v redu	hrana	Domske storitve	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	35 In osebje. Ti gre »na roke«-pokličeš, vprašaš,...se nikoli ne odrečejo. So v redu	Prijaznost	Medosebni odnosi	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_H	32 Sestre so pridne. Vse kar prosim, mi naredijo.	Nudenje pomoči	Medosebni odnosi	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
	33 So res dobre	prijaznost	Medosebni odnosi	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
OS_I	27 Vse kar rabim, mi naredijo. So zelo prijazne	Prijaznost	Medosebni odnosi	Prispevek k zadovoljstvu	Zadovoljstvo z bivanjem v domu
15. KAJ POGREŠATE V DOMU					
OS_A	41 popoldne, kadar greš na vrt	vrtnarjenje	Hišna opravila	Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	42 pride zmirej od domačih kšn	Reden obisk svojcev		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	43 ne	Ne pogreša nič		Kaj pogrešate	Pričakovanja

	pogrešam, od kar sem prišla v dom. Zato, ker sem bila pripravljena				in želje
	44 prav nič ne bi spreminjala, je kar v redu	Ne bi spreminjala		Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_B	35 niti ne pogrešam	Ne pogreša nič		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	36 da bi bila zdrava, da ne bi dosti trpela	zdravje		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	37 Tu pridejo razni zdravniki, ni eden zdravnik, bi lahko bil bolj eden ali dva. Ne da je eden, ki sploh ne veš kdo je	Le eden zdravnik	zaposleni	Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_C	39 Ja, pogrešam dom ku tak	dom		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	40 kr skozi zdaj me nekaj boli in opravila zdej zadnje cajte prav ne	Ne pogreša hišnih opravil	Hišna opravila	Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	41 Ne zmerom eno in isto hrano, malo mešano	Mešana hrana	hrana	Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_D	38 Ma neč	Ne pogreša nič		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
OS_E	41 Ne, ne pogrešam neč	Ne pogreša nič		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	42 Nimam kej	Ne bi spreminjala		Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_F	43 Pogrešam sam dom	dom		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	44 Rada bi dobila svojo sobo	lastna soba	Bivanjske razmere	Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
	45 hrana bi lahko bila malo bolj okusna	Okusnejša hrana	hrana	Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_G	36 Pogrešam hišo, prostore	dom		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	37 Stranišče v sobi. Nima nič za se umiti. Če bi	Tuš v sobi	Bivanjske razmere	Želja po spremembi	Pričakovanja in želje

	imeli še tuš v vsaki sobi				
	38 da imaš družbo, s katero se lahko kaj pogovarjaš	sogovornik		Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_H	34 Me ni bilo doma, se nisem ukvarjala z nobeno stvarjo	Ne pogreša nič		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	35 več odnosov do ljudi. Zato, ker niso vsi tako dobri, da bi razumeli človeka	Boljši odnosi	zaposleni	Želja po spremembi	Pričakovanja in želje
OS_I	28 Vse pogrešam, kar je bilo doma	dom		Kaj pogrešate	Pričakovanja in želje
	29 Nič ni potrebno	Ne bi spreminjala		Želja po spremembi	Pričakovanja in želje

9.2.3 Oso kodiranje

Oso kodiranje:

1. BIVANJSKE RAZMERE V DOMAČEM OKOLJU

-Kraj bivanja

- Vas
 - Renče (OS_A1),
 - Volčja Draga (OS_B1),
 - Brda (OS_F1), (OS_G1),
- Mesto
 - Nova Gorica (OS_E2), (OS_H1),
 - Kanal ob Soči (OS_I1),
- Naselje
 - Prvačina (OS_C1),
 - Solkan (OS_D1)

-Bivanjska enota

- Stanovanjska hiša (OS_A2), (OS_C2), (OS_D2), (OS_F2)
- Stanovanje (OS_B2), (OS_E1), (OS_I2), (OS_H2)

- S kom ste bivali

- Družina

- Ima otroke (OS_A6), (OS_F4),
- Hčer in njena družina (OS_G3),
- Mož in sin (OS_I3)
- Mož (OS_A3)
- Snaha (OS_D3)
- Brez družine
 - Sama (OS_A4), (OS_B3), (OS_C3), (OS_D4), (OS_E3), (OS_F3), (OS_H3)

2. PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA

-Družabne dejavnosti

- Udeležba prireditvah
 - Da (OS_F5)
 - Ne (OS_E7)
- Druženje
 - Druženje s prijatelji (OS_E5)
 - Druženje s sorodniki (OS_A5)
 - Obisk sv. Maše (OS_E16)
 - Obisk trga (OS_D6)
 - Neaktivnost v društvu (OS_I6)

-Hobiji

- Ročna dela
 - Klekljanje (OS_G4), (OS_I4)
 - Pletenje (OS_I5)
- Vrtnarjenje (OS_D5)
- Pohajanje (OS_G5), (OS_E18)
- Brez hobijev (OS_H5)
- Brez obdelovalnih površin (OS_E4)

-Gospodinjska opravila

- Hišna opravila (OS_A7), (OS_B4), (OS_C5), (OS_E8),
- Varstvo otrok (OS_C4), (OS_C13),

-Doma (OS_A8), (OS_B5), (OS_C6), (OS_E6), (OS_H4)

3. ODLOČITEV ZA ODHOD V DOM

-Zdravstveno stanje

- Poškodba
 - Zlom kolka (OS_A9), (OS_D7),
 - Padci (OS_C7),
- Bolezen (OS_A12), (OS_F6), (OS_I7),
- Nesamostojnost (OS_B6)
- Nezmožnost nudenja oskrbe svojcev (OS_F10)

-Osamljenost (OS_A10), (OS_E9)

-Socialna mreža

- Odločitev zaradi otrok
 - Obiski otrok (OS_A11)
- Odločitev zaradi sorodnikov
 - Obiskovanje sorodnice (OS_B8), (OS_E11)
 - Bratovo bivanje (OS_C9),

-Pobuda

- Samoodločitev (OS_A13), (OS_B7), (OS_D9), (OS_E10), (OS_G9), (OS_H8), (OS_I8)
- Zdravnik (OS_C8)
- Skupaj s svojcem (OS_F9)

-Dostopnost

- Bližina doma
 - Najbližji domu (OS_F7), (OS_G7)
 - Bližina svojcev (OS_H6), (OS_I10)
- Cena doma
 - Nizka pokojnina (OS_D8),
 - Cenejši kot v Podsabotinu (OS_G8),
 - Najcenejši (OS_F8),

-Javna podoba doma

- Dober glas o domu (OS_I9)
- Dober glas o postrežbi (OS_G6)

4. PRIČAKOVANJA

-Pred prihodom v dom

- Zaposleni
 - Nudjenje pomoči (OS_A14), (OS_G10), (OS_F12)
- Medosebni odnosi
 - Medsebojno razumevanje (OS_B9)
 - Družba (OS_F13)
- Lepa pričakovanja (OS_E12)
- Varnost (OS_F11)
- Brez pričakovanj
 - O tem ni razmišljala (OS_C10)
 - Potrebno se je navadit (OS_D10)
 - Nič pričakovanj (OS_H9), (OS_I11)

-Izpolnitev pričakovanj

- izpolnitev
 - pomoč zaposlenih (OS_A15), (OS_E14), (OS_F14), (OS_G11)
 - postrežba (OS_B10)
 - prijaznost zaposlenih (OS_E14)
 - družba (OS_E15), (OS_F15)
- neizpolnitev
 - hitra pomoč (OS_B11)
- navaditi se (OS_D11)

5. SOCIALNE MREŽE

-Druženje pred prihodom v dom

- sorodniki
 - družina (OS_A16), (OS_C12)
 - svakinja (OS_B13)
- sosedge (OS_C11), (OS_D12), (OS_F16), (OS_G12), (OS_H11), (OS_I12)
- prijatelji (OS_F17), (OS_G13), (OS_H10)
 - Najboljša prijateljica (OS_H12)
- kolegi (OS_B12), (OS_E16)

-Ohranitev stikov po sprejemu

- Družina (OS_A17), (OS_B14), (OS_C14), (OS_D14), (OS_E20), (OS_F19)
- Sosedge
 - Da (OS_G14)
 - Ne (OS_D13), (OS_I12)
- Prijatelji (OS_E19), (OS_F18), (OS_H13)
- Razlog za ohranitev stikov
 - Prevoz k zdravniku (OS_C15)
 - Pomoč (OS_H14)
 - Obisk svojcev (OS_H7)

-Odnosi s svojci

- Pred prihodom v dom
 - Dobri (OS_A20), (OS_B17), (OS_C18), (OS_D17), (OS_E23), (OS_F22), (OS_G17), (OS_H17)
 - Dokaj dobri (OS_B18)
- Spremembe v odnosih po sprejemu
 - Spremembe (OS_C19)
 - Ni sprememb (OS_A21), (OS_B19), (OS_D18), (OS_E24), (OS_F23), (OS_H18), (OS_I16)
- Stiki
 - Da (OS_D19), (OS_E25)
 - Veliko obiskov (OS_E26), (OS_G18), (OS_H19)
 - Tedenski obisk (OS_A22), (OS_E27)

- Manj obiskov (OS_C19), (OS_D20)
- Občasni obisk (OS_B20), (OS_F24)

-odnosi z drugimi

- Dokaj dobri (OS_B18)

-Odnosi s sostanovalci

- Dobri odnosi(OS_C20), (OS_D20), (OS_E27), (OS_F24), (OS_H19), (OS_I18)
 - Medsebojno razumevanje (OS_A23), (OS_C20), (OS_H20)
 - Ni skregana (OS_B21)
 - Dokaj dobri (OS_D21)
 - Da (OS_E28), (OS_F25), (OS_I18)
- Slabi odnosi
 - Medsebojno nerazumevanje (OS_A24), (OS_C38)
 - Na začetku bila skregana (OS_B22)
 - Napadalna sostanovalka (OS_D22)

- Različno (OS_G19)

-odnosi z zaposlenimi

- Dobri (OS_A25), (OS_C21), (OS_D23), (OS_E29), (OS_F26), (OS_G20), (OS_H22), (OS_I19), (OS_H21)
 - Dokaj dobri (OS_B23)

6. OSAMLJENOST

-Pred prihodom v dom

- Občasno (OS_A18), (OS_C16), (OS_G15)
- Da (OS_B15), (OS_C16), (OS_E21), (OS_F20), (OS_H15),
- Ne (OS_D15), (OS_I14)

-V domu

- Občasno (OS_B16),
- Da (OS_C17),
- Ne (OS_A19), (OS_D16), (OS_E22), (OS_F21), (OS_G16), (OS_H16), (OS_I15)

7. VLOGA SOCIALNEGA DELA

-Pomoč pri privajanju

- Ob sprejemu v dom
 - Navodila (OS_A26), (OS_C22), (OS_E30), (OS_G21)
 - Predstavitev osebja (OS_A27),
 - Obisk na domu (OS_D24)
- Tekom bivanja v domu
 - Nudenje pomoči (OS_B24), (OS_F28), (OS_H23)
 - Pogovor (OS_I20),

- Nič (OS_F27),
- Redko sreča (OS_D25)

-Dodatne potrebe

- Nič (OS_A28), (OS_B25), (OS_C23), (OS_D26), (OS_E31), (OS_G22), (OS_H24), (OS_I21)
- Ne vem (OS_F29)

8. PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA

-V domu

- Različno (OS_A29),
- Pogovarjanje (OS_B26), (OS_C26), (OS_E33), (OS_G25), (OS_H26), (OS_I22)
- Sprehod (OS_E34)
- Druženje ob kavi (OS_A31), (OS_D30)
- Zajtrk (OS_A30)
- Branje (OS_C24), (OS_G24)
- Gledanje televizije (OS_H25), (OS_C25), (OS_A34)
- Uporaba računalnika (OS_A32)
- Obiski (OS_A33)
- Domske aktivnosti
 - Pevske vaje (OS_D29), (OS_E32), (OS_F32)
 - Fizioterapija (OS_D28)
 - Telovadba (OS_D27), (OS_F31)
 - Nastopi (OS_G23),
 - Vse aktivnosti (OS_F30)

-Sprememba

- Ni hišnih opravil (OS_A35), (OS_B27)
- Manj sprehodov (OS_C27), (OS_D32), (OS_F33)
- Ne vrtnari (OS_C28), (OS_D31)
- Nudenje pomoči (OS_E35)
- Manj druženja s prijatelji (OS_E36)
- Ni ukvarjanja z ročnimi deli (OS_G26)
- Ni sprememb (OS_I23)
- Ne vem (OS_H27)

9. SPREMEMBA ŽIVLJENJA PO PRIHODU V DOM

-povsem (OS_B28), (OS_C29)

-ni spremembe (OS_I24)

-Pravila

- Druga pravila (OS_A36), (OS_H31)
- Veliko pravil (OS_C32)
- Domski urnik (OS_G29)

-pozitivna sprememba

- večje zadovoljstvo (OS_E37)
- prejemanje pomoči (OS_C30), (OS_D33)
- ni opravljanja dela (OS_C31)
- pridobitev družbe (OS_F34)
- bolj aktivna (OS_F35)
- Ji je lepo (OS_B29)
- Obisk vseh aktivnosti (OS_F36)

-negativna sprememba

- manj druženja z domačimi (OS_A37)
- izolacija (OS_G27)
- hrana je določena (OS_G28)
- slabše zdravje (OS_H28)
- Dolgčas (OS_B30)

10. ZADOVOLJSTVO Z BIVANJEM V DOMU

-Domačnost

- nenehno dogajanje (OS_A38)
- dobri odnosi z zaposlenimi (OS_B31), (OS_C33)
- družba (OS_E38), (OS_G30)
- soba po lastnem okusu (OS_H29)
- enako kot doma (OS_I25)
- nič domačega (OS_D34), (OS_F37)
- pomoč zaposlenih (OS_34)

-Zadovoljstvo z bivanjem v domu v primerjavi z zadovoljstvom doma

- Bolj zadovoljna (OS_B32), (OS_D35), (OS_E39), (OS_F39), (OS_H30), (OS_G32)
- Manj zadovoljna (OS_A39), (OS_C35), (OS_I26)

-Prispevek k zadovoljstvu

- splošno zadovoljstvo (OS_B33), (OS_E40), (OS_G33)
- čas zase (OS_A40)
- odhod v mesto (OS_F42)
- svoboda (OS_D37)
- medosebni odnosi
 - prijaznost (OS_C36), (OS_G35), (OS_H33), (OS_I27)
 - dobri odnosi (OS_C37)
 - družba (OS_F38)
 - nudenje pomoči (OS_H32)
- domske storitve
 - dobra hrana (OS_D36), (OS_G34)
 - domske aktivnosti (OS_F41)
 - deležna skrbi (OS_F40)

11. ŽELJE

-Kaj pogrešate

- hišna opravila
 - vrtnarjenje (OS_A41)
 - ne pogreša hišnih opravil (OS_C40)
- družba (OS_G31)
- dom (OS_C39), (OS_F43), (OS_G36), (OS_I28)
- ne pogreša nič (OS_A43), (OS_B35), (OS_D38), (OS_E41), (OS_H34)
- reden obisk svojcev (OS_A42)
- zdravje (OS_B36)

-Želja po spremembi

- zaposleni
 - le eden zdravnik (OS_B37)
 - boljši odnos (OS_H35)
 - boljša hitra pomoč (OS_B34)
- hrana
 - mešana hrana (OS_C41)
 - okusnejša hrana (OS_F45)
- bivanjske razmere
 - lastna soba (OS_F44)
 - tuš v sobi (OS_G37)
- sogovornik (OS_G38)
- ne bi spreminjala (OS_A44), (OS_E42), (OS_I29)